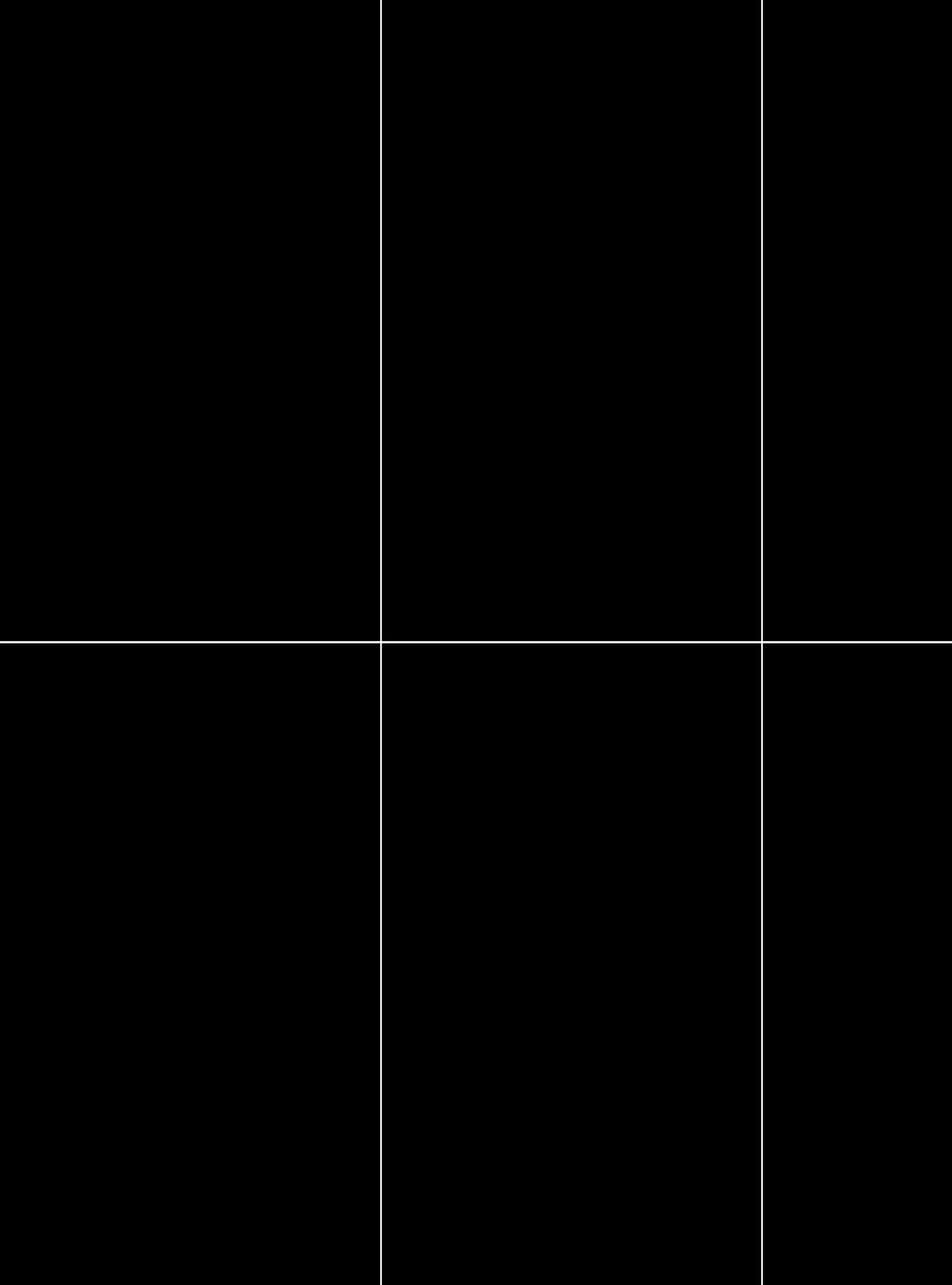

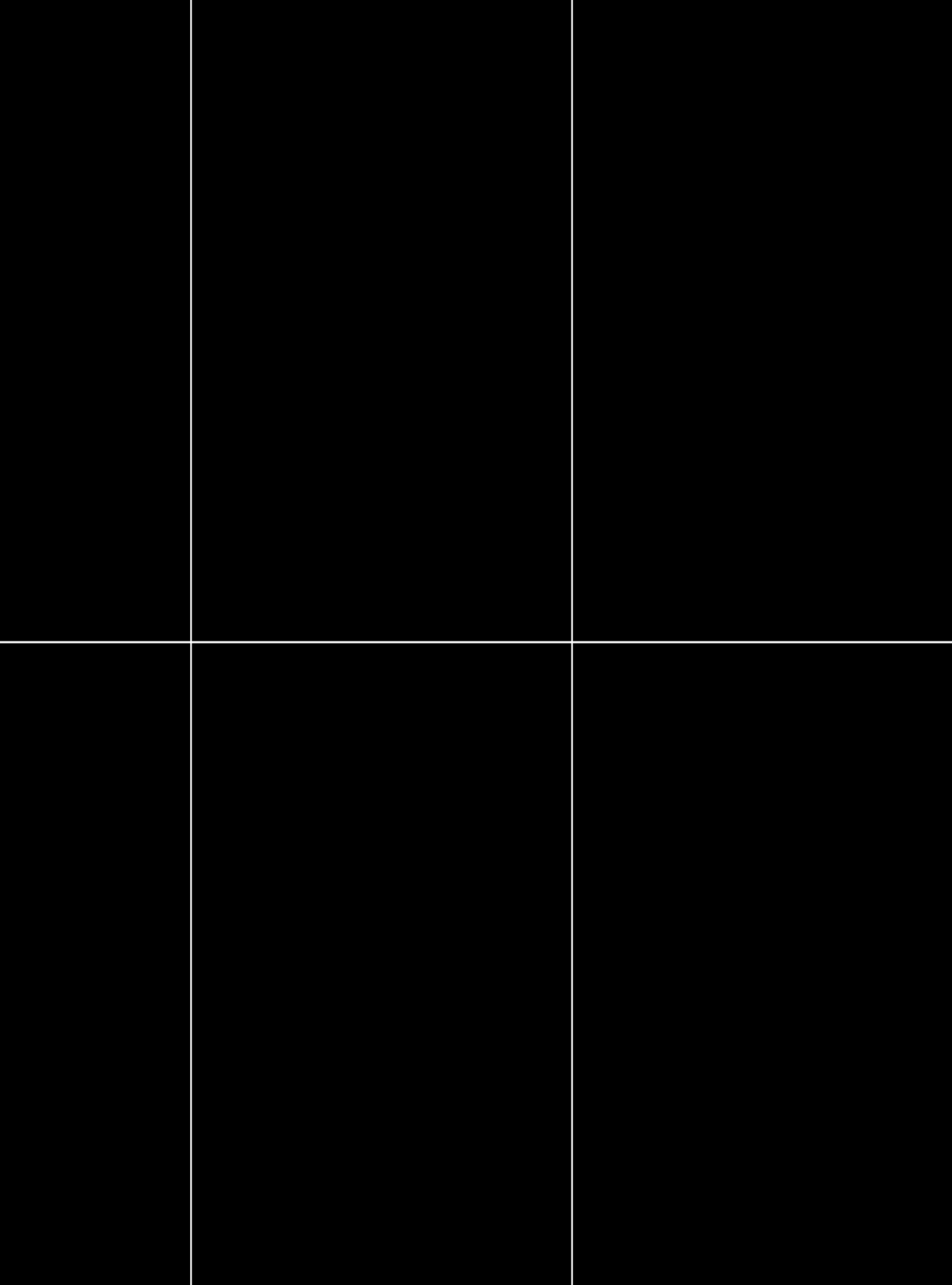
D

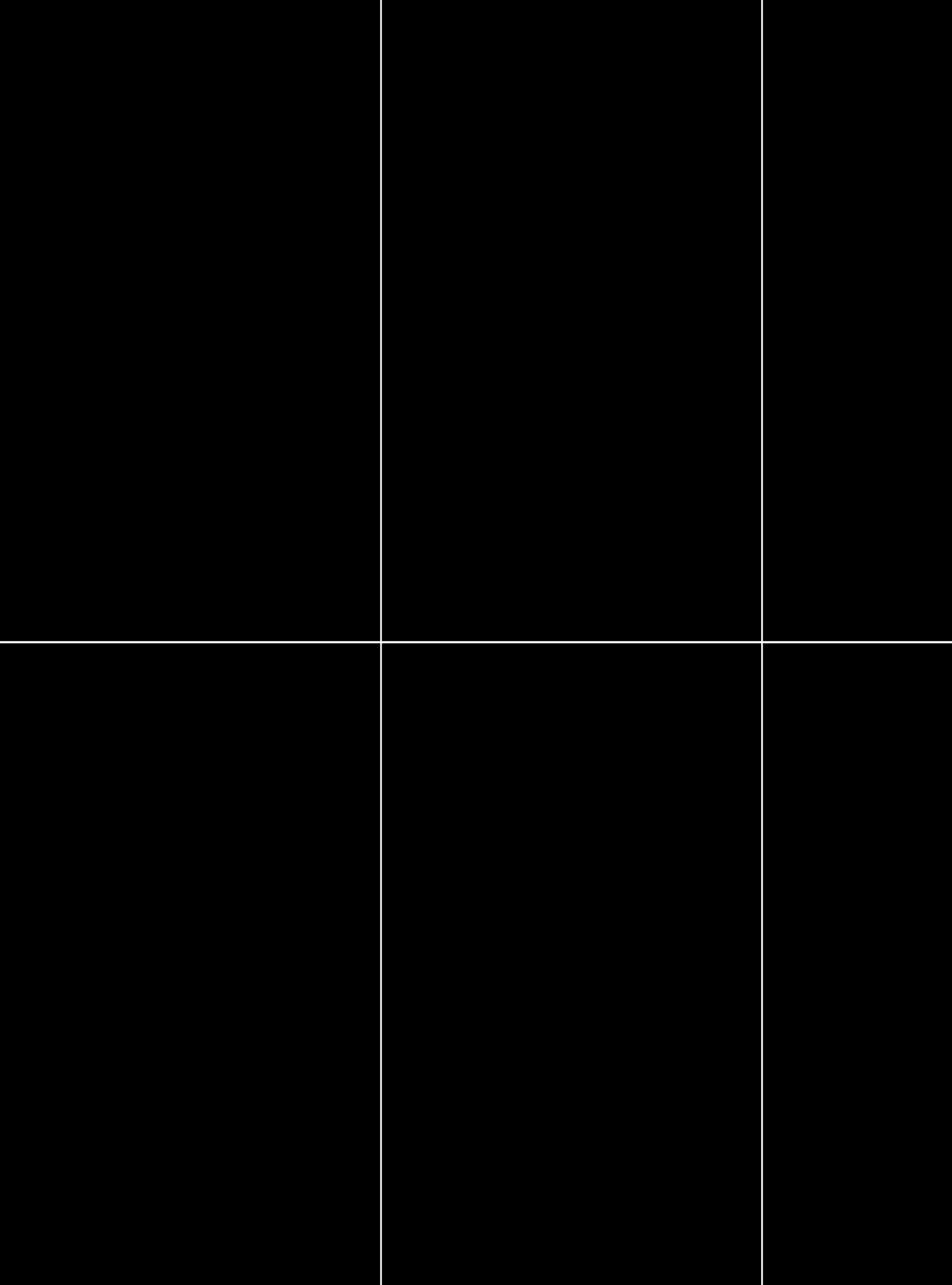
E

S

E
T

DESET

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na základě výsledku architektonických soutěží organizovaných mezi lety 1992 a 2015

DESET

A showcase of implementations resulting from architectural competitions, 1992-2015

6	Úvod (Kasl)
8	Představení přehlídky
10	Medailony teoretiků architektury
12	FINALISTÉ 1993-2004
16	Státní okresní archiv v Semilech (Tichá)
20	Správní budova dopravního podniku města Brna (Koryčánek)
24	Úpravy Horního náměstí v Olomouci (Hnídková)
28	Dům se startovními byty v Horažďovicích (Švácha)
32	Dům Kapitol v Rašínově ulici v Brně (Koryčánek)
36	Klášterní zahrady v Litomyšli (Volf)
40	Knihovna FF Masarykovy univerzity v Brně (Hnídková)
44	Domy s pečovatelskou službou v Horažďovicích (Švácha)
48	Bytové domy U Nemocnice v Litomyšli (Volf)
52	Bytový dům se startovacími byty v Třeboni (Tichá)
56	FINALISTÉ 2005-2015
60	Arcidiecézní muzeum v Olomouci (Švácha)
64	Národní technická knihovna v Praze 6-Dejvicích (Tichá)
68	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové (Jirkalová)
72	Památník obětem komunismu (Okamura)
76	Tyršův most v Přerově (Jirkalová)
80	Tři kašny na náměstí Republiky v Plzni (Volf)
84	Nová budova FA ČVUT v Praze (Tichá)
88	Komunitní centrum Máj v Českých Budějovicích (Jirkalová)
92	Revitalizace spodní části Gahurova prospektu ve Zlíně (Koryčánek)
96	Synagoga ve Čkyni (Hnídková)
102	BIBLIOGRAFIE STAVEB 10+10 (Švácha)
106	STATISTIKA ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ 1990-2015 (Zdvihal)
114	PŘEHLED STAVEB
	ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ
136	Co je architektonická soutěž
137	Přednosti architektonických soutěží
139	Druhy architektonických soutěží
140	Vznik Soutěžního řádu ČKA
141	Pracovní skupina Soutěže ČKA

6	Editorial (Kasl)
8	Presentation of the showcase
10	Curriculum vitae of jurors - theoreticians of architecture
12	FINALISTS 1993-2004
16	State District Archives Semily (Tichá)
20	Brno Public Transit Company Administrative Building (Koryčánek)
24	Upper Square in Olomouc (Hnídková)
28	Building with Starter Apartments in Horažďovice (Švácha)
32	Kapitol House in Brno (Koryčánek)
36	The Monastery Gardens in Litomyšl (Volf)
40	Faculty of Arts Library, Masaryk University in Brno (Hnídková)
44	Nursing Homes in Horažďovice (Švácha)
48	Residential Houses in Litomyšl (Volf)
52	Starter Apartments for Young Families in Třeboň (Tichá)
56	FINALISTS 2005-2015
60	Archdiocesan Museum in Olomouc (Švácha)
64	National Library of Technology, Prague (Tichá)
68	Memorial to the Victims of Communism in Liberec (Okamura)
72	Research Library, Hradec Králové (Jirkalová)
76	Tyršův Bridge in Přerov (Jirkalová)
80	The Fountains on náměstí Republiky in Pilsen (Volf)
84	New Faculty of Architecture Building at the Czech Technical University (ČVUT) in Prague (Tichá)
88	Máj Community Centre in České Budějovice (Jirkalová)
92	Reconstruction of Gahura Prospect in Zlín (Koryčánek)
96	Synagogue in Čkyňě (Hnídková)
102	BIBLIOGRAPHY OF THE BUILDINGS 10+10 (Švácha)
106	STATISTICS OF ARCHITECTURAL COMPETITIONS 1990-2015 (Zdvihal)
114	OVERVIEW OF THE BUILDINGS

Vážené čtenářky a vážení čtenáři katalogu soutěže DESET,

dovolu mi, abych vám představil výsledky „soutěže soutěží“, tedy výběru dvakrát DESET(i) kvalitních realizací soutěžních návrhů v České republice z let 1992 až 2015. Rozhodli jsme se touto přehlídkou 150 budov, navržených za 23 let na základě soutěží s regulérností vydanou ČKA, ukázat, že transparentní způsob hledání autora díla a zpracovatele projektové dokumentace vede k vysoké kvalitě staveb. Předložili jsme soubor realizací rozdělený na dvě období – před vstupem ČR do Evropské unie a po něm – odborné porotě složené z respektovaných kritiků architektury, aby vybrali dvě desítky staveb, které nejlépe obstály v čase uplynulém od jejich návrhu. Předpokládáme, že v roce 2032, při oslavě 40 let vzniku ČKA, se naši následovníci touto přehlídkou inspiroují a nechají posoudit novostavby navržené v architektonických soutěžích v letech 2016 až přibližně 2027, tedy také s několikaletým odstupem.

Architektonické soutěže řešící dobře specifikované zadání, ať soukromé nebo veřejné, jsou považovány za optimální způsob výběru nejvýhodnějšího řešení potřeb zadavatele – stavebníka. Soutěže mají mnoho forem, ale mají společnou unikátní možnost výběru z více předložených řešení a také odbornou pomoc kvalifikované poroty. Výsledkem je zpravidla inspirativnější a někdy i zcela překvapivý návrh, samozřejmě odpovídající danému účelu a ekonomickým limitům investora.

Ideové soutěže pomáhají definovat a konkretizovat zadání, projektové soutěže vedle vlastního řešení rámcově určí i finanční náročnost dalších projektových prací. Zodpovědná porota vybírá nejen efektivní, ale především komplexně pojatý návrh, který zohledňuje i udržitelnost stavby a jejího provozu, uspokojení budoucích uživatelů a pozitivní působení v širším prostředí místa, kde bude realizován.

ČKA také nabízí pomoc vypisovatelům soutěží s přípravou soutěžních podmínek, protože kvalitně zadaná soutěž s důvěryhodnou porotou přiláká kvalitní týmy autorů. V posledních letech se daří přesvědčit i menší veřejné zadavatele, že architektonická soutěž není luxusem a komplikací, že vynaložené finance a několik měsíců procesu výběru jim zajistí kvalitní výsledek a dlouhodobý přínos.

Přeji vám inspirativní listování katalogem a věřím, že někomu z vás pomůže rozhodnout se pro soutěž na jakkoli drobnou intervenci ve vašem sídle.

Jan Kasl
předseda ČKA

Dear readers of the DESET catalogue,

Allow me to present the results of the “competition of competitions,” a selection of 2 × 10 (DESET) quality competitive designs implemented in the Czech Republic from 1992 to 2015. With this showcase of 150 buildings designed over 23 years as the result of competitions regulated by the CCA, we are determined to show that this transparent approach to seeking an architect and choosing a design leads to high-quality construction.

We presented a jury of respected architectural critics with a portfolio of completed projects divided into two periods – before and after the Czech Republic’s ascension to the European Union – and asked them to select the twenty buildings that have best stood the test of time. We envisage that, in 2032, during celebrations of the CCA’s 40th anniversary, this showcase will inspire our followers to assess buildings resulting from architectural competitions from 2016 to 2027, again with a few years’ hindsight.

Always a response to a well-specified brief, whether public or private, architectural competitions are considered the optimal means of arriving at the most advantageous solution to a client’s or builder’s needs. Competitions take many forms, but all represent a unique opportunity to choose from the multiple designs submitted and benefit from the expert assistance of a qualified jury. The result is a design that is usually more inspiring, sometimes surprising and always in line with the investor’s aim and economic parameters.

Ideas competitions help to define and concretise the assignment, while design competitions provide the actual solution and determine the financial framework of subsequent design work. A responsible jury selects a design that is not just effective but, above all, comprehensive, taking into account the sustainability of the building’s construction and operation, the needs of future users and the construction’s positive impact on the wider environment in which it is situated.

The CCA offers competition organisers assistance in preparing the terms and conditions of competition, as a well-designed competition with a credible jury will attract quality teams of designers. In recent years, even smaller public contracting authorities have been persuaded that architectural competitions are neither a luxury nor excessively complicated and that the funds and several months spent on the selection process will ensure a quality result with long-term benefits.

I wish you an inspiring perusal of the catalogue. I believe that it will help some of you decide to convene an architectural competition for a small intervention in your own environment.

Jan Kasl
President of the Czech Chamber of Architects

PŘEHLÍDKA REALIZACÍ Z ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ 1992–2015

Česká komora architektů (ČKA), samosprávná profesní organizace zřízená zákonem, se rozhodla k 30. výročí svého založení uspořádat soutěžní přehlídku realizovaných staveb, jejichž projekty vzešly z výsledků architektonických soutěží organizovaných mezi lety 1992 a 2015. Cílem soutěžní přehlídky je upozornit na tento transparentní způsob hledání zpracovatele projektové dokumentace a na kvalitativní přínos takto vzniklých staveb pro společnost. Přehlídka je součástí oslav 30 let od schválení zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě a na něj navazujícího vzniku České komory architektů. Je nutno zdůraznit, že obdobná snaha hodnotit, jak stavby obstály v čase, je pravděpodobně v Evropě i světě unikátní. Motivací pro uspořádání přehlídky je vědomí, že daleko důležitější, než jak stavby vypadají při otevření, je způsob, jakým po dlouhý čas slouží svým uživatelům. A to nejen provozně, ale komplexně, jako součást celkového a jimi zlepšeného prostředí. Jsme totiž přesvědčeni, že na kvalitě prostředí, ve kterém žijeme, záleží, neboť prostředí náš život od dětství podmiňuje a formuje. Kvalitní prostředí podporuje a umožňuje kvalitní život. Kvalitní prostředí je ovocem demokracie.

Architektonické soutěže jsou považovány z dlouhodobého hlediska pro zadavatele za nejvýhodnější a nejpřínosnější způsob výběru zpracovatelů projektů staveb. Zadavatel získává větší množství různorodých návrhů řešení, z nichž může za pomoci odborné poroty vybírat nejvhodnější návrh. Posuzuje se vždy kompletní výhodnost nabídky a její přínos na základě ekonomických parametrů v souladu s kvalitou navrženého architektonického řešení.

Z pohledu architektů jsou architektonické soutěže pochopitelně pracnější a nejistější než jiné druhy výběrových řízení, hodiny práce na soutěžním návrhu nemusí vést k umístění v soutěži, a tedy k získání finanční odměny ani zakázky. Přesto ale architekti soutěží, udržují otevřené a transparentní prostředí zakázek a porovnávají kvalitu svého řešení s konkurenčními návrhy. Architekti vnímají svoji práci jako poslání, jak zlepšit nebo aspoň udržet kvalitní prostředí, usilují o realizaci kvalitních a udržitelných řešení, neboť to je základem příjemného života a fungující společnosti. Nepříjemné a provozně finančně náročné prostředí, které má různé zbytečné překážky, naopak fungování společnosti vyčerpává a pokřivuje.

Proto má Česká komora architektů ze zákona¹ uloženo mimo jiné spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení, s čímž souvisí také propagace architektonických soutěží. Tato působnost náleží ČKA jako jedině veřejné nebo poloveřejné organizaci v ČR.

Přestože počet architektonických soutěží vzrůstá a nyní se pohybuje okolo 50 ročně, jedná se stále jen o zlomek oproti jiným způsobům zadávání zakázky na projekční práce, které jsou bohužel obvykle stále posuzovány zcela nevhodně – především podle nabídkové ceny.

Jak si ale vedou realizace vzniklé na základě výsledků architektonických soutěží? A jak si vedou obecně stavby vzniklé v posledních 30 letech? Mají stát a samospráva nastavený systém zpětné vazby, aby bylo možné se poučit z dobrých i špatných zkušeností a výsledky zlepšovat? Dostatečná kontrola kvality výstavby v České republice asi bohužel neexistuje.

O nutnosti revize a zhodnocení realizací vzešlých z architektonických soutěží se na půdě ČKA řadu let debatovalo. Naštěstí se během té doby sumarizací architektonických soutěží a jejich výsledků začal věnovat architekt Tomáš Zdvihal v rámci své doktorské práce na FA ČVUT v Praze. Konečně tedy máme přehled o tom, kolik soutěží od roku 1992, kdy byla ČKA zřízena zákonem, proběhlo, a jaké soutěžní návrhy se realizovaly. Tato sumarizace se stala finálním impulzem k tomu, aby se ČKA prostřednictvím nezávislé odborné poroty složené z předních teoretiků a kritiků architektury (Vendula Hnídková, Karolina Jirkařová, Rostislav Koryčánek, Osamu Okamura, Rostislav Švácha, Jana Tichá a Petr Volf) na realizace ze soutěží s odstupem času podívala a pokusila se zjistit, zda v čase uspěly a zda se tudíž architektonická soutěž potvrzuje jako předpoklad významného kvalitativního přínosu staveb.

Dlouho se debatovalo nad časovým rozpětím soutěžní přehlídky a dělením na menší etapy. Bylo by trochu nefér, aby dům starý 25 let soutěžil s domem starým 10 let. Zároveň existují určitá specifická období se svou estetikou. Z tohoto důvodu je přehlídka realizací rozdělena na dvě období tak, aby vývoj architektury dokumentovala. První část končí rokem 2004, kdy ČR vstoupila do EU. Vstup do EU je určitou společenskou časovou hranicí, která by se mohla ukázat jako důležitá i pro architekturu. Druhá část prezentovaných staveb vznikala do roku 2015. Mladší stavby nejsou zatím posuzovány, protože nemohly projít zkouškou času. Navíc od roku 2016 realizované stavby hodnotí porota České ceny za architekturu. V každém z obou období se představuje 60–70 realizací. Doufáme, že k výročí 40 let vzniku ČKA proběhne nové kolo soutěže DESET, zaměřené na stavby vzniklé ze soutěží a realizované v období 2016–2032.

Je nutné zdůraznit, že přehlídka je zaměřena na realizace staveb včetně veřejných prostorů, nikoliv na územně plánovací dokumentaci. U té je doba realizace mnohem delší. Zpětné hodnocení si v budoucnu určitě také zaslouží.

Česká komora architektů konání architektonických soutěží vždy podporovala a považuje tento způsob hledání zpracovatele projektové dokumentace stavby za příkladný. Zároveň by z architektonických soutěží měly vzejít realizace špičkové, které jsou důkazem, že využívání tohoto postupu má smysl. ČKA je přesvědčena, že výsledky přehlídky staveb realizovaných z architektonických soutěží dokazují, že se soutěže vyplatí.

¹ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

A SHOWCASE OF IMPLEMENTATIONS RESULTING FROM ARCHITECTURAL COMPETITIONS, 1992–2015

The Czech Chamber of Architects (CCA), an autonomous professional organisation established by law, has decided to organise a competitive showcase of implemented constructions designed as the result of architectural competitions held between 1992 and 2015. This competitive showcase aims to draw attention to this transparent approach to seeking architectural designs and the qualitative societal contribution of the resulting construction work. At the same time, the showcase is part of celebrations commemorating the 30th anniversary of the passage of the Act on the Professional Practice of Certified Architects and on the Professional Practice of Certified Engineers and Technicians Active in Construction and the subsequent establishment of the Czech Chamber of Architects. The project is simultaneously an effort to assess how these buildings have stood the test of time and is likely unparalleled in Europe and worldwide.

Architectural competitions are considered in the long term to be the most advantageous and beneficial way of selecting designers for building projects. Organisers receive a large number of diverse designs, from which they can select the most advantageous with the help of a jury. Each proposal's overall merit and contribution are always assessed on the basis of its economic parameters in accordance with the quality of the proposed architectural design.

From the architect's point of view, architectural competitions are, understandably, more labour-intensive and uncertain than other kinds of tendering processes. Hours spent on competitive designs may not lead to competitive success, financial reward or commissions. Nevertheless, architects compete, maintaining an open and transparent environment for procurement and comparing the quality of their designs with competing proposals. Architects see their work as a mission to improve or at least maintain a quality environment and strive to implement high-quality, sustainable solutions, as these are the foundation of a pleasant life and a functional society. In contrast, an unpleasant and cost-intensive environment, which has various unnecessary obstacles, exhausts and distorts the functioning of society.

The Czech Chamber of Architects is therefore obliged by Act No.360/1992 Coll. on the Professional Practice of Certified Architects and on the Professional Practice of Certified Engineers and Technicians Active in Construction, to cooperate with organisers of competitions and tendering processes, to assess the competition conditions and to prevent the holding of irregular competitions and tendering processes (article 23, paragraph 6s), which also relates to the promotion of architectural competitions. The CCA is the sole organisation in the Czech Republic with this competence.

Though the number of architectural competitions is increasing, with approximately 50 competitions now held annually, they still make up only a small fraction of commissions in comparison with the other ways of contracting design work, which, unfortunately, are often evaluated inappropriately and primarily according to the cost of the proposal.

But how do buildings based on the results of architectural competitions fare? And how are construction projects of the last 30 years faring in general? Do the state and local governments have a feedback system in place to learn from good and bad experiences and get better results? Unfortunately, the Czech Republic's construction sector likely lacks adequate quality control.

The CCA has long debated the necessity of revisiting and evaluating implementations resulting from architectural competitions. Fortunately, during that time, architect Tomáš Zdvíhal embarked on a summary of architectural competitions and their results as part of his doctoral research at the Faculty of Architecture at the Czech Technical University in Prague. Finally, we have an overview of how many competitions have taken place since 1992, when the CCA was established by law, and which competition designs were implemented. This summary was the final impetus for the CCA to engage an independent expert jury composed of leading theoreticians and critics of architecture (Vendula Hnidková, Karolina Jirkalová, Rostislav Koryčánek, Osamu Okamura, Rostislav Svácha, Jana Tichá and Petr Volf) to look at the projects implemented from competitions with the benefit of hindsight and try to determine whether they have succeeded over time and if architectural competitions thus confirm the assumption of a building's significant qualitative contribution.

There was much debate concerning the time span of the competitive showcase and the creation of smaller divisions. It would be nonsensical for 25- and 10-year-old buildings to compete with one another. At the same time, there are specific periods with their own aesthetics. For this reason, the implementations are divided into two sections (categories) in order to document the architectural evolution. The first section ends in 2004, when the Czech Republic joined the EU. EU ascension is a specific temporal and societal line of demarcation, which could also prove important for architecture. The second section concerns buildings created through 2015. More recent buildings will not be presented, because they have yet to stand the test of time. Approximately 60–70 implementations will be presented in each section. It must be emphasised that the showcase will focus on the implementation of building projects including public spaces, but not on urban or spatial planning.

The Czech Chamber of Architects has always supported the convening of architectural competitions and considers them an exemplary method of selecting designers for building projects. At the same time, architectural competitions should result in outstanding implementations that prove the effectiveness of such processes. The CCA is convinced that the results of this showcase of buildings implemented through architectural competitions will demonstrate that competitions are worthwhile.

Mgr. Vendula Hnídková, Ph.D. (VH)

Historička architektury, absolvovala dějiny umění na FF MU v Brně a doktorské studium na UMPRUM. V letech 2019–2020 přednášela na University of Birmingham, byla rovněž odbornou asistentkou na UMPRUM. Působí v Ústavu dějin umění AV ČR. Je autorkou řady knih a výstav.

An architectural historian. She graduated from the Faculty of Arts at Masaryk University, Brno with a degree in art history and completed her doctoral work at the Academy of Arts, Architecture and Design (UMPRUM). From 2019–2020, she lectured at the University of Birmingham and she was also an assistant professor at UMPRUM. She works at the Institute of Art History of the Czech Academy of Sciences and is the author of many books and exhibitions.

→ 24–27, 40–43, 96–99

doc. PhDr. Jana Tichá, Ph.D. (JT)

Teoretička a kritička architektury, zabývá se moderní a současnou architektonickou tvorbou. Šéfredaktorka nakladatelství Zlatý řez a stejnojmenného časopisu, zaměřeného na moderní a současnou architekturu. Autorka řady knižních publikací, překladatelka z angličtiny a editorka. Od roku 2015 působí na Ústavu teorie a dějin architektury ČVUT.

A theoretician and critic of architecture, she deals with modern and contemporary architecture. She is editor-in-chief of the Zlatý řez publishing house and the magazine of the same name, which focuses on modern and contemporary architecture. She is the author of a number of books, an editor and a translator from English. Since 2015, she has worked at the Department of Theory and History of Architecture at the Czech Technical University.

→ 16–19, 52–55, 64–67, 84–87

Mgr. Karolína Jirkalová (KJ)

Novinářka, kritička a editorka se zaměřením na architekturu. Vystudovala bohemistiku na FF UK v Praze, v současnosti je doktorandkou teorie a dějin umění na pražské UMPRUM. Je redaktorkou časopisu Art+Antiques, podílela se na publikacích Architekti SIAL nebo Město mezi domy, byla editorkou výzkumného projektu Panelová sídliště v ČR jako součást městského životního prostředí.

She is a journalist, critic and editor focused on architecture. She graduated from the Faculty of Arts at Charles University in Prague with a degree in Czech studies and is currently a doctoral candidate in the theory and history of art at UMPRUM. She is editor of the magazine Art+Antiques, contributed to publications such as Architekti SIAL and Město mezi domy (The City Among the Houses) and was the editor of the research project Panelová sídliště v ČR jako součást městského životního prostředí (Panel Housing Estates in the CR as Part of the Urban Environment).

→ 68–71, 76–79, 88–91

Petr Volf (PV)

Novinář a spisovatel se zabývá výtvarným uměním, architekturou a designem. V roce 1988 absolvoval žurnalistickou fakultu UK v Praze. Pracoval v deníku Mladá fronta a MF Dnes, kde vedl kulturní rubriku (1990–1992), časopisu Reflex a v Hospodářských novinách. Je autorem řady knih, recenzí, kritik a výstav o architektuře a současném umění.

Journalist and writer covers fine art, architecture and design. In 1988, he graduated from the school of journalism at Charles University in Prague. He worked for the daily Mladá fronta and MF Dnes, where he ran the culture section (1990–1992), Reflex magazine and Hospodářské noviny. He is the author of many books, reviews, critiques and exhibitions about architecture and contemporary art.

→ 36–39, 48–51, 80–83

Mgr. Rostislav Koryčánek (RK)

Vystudoval dějiny umění na Filozofické fakultě a sociologii na Fakultě sociálních studií na Masarykově univerzitě v Brně. V roce 2001 stál u zrodu časopisu ERA21, jehož byl šéfredaktorem. Zabývá se teorií a dějinami architektury. Působil jako ředitel Domu umění města Brna, je kurátorem a vedoucím Metodického centra CENS v Moravské galerii v Brně.

He earned a degree in art history from the Faculty of Arts and a sociology degree at the Faculty of Social Studies at Masaryk University in Brno. In 2001, he was present at the launch of the Era 21 magazine and served as editor-in-chief. He focuses on the theory and history of architecture. A former director of the House of Arts (Brno), he is a curator and heads the CENS Methodological Centre at the Moravian Gallery in Brno.

→ 20–23, 32–35, 92–95

Ing. arch. MgA. Osamu Okamura (OO)

Architekt, vyučující a děkan Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci. V letech 2019–2021 byl předsedou Komise Rady hlavního města Prahy pro umění ve veřejném prostoru, nyní je jejím členem. Byl programovým ředitelem mezinárodního festivalu a konference pro obyvatelnější města reSITE. Působil jako šéfredaktor architektonického časopisu ERA21, nyní je členem jeho redakční rady.

An architect and educator, he is Dean of the Faculty of Arts and Architecture at the Technical University of Liberec. From 2019–2021, he was chairman of the Prague City Council Commission for Art in Public Space and is now a member of the commission. He was program director of reSITE, an international festival and conference for more livable cities. Previously editor-in-chief of the architecture magazine ERA21, he is now a member of the editorial board.

→ 72–75

Prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc. (RŠ)

Věnuje se především dějinám architektury 17.–21. století. Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého (1971–1976), kde v roce 1977 získal doktorát za disertaci o Janu Santinim-Aichelovi. Od roku 1984 působí v Ústavu dějin umění AV ČR. Vyučoval na katedře dějin umění olomoucké univerzity, AVU v Praze a v Ústavu pro dějiny umění FF UK v Praze. Je nositelem Ceny Ministerstva kultury ČR, Pocty České komory architektů, Ceny Mezinárodního olympijského výboru, Palackého medaile, spolunositelem ceny Magnesia Litera. Působí též v občanských spolcích Klub Za starou Prahu a Za krásnou Olomouc.

Primarily a specialist in 17th–21st century architecture, he graduated from the Faculty of Arts at Palacký University in Olomouc (1971–1976), where he received his doctorate (1977) for a dissertation on Jan Santini-Aichel. He has worked at the Institute of Art History of the Czech Academy of Sciences since 1984. He has lectured at the Department of Art History at Palacký University, the Academy of Fine Arts in Prague and the Department of Art History in the Faculty of Art at Charles University in Prague. He is a recipient of awards from the Ministry of Culture of the Czech Republic, the Czech Chamber of Architects and the International Olympic Committee as well as the Palacký Medal and is co-recipient of the Magnesia Litera Prize. He is also active in the civic associations Club For Old Prague and For Beautiful Olomouc.

→ 28–31, 44–47, 60–63

FINALIST
FINALIST

12

DESET

1993-20

004

57

01

14

02

DESET

0

06

07

0

3

04

FINALISTÉ / FINALISTS

05

1993-2004

8

09

10

Státní okresní archiv v Semilech /
State District Archives Semily

Archivní 570

Autoři / Authors

JBKM architekti

Petr Bouřil, Vít Máslo, Lubor Sladký

Investor

Okresní úřad Semily

Soutěž / Competition

1993

Realizace / Realization

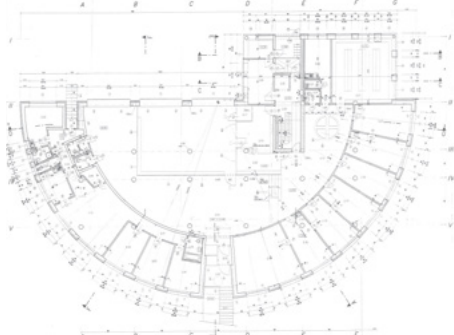
1994-1995

FINALISTÉ / FINALISTS

1993-2004

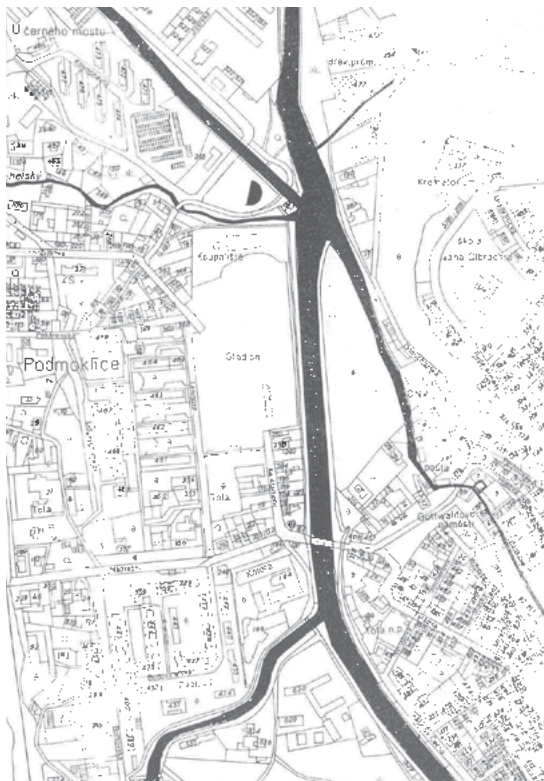
Půdorys 1. patra

Státní okresní archiv se nachází nedaleko centra Semil poblíž řeky Jizery, kde městská zástavba ustupuje rozvolněnému urbanistickému kontextu sportoviště a menších provozních areálů. Budova archivu svým kompaktním výrazným tvarem vytváří pevný bod v roztržitém území. Návrh budovy ovlivnil předpoklad chystané výstavby v bezprostředním sousedství, která posléze nebyla dokončena. Archiv ovšem obstojí velmi dobře jako solitér, který svou nápadnou, a přece civilní formou dává najevo identitu významné veřejné instituce. Budova je orientovaná půlkruhovým průčelím a vstupem směrem k centru, z dvoupodlažní zaoblené základny vyrůstá pětipodlažní hranol depozitářů. Uzavřenost depotního bloku vyrovnává velký formát oken v prvních dvou podlažích, vstupní lávka působí lehce a jemně, snížené přízemí s anglickým dvorkem zase posiluje kontakt s terémem. Budova působí na první pohled velkoryse a zároveň neokázale, přátelsky. Tato paradoxní kombinace je v českém a středoevropském prostředí i veřejných budov poměrně netradiční a připomíná spíše moderní architekturu druhé poloviny dvacátého století ve Skandinávii, která se vyznačuje lidským měřítkem a nápaditými řemeslnými detaily v kvalitních materiálech. V Semilech přispívá k tomuto dojmu povrch budovy z režných cihel, dřevěné okenní rámy i řemeslné detaily v interiéru, terazzo nebo kvalitní linoleum na podlaze, dubové dřevo, porované tónované sklo. Tak vysoká kvalita materiálů i jejich zpracování se bohužel u dnešních veřejných budov vidí málokdy. Trvanlivost a odolnost prokázal i celkový architektonický koncept, budova po téměř třiceti letech slouží svému účelu výborně, bez potřeby výraznějších zásahů či adaptací. Vstupní hala poskytuje prostor pro kulturní akce, konají se zde výstavy výtvarného umění i historické expozice, koncerty, přednášky a besedy i divadelní představení. Archiv v Semilech zkrátka není uzavřenou institucí, ale otevřeným kulturním centrem města.

(JT)

The State District Archives are located close to the centre of Semily, near the Jizera River, where the town's urban development gives way to a looser landscape of sports grounds and smaller industrial parks. With its compact and distinctive shape, the archive building is a solid point in a fragmented area. The design of the building was influenced by an anticipated development in the immediate vicinity, which was not ultimately completed. Still, the archives hold up very well as a solitary entity, which conveys the sense of an important public institution in a striking yet civic way. The building features a semicircular façade with a central entrance. The depositories are housed in a five-storey prism that rises from a rounded, two-storey base. The enclosed depository block is balanced by the large format windows on the first two floors, the light, delicate feel of the entrance walkway and the lowered ground floor with its English courtyard, which reinforces contact with the ground. At first glance, the building appears both generous and unassumingly friendly. This paradoxical combination is quite unusual for public buildings in the Czech and Central European environment and is reminiscent of Scandinavian modern architecture of the second half of the 20th century, which is characterised by a human scale, imaginative craftsmanlike details and quality materials. In Semily, the building's rustic brick exterior, wooden window frames and interior craft details, along with the quality linoleum on the floors, oak wood and porous, tinted glass all contribute to a similar impression. Such high-quality materials and workmanship are unfortunately rarely seen in public buildings today. Durability and resilience are also demonstrated by the overall architectural concept; after almost thirty years, the building continues to serve its purpose well, with no need for major interventions or adaptations. The entrance hall provides space for cultural events, hosting fine art and historical exhibitions, concerts, lectures, talks and theatre performances. In short, the Semily Archives is not a closed institution, but an open cultural centre for the town.

Situace

Správní budova Dopravního podniku
města Brna / Brno Public Transit
Company Administrative Building

Novobranská 18/693

Autoři / Authors

RAW

Tomáš Rusín, Ivan Wahla

DRNH

Antonín Novák, Petr Valenta

Investor

Dopravní podnik města Brna, a. s.

Soutěž / Competition

1993

Realizace / Realization

1995-2001

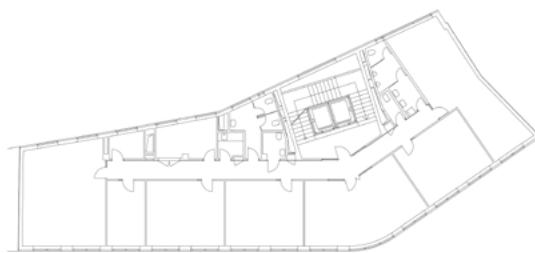
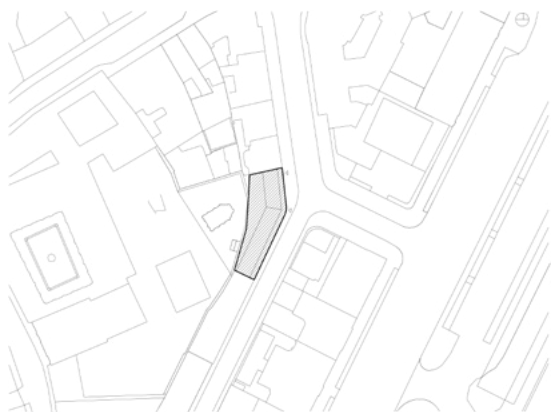
FINALISTÉ / FINALISTS

1993-2004

První návrh zástavby pozůstatku bombardování Brna na konci druhé světové války vznikl už v roce 1995. Investor, který proluku na bývalém hradebním pásu koupil, zamýšlel polyfunkční dům s obchody, restaurací, kanceláři a bytem v posledním podlaží. Svůj záměr ale dotáhl jen do podoby železobetonového skeletu, který posléze odkoupilo město Brno se záměrem jej adaptovat pro nové ředitelství dopravního podniku. Původní architektonický koncept byl ale dostatečně silný na to, aby zvládl adaptaci objektu na konkrétní požadavky městského podniku. Při pohledu na průčelí domu není možné se ubránit pocitu, že autoři při jeho navrhování měli před očima přísný rastr fasády Loosovy stavby pro firmu Goldman & Salatsch ve Vídni nebo nedaleko stojící budovu bývalého policejního ředitelství od Jaroslava Grunta a Josefa Šálka z roku 1927. K této budově se ředitelství dopravního podniku hlásí i zvoleným oblým nárožím, do kterého je umístěn vstup s reprezentativním schodištěm. Za jasné přihlášení se k odkazu brněnské meziválečné architektury můžeme brát také travertinový obklad v prvních dvou podlažích a výraznou římsu, která korunuje uliční průčelí. Dominantním prvkem průčelí, které vizuálně komunikuje s brněnskou okružní třídou, je umělecké dílo Stanislava Zippeho v podobě červených neonových trubec, které jsou umístěny nad schodištěm. Elektrické chvění červených neonových úseček sugeruje převažující energetický zdroj hromadné přepravy. Zippeho dílo jako by interpretovalo světelně-kinetickou plastiku na pražské Edisonově rozvodné trafostanici od Zdeňka Pešánka z roku 1930. Rozvinutý dialog s historií a kontextem místa pokračuje i na dvorní fasádě, na níž jsou okna zmenšena na minimum, neboť směřují do zahrady kláštera sv. Voršily. Programové přihlášení se k meziválečné architektuře, ke stavebnímu řemeslu, které spolu s kvalitními materiály rámuje a zpřesňuje architektonické dílo, stejně jako snaha o rehabilitaci povolání architekta se staly ideovým základem fungování spolku Obecní dům, ve kterém se sdružila výrazná generace brněnských architektů. Ředitelství dopravního podniku nebo dům Kapitol patří mezi první velké brněnské stavby, které toto generační nastavení zřetelně artikulovaly.

(RK)

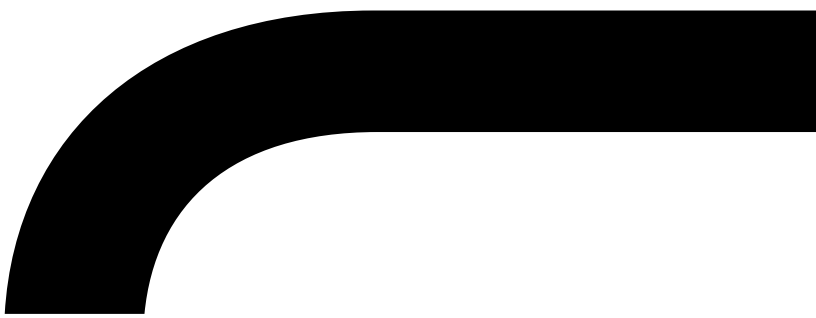
The first proposal for the development of the remnant of the bombing of Brno at the end of World War II came as early as 1995. The investor who purchased the site in the former fortified zone intended to build a multifunctional building with shops, a restaurant, offices and a top-floor apartment. Instead, the project remained incomplete and the reinforced concrete skeleton was later bought by the city of Brno with the intention of adapting it into new headquarters for the transit company. However, the original architectural concept proved strong enough to cope with the adaptation of the building to the municipal company's specific requirements. When looking at the façade of the building, one cannot help but feel that the architects had the strict grid of Loos' Goldman & Salatsch building in Vienna, or the nearby former police headquarters by Jaroslav Grunt and Josef Šálek from 1927 in mind. The headquarters of the transport company gestures to this building with its rounded external corner, which holds an entrance with a representative staircase. The travertine cladding on the first two floors and the distinctive cornice that crowns the street-facing façade can also be viewed as clear references to the legacy of Brno's interwar architecture. Artwork by Stanislav Zippe is a distinctive element and visually communicates with Brno's circular avenue. Zippe's red neon tubes are placed above the staircase, their electric vibration an allusion to the predominant energy source of mass transit that seems to offer an interpretation of Zdeněk Pešánek's 1930 light-kinetic sculptures on Prague's Edison substation. This advanced dialogue with the history and context of the site continues on the courtyard façade, where the windows are kept to a minimum since they face the garden of the Ursuline Monastery. A dedicated commitment to interwar architecture and the building craft that, along with quality materials, frames and refines architectural work, and an effort to rehabilitate the architectural profession served as the ideological basis of the Municipal House Association, which brought together a distinctive generation of Brno architects. The Transit Company Administrative Building and the Kapitol House are among the first large Brno buildings that clearly articulated this generational adjustment.

Situace, půdorys typického podlaží

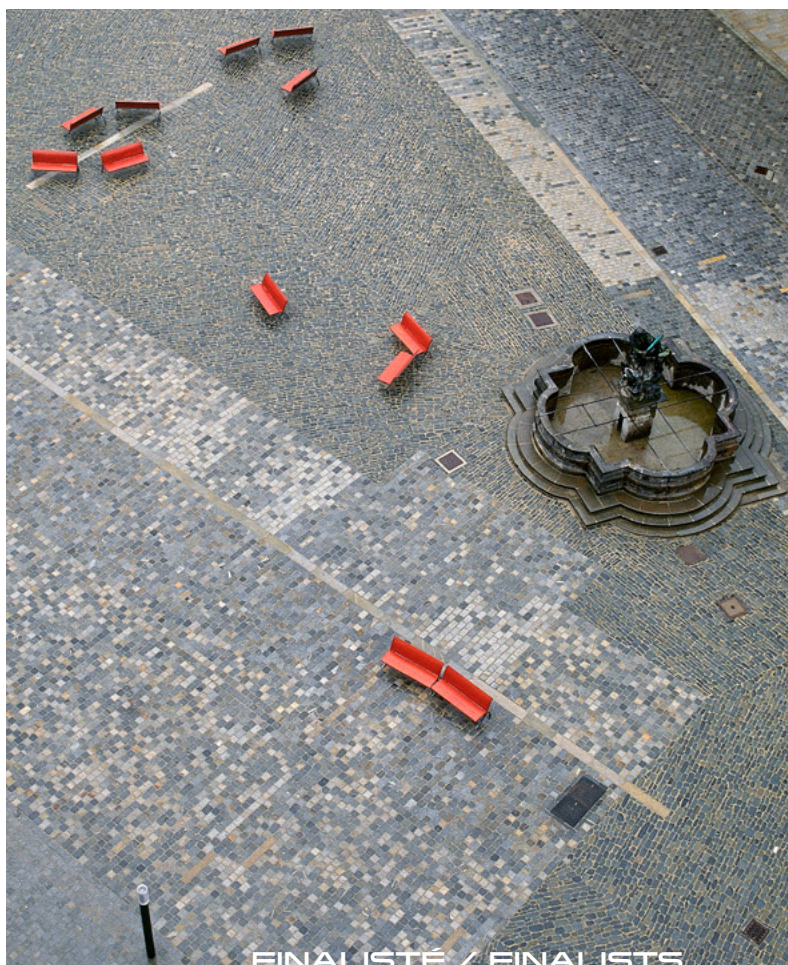
FINALISTÉ / FINALISTS

1993-2004

BR

Úpravy Horního náměstí v Olomouci /
Upper Square in Olomouc

Autoři / Authors
Petr Hájek, Jaroslav Hlásek,
Jan Šépka

Spolupráce / Co-workers
Vít Máslo, Ladislav Monzer,
Jana Zlámalová

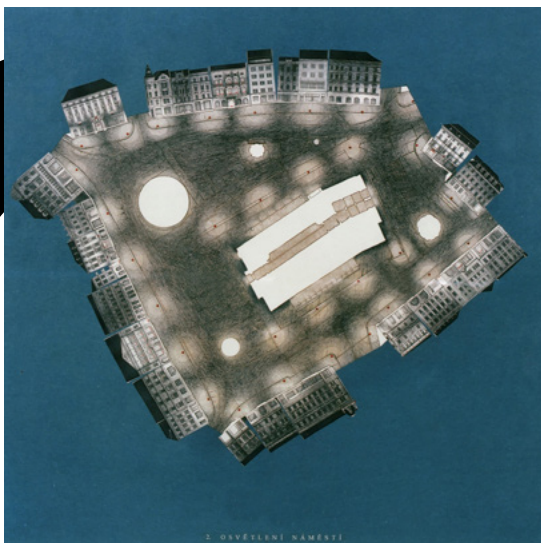
Investor
Město Olomouc

Soutěž / Competition
1995

Realizace / Realization
1995-2001

1993-2004

Situace – osvětlení

Horní náměstí v Olomouci bylo tradičním dějištěm mnoha městských slavností, které se odehrávaly v tomto historickém sídle. Prostorově ho definuje radniční blok, který zaujímá centrální pozici veřejného prostranství, dále barokní sloup Nejsvětější Trojice a trojice kašen. Takto mimořádné prostředí se stalo předmětem soutěže na rehabilitaci veřejného prostoru. Do náměstí prostoupeného bohatými kulturními vrstvami vložil tým vítězných architektů ve složení Petr Hájek, Jaroslav Hlásek a Jan Šépka citlivě soudobou vrstvu, aniž by se snažili na svou intervenci strhávat nechtěnou pozornost. Autorům se stala východiskem idea náměstí jako „reprezentačního salonu města“. Na úpravu veřejných ploch architekti aplikovali princip, jehož výtvarný potenciál si téměř současně testovali také na prestižním úkolu revitalizace Jiřského náměstí na Pražském hradě. V Praze i v Olomouci se programově rozhodli pro inkluzivní přístup zproštěný hodnotících soudů o kvalitě, a tudíž relevanci jednotlivých historických vrstev. Jejich případnou selekci totiž nutně považovali za úzký názor podmíněný dobou, a proto by se mu mohlo dostat nepochopení a odsouzení v budoucnosti. Zároveň by estetické principy určující, kudy vést nekompromisní a nenávratný řez mezi zachováním či odstraněním stop minulosti, byly jen autorskou spekulací. Proto se architekti rozhodli ponechat v dlažbě náměstí veškeré dochované typy materiálů a forem zpracování, jejichž bohatost scelili pouze vložení mosazných pásek. Jejich úlohou bylo zdůraznit rozmanitý průběh historické dlažby. Povrchové úpravy architekti dále doplnili nově navrženými lavičkami a lampami. Historický význam Olomouce navíc stvrdili bronzovým modelem města.

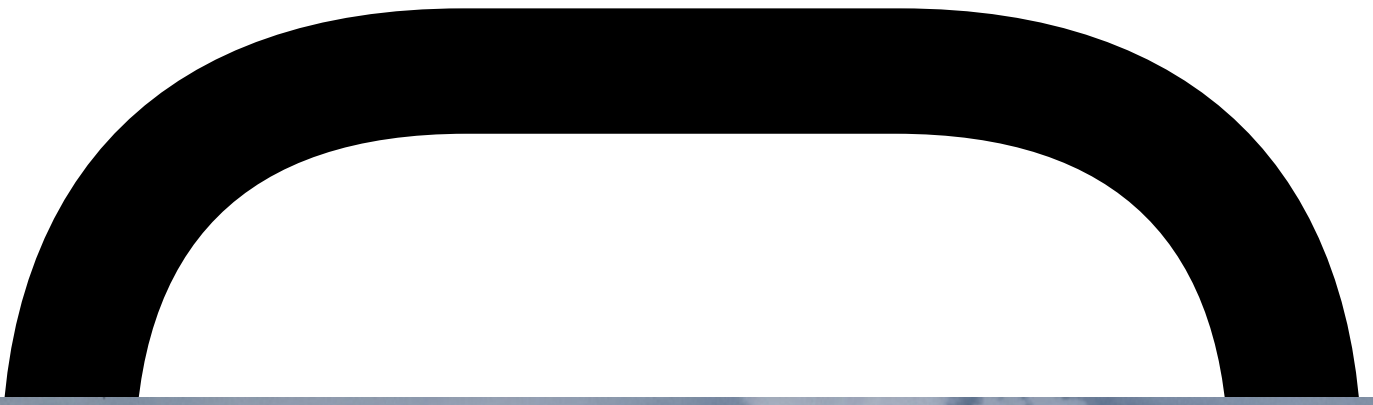
(VH)

Upper Square in Olomouc was the traditional setting for the many municipal celebrations that took place at this historic location. Spatially, it is defined by the block of the Town Hall, which occupies the public square's central position, the baroque Holy Trinity Column and a trio of fountains. This extraordinary environment was the subject of a competition to rehabilitate the public space. Rather than trying to draw attention to their intervention, the team of victorious architects, composed of Petr Hájek, Jaroslav Hásek and Jan Šépka, sensitively inserted a contemporary layer into this square imbued with rich cultural layers. The architects' point of departure was the concept of the square as "a representative salon for the city." In approaching the public space's facelift, the architects applied a principle whose artistic potential they were testing almost simultaneously with the prestigious task of revitalising Prague Castle's Jiřské náměstí (George Square). In both Prague and Olomouc, they opted for an inclusive approach devoid of value judgements concerning the quality and relevance of individual historic layers. They viewed the inclusion of each layer as a fitting response to the conditions of its time, and thus likely to be misunderstood or condemned in the future. Further, any aesthetic principle used to justify uncompromising and irreversible decisions around preservation or removal would have amounted to mere authorial speculation. The architects thus decided to retain all of the materials and forms of workmanship preserved in the square's pavement, the richness of which was only consolidated by the insertion of brass strips that emphasise the varied course of the historic pavement. The architects further complemented the surface treatment with newly designed benches and lamps. In addition, they confirmed the historical significance of Olomouc with a bronze model of the city.

FINALISTÉ / FINALISTS

1993-2004

FINALISTÉ / FINALISTS

Dům se startovními byty
v Horažďovicích / Building with
Starter Apartments in Horažďovice

Husovo náměstí 148

Autoři / Authors
AP atelier
Josef Pleskot, Radek Lampa,
Zdeněk Rudolf, Filip Tittelbach

Investor
Město Horažďovice

Soutěž / Competition
1996

Realizace / Realization
1998-1999

1993-2004

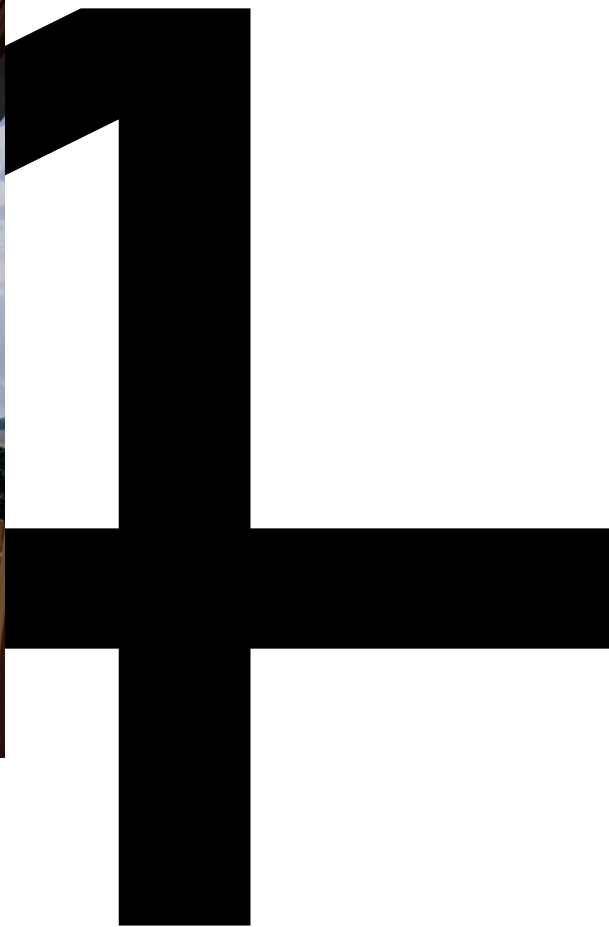
Venkovská města v České republice zápasí s úbytkem svých obyvatel. Městská rada Horažďovic v čele se starostou Václavem Trčkou se proto v devadesátých letech usnesla postavit pro mladé spoluobčany dům s malými byty a nízkou činží, aby je tak udržela ve městě. Vypsala na jeho projekt veřejnou architektonickou soutěž, kterou vyhrál ateliér Josefa Pleskota. Právě díky veřejné soutěži a její osvětlené porotě se stavební fond nevelkého města v Pošumaví mohl obohatit o dílo předního pražského architekta. V konceptu svého horažďovického objektu se Pleskotův ateliér vrátil k typu pavlačového domu, jaký byl běžný u bytových staveb 19. století a jaký se poté používal v meziválečné době pro projekty sociálního bydlení. Obohatil ho však několika inovacemi, k nimž patří nízké jednopodlažní přístavky ve dvoře, a především průhledný dřevěný plášť, který pavlače zakrývá a chrání jejich uživatele před hlukem z ulice. Z pavlačí se pak vchází do několika typů nevelkých, ale důmyslně vyřešených bytů. Centrum Horažďovic bylo založeno ve 13. století a má dnes statut městské památkové zóny. Dům od Pleskova ateliéru sousedí s neorenesanční budovou Husova sboru a naproti němu stojí pozdně gotický klášterní kostel. Architekti se tak museli vyrovnat s otázkou, jak nový dům pojmout, aby s prostředím starého města dobře komunikoval. Chtěli se však také vyhnout metodě „kontextuální mimesis“, která se zakládá na tom, že nové dílo nějakým způsobem imituje charakteristické prvky svého okolí. Takové řešení tehdy Pleskot označoval za „pseudo-památkářství“ a asi už v roce 1994 pronesl známá slova o tom, že „kontextuálnost nespočívá v napodobování“. Více než tvary oken nebo střech ho ve staré městské tkáni zaujala její morfologie. Postřehl, že domy starých Horažďovic se velmi často skládají z většího objektu obráceného do ulice a z nižšího příčného křídla skrytého ve dvoře. Tento starý morfologický typ pak jeho ateliér oblékl do moderního minimalistického pláště.

(RŠ)

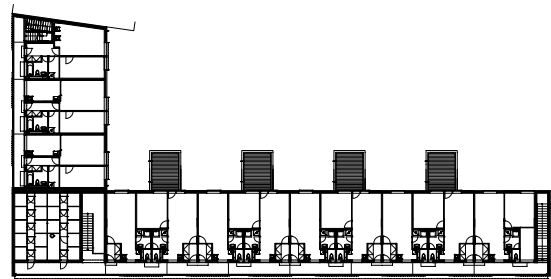
Rural towns in the Czech Republic are struggling with the decline of their populations. Thus, in the 1990s, the Horažďovice Town Council, headed by Mayor Václav Trčka decided to build a house with small apartments and low rents for young citizens in order to keep them in the town. A public architectural competition for the project was launched and was won by Josef Pleskot's studio. It was thanks to the public competition and its enlightened jury that the building stock of this small town in the Pošumaví region was enriched by the work of a leading Prague architect. In conceiving the building in Horažďovice, Pleskot's studio returned to the type of exterior corridor apartment house that was common in 19th-century residential buildings and then used for social housing projects in the interwar period. However, he enriched it with several innovations, including low single-storey extensions in the courtyard and, above all, a transparent wooden shell that covers the exterior corridors and shields users from street noise. Several types of small but ingeniously designed apartments are then accessed via the corridors. The centre of Horažďovice was built in the 13th century and is today an urban conservation zone. The building designed by Pleskot's studio is adjacent to the neo-Renaissance Hussite Congregation building and opposite a late Gothic minster. The architects had to deal with the question of how to make the new house fit into the environment of the old town. However, they also wanted to avoid the method of "contextual mimesis", which is based on the new work somehow imitating characteristic elements of its surroundings. At the time, Pleskot referred to such solutions as "pseudo-memorialism" and, as early as 1994, he uttered the famous words that "contextuality does not lie in imitation". More than the shapes of windows or roofs, he was interested in the morphology of the old urban fabric. He observed that the houses of old Horažďovice very often consisted of a larger building facing the street and a lower transverse wing hidden in the courtyard. His studio then dressed this old morphological type in a modern, minimalist shell.

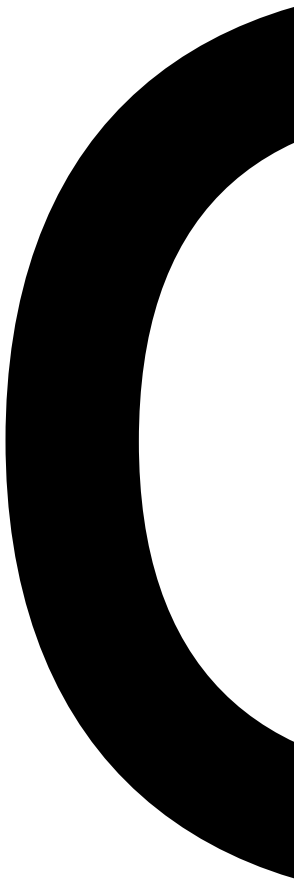

Situace

Půdorys 1. patra

B

Dům Kapitol v Rašínově ulici v Brně /
Kapitol House in Brno

Rašínova 4/692

Autoři / Authors

Ludvík Grym, Jan Sapák,
Jindřich Škrabal, Stanislav Opatrný,
Jiří Palacký, František Kozubík

Investor

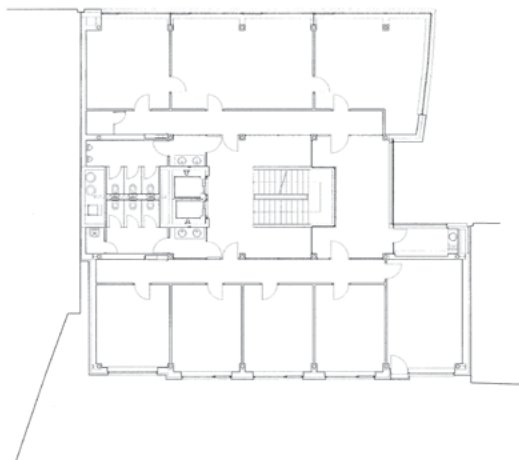
Kapitol, a. s., Kooperativa,
pojišťovna, a. s.

Soutěž / Competition

1996

Realizace / Realization

1998-2000

Půdorys typického podlaží

Modernizace Brna v průběhu druhé poloviny 19. století a prvních tří dekád 20. století probíhala s nemilosrdnou razancí. Slepence domů různých stavebních slohů stejně jako výstavné barokní paláce nebo kostelíky a kaple nahrazovaly několikapatrové činžovní domy s obchody, kavárnami a provozovny. Dřívější bludiště ulic a uliček se měnilo v přehlednou uliční síť s komponovanými průhledy a zvláštní ochranná péče byla věnována jen několika málo místům historického jádra města. Jedním z nich byl kostel sv. Jakuba, jehož průčelí nově lemovala dnešní Rašínova ulice. Na radu vídeňského urbanisty Camilla Sitteho měla být nároží okolo stojících domů oříznuta tak, aby před kostelem vznikla piazzeta. K realizaci tohoto námětu se přihlásili autoři domu Kapitol, který na nezastavěné parcele vytvořil svorník mezi uliční čarou domů na Rašínově ulici a ustupujícím nárožím domů lemujících Jakubské náměstí. Přední, nejdelší průčelí je obloženo alpskou rulou a nad obchodním parterem má pasová okna s dřevěným členěním, jako by se chtěla sladit s fasádou nedaleké Moravské banky od Bohuslava Fuchse a Ernsta Wiesnera. Ustupující průčelí je prosklené a v návaznosti na opěráky či věž kostela zdůrazňuje naopak vertikálu. Chytré řešení, které toto kontextuální čtení nabízí, přitom vychází ze zevrubné znalosti a obdivu, který autoři mají k brněnské meziválečné architektuře. Snaha navázat na tuto tradici a navrátit do architektury kvalitní materiály a jejich mistrovské zpracování se stala v devadesátých letech 20. století až jakýmsi kulturně-politickým gestem či součástí obnovy komunistickým režimem zdevastované společnosti. S odstupem času morální apel spojený se stavbou Kapitolu vyprchal, ale architektonická kvalita domu stejně jako pečlivé stavební provedení přetrvávalo.

(RK)

The modernisation of Brno over the mid-to-late nineteenth century and the first three decades of the twentieth century was carried out with ruthless vigour. A patchwork of buildings of various styles ranging from baroque palaces to churches and chapels was replaced with multi-floor apartment buildings with shops, cafes and business premises. The earlier maze of streets and alleys was turned into a well-arranged network of streets with composed panoramas and special conservation care was limited to just a few places in the historic core of the city. One of these was the Basilica of St. James, the facade of which had been newly aligned with today's Rašínova Street. On the advice of the Viennese town planner Camillo Sitte, the corners of the surrounding houses were to be trimmed so as to create a piazzetta in front of the church. The architects of the Capitol House undertook to implement this idea, creating a keystone on an undeveloped plot of land between the street alignment of the houses on Rašínova Street and the receding corner of the houses lining Jakubské náměstí. The anterior and longest façade is clad in Alpine gneiss and has waist-high windows with wooden detailing above the shop's parterre, as if to match the façade of the nearby Moravian Bank by Bohuslav Fuchs and Ernst Wiesner. The recessed front is glazed and with a vertical emphasis in relation to the buttresses or the church tower. The clever solution offered by this contextual reading is based on the architects' intimate knowledge of and admiration for Brno's interwar architecture. In the 1990s, their effort to build on this tradition and restore quality materials and masterful workmanship to architecture was something of a cultural and political gesture towards the renewal of a society devastated by the communist regime. The moral appeal associated with the building's construction has faded with the passage of time, but its architectural quality and meticulous construction have endured.

FINALISTÉ / FINALISTS

Klášterní zahrady v Litomyšli /
The Monastery Gardens in Litomyšl

Autoři / Authors
Václav Babka, Radko Květ,
Zdeněk Sendler

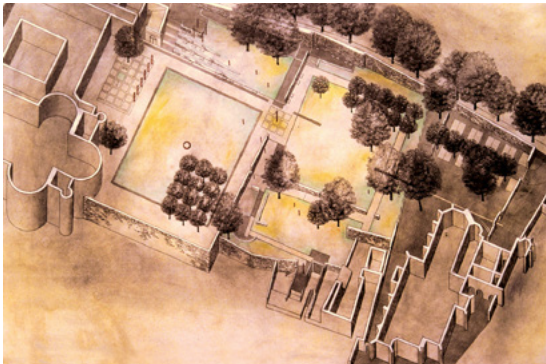
Spolupráce / Co-workers
Richard Mátl, Jiří Zrzavý

Investor
Město Litomyšl

Soutěž / Competition
1997

Realizace / Realization
1999-2000

1993-2004

Axonometrie

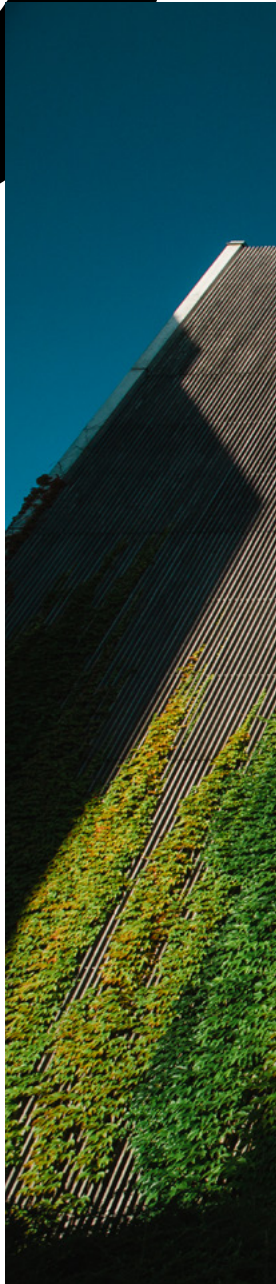
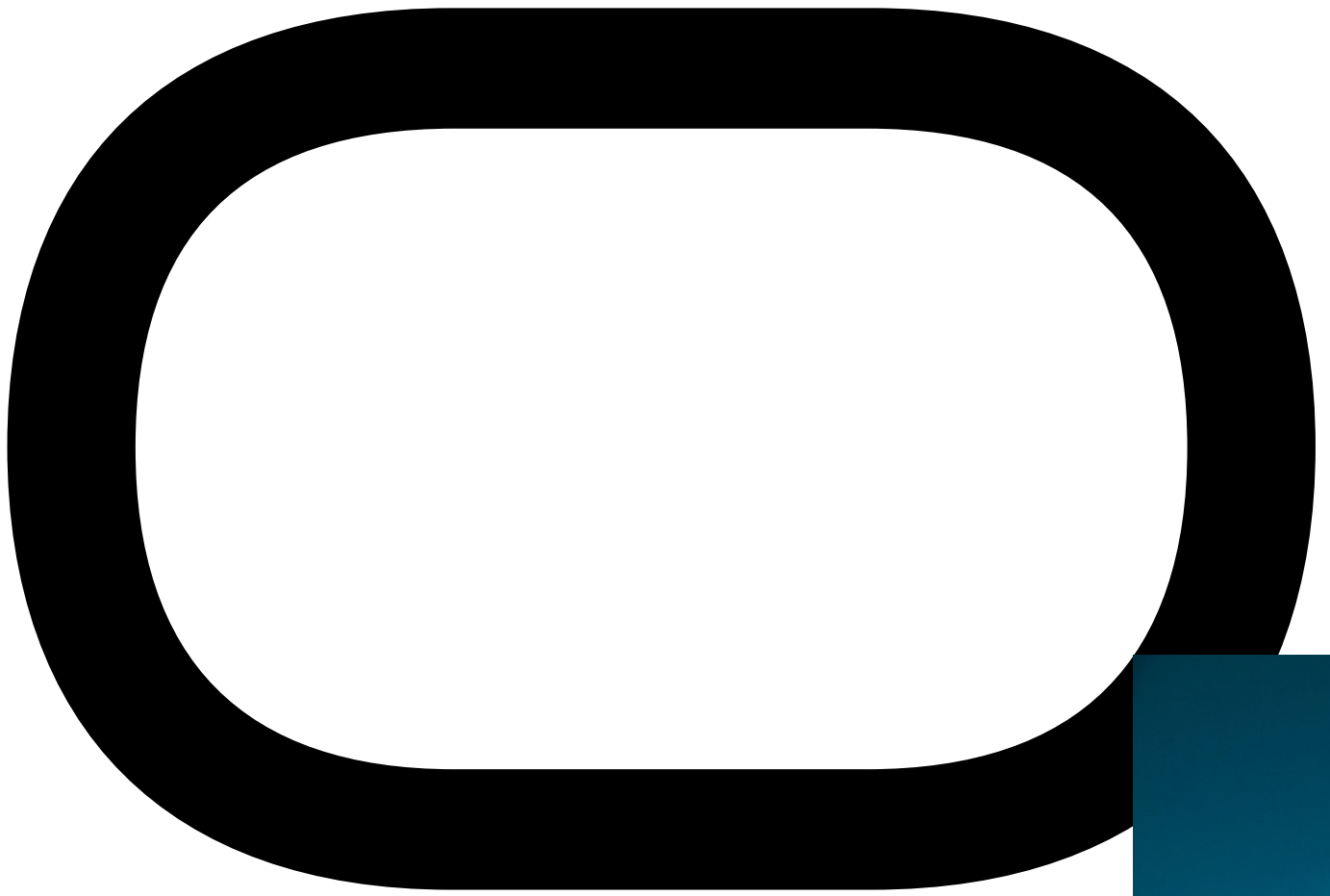

Desetitisícová Litomyšl se stala v Česku příkladem historického města, které nechce žít jenom odkazem na úctyhodnou minulost, ale rozhodlo se cílevědomě budovat přítomnost prostřednictvím prosazování kvalitní architektury. Její rozkvět (často označovaný jako „litomyšlský zázrak“) po roce 1990 je neodmyslitelně spojen s působením starosty Miroslava Brýdla, který začal spolupracovat s celou řadou významných českých architektů. Od počátku, podle charakteru úkolu, byly vypisovány užší či otevřené architektonické soutěže. Završením úspěšných stavebních akcí zaměřených v deváté dekádě na úpravy veřejných prostranství byla soutěž na obnovu Klášterních zahrad, již se v roce 1997 zúčastnilo dvacet architektonických týmů. Vítězství si „vybojoval“ návrh architektů Václava Babky, Radko Květa a Zdenka Sendlera, jehož motto znělo: „Zahrada-divadlo, divadlo-zahrada“. Mezi barokním piaristickým kostelem Nalezení sv. Kříže a gotickým kostelem Povýšení sv. Kříže vznikl park, kde na ploše více než 11 300 metrů čtverečních lidé zažívají povznášející pocity ze souladu místa s bezprostředním okolím, jež se k němu vztahuje. Zahrady nabízejí scénu s výhledy na město, na jeho památky, na staletí utvářenou střešní krajinu rozpouštějící se v polích na tušeném horizontu. Architekti následovali členění podle původní parcelace, takže ponechali otevřený prostor vymezený jen opravenými či nově doplněnými opukovými zidkami, v jejichž sousedství vedou cesty. Dalším příznačným prvkem jsou rozlehlé trávníky sloužící k odpočinku, vodní plocha se sochami od sochaře Olbrama Zoubka a klasický, až plečnikovsky pojatý altán s mohutnými válcovými pilíři podírajícími křehkou střechu: jedná se o nejvyšší bod areálu. Proměna Klášterních zahrad odstartovala rekonstrukce památkových objektů, které se v jednadvacátém století uskutečnily na návrší v blízkosti zdejšího renesančního zámku, jenž byl v roce 1999 zapsán na seznam Světového dědictví UNESCO.

(PV)

Litomyšl (pop. 10,000), is an example of a historic Czech town that does not only want to exist in relation to its remarkable past and has decided to intentionally construct the present by supporting quality architecture. The town's blossoming in the 1990s (often referred to as the "Litomyšl miracle") is inseparably linked to the work of mayor Miroslav Brýdl, who initiated collaboration with a number of prominent Czech architects. Competitions were announced from the outset, broader or narrower according to the nature of the task. Successful 1990s building interventions focused on improvements to public space culminated with a 1997 competition to renovate the Monastery Gardens. Twenty-two architectural teams participated and a design by architects Václav Babka, Radko Květ and Zdeněk Sendler with the slogan "garden-theatre, theatre-garden" emerged victorious. A large park was built between the Baroque Piarist Church of the Discovery of the Holy Cross and the Gothic Church of the Exaltation of the Holy Cross. There, on a surface of more than 11,300 m², visitors can experience feelings of transcendence thanks to the harmony of the space with its immediate surroundings. The gardens serve as a stage, offering views of the town and its monuments with the centuries-old roofscape dissolving into the fields on the horizon. The architects followed the articulation of the site's original division, resulting in an open space defined only by repaired or newly added marlstone parapets adjacent to the surrounding paths. Other distinctive elements include extensive lawns ideal for relaxation, water features with sculptures by Olbram Zoubek and a classic, almost Plečnik-esque pavilion featuring a delicate roof supported by massive cylindrical pillars, which is the highest point in the area. The transformation of the Monastery Gardens launched a series of renovations of monumental buildings on the hill below the local Renaissance chateau (a 1999 addition to the UNESCO World Heritage List) that took place in the twenty-first century.

Knihovna Filozofické fakulty
Masarykovy univerzity v Brně /
Faculty of Arts Library, Masaryk
University in Brno

Arne Nováka 1

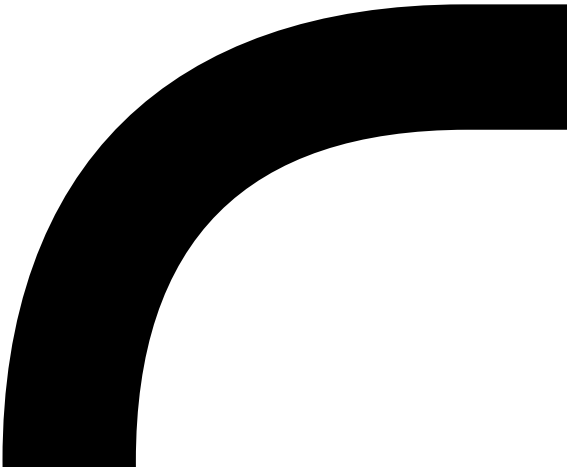
Autoři / Authors
Kuba & Pilař architekti
Ladislav Kuba, Tomáš Pilař

Spoluautoři / Co-authors
Lenka Počtová, Martin Klimecký,
Zdena Pavelková

Investor
Masarykova univerzita v Brně

Soutěž / Competition
1998

Realizace / Realization
1998-2002

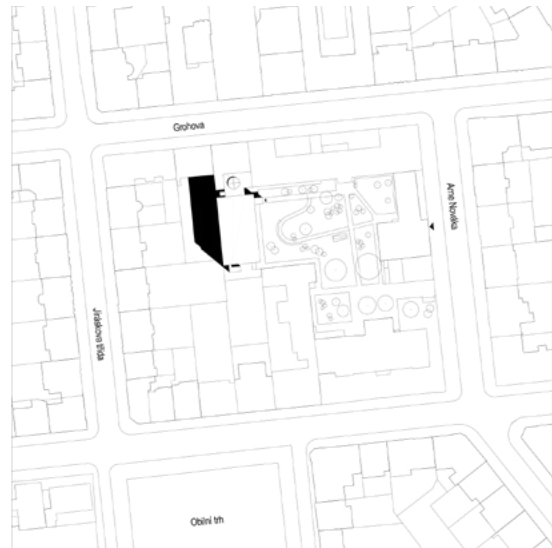
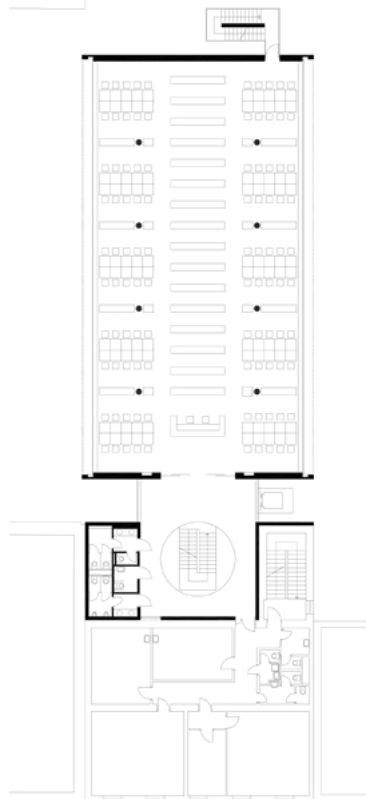

Soutěžní návrh architektů Ladislava Kuby a Tomáše Pilaře ukončil dva letité problémy Filozofické fakulty v Brně. Jednak vyřešil celkově neutěšený stav veřejného prostranství univerzitního areálu a zároveň dlouhodobě nevyhovující prostory zdejší staré knihovny. Architekti svou intervencí jednoznačně vystihli harmonické měřítko stavby, která tak velmi nenásilným způsobem zaplnila volný prostor mezi značně různorodými sousedními objekty velkého městského bloku. Uzavřením dosud volného prostranství stanovili pevnou hranici, což napomohlo sjednotit torzální stav zástavby a vybudovat pocitově bezpečný záliv v areálu fakulty. Vnější charakter budovy definuje zejména struktura fasády. Obvodový plášť byl pojednán ze skladby subtilních vertikál z dubových lamel, o kterých architekti hovoří jako o „draperii“. Pokud bychom přistoupili na autorskou metaforu draperie, je potřeba zdůraznit, že se jedná o velmi zklidněnou textilií, která je rytmizovaná v pravidelných intervalech lamel. Přeneseně je proto možné ji chápat jako řádně vyrovnané svazky knih v otevřených policích. Uvnitř knihovny právě police s vystavenými publikacemi tvoří pravidelný rytmus otevřených prostranství čítáren. Výrazným kontrastem ke ztišeným sálům je monolitické dvouramenné schodiště ve vstupní partii budovy. Čítárny prostoupené denním světlem zde střídá ztemnělý prostor. Avšak za samotný protipól knihovny lze považovat především organické formy parkových úprav v jejím předpolí, kde architekti Kuba a Pilař opustili svůj ortogonální rukopis ve prospěch přírodních elementů.

(VH)

A competition design by architects Ladislav Kuba and Tomáš Pilař put an end to two long-standing problems at the Faculty of Arts in Brno, addressing both the dismal state of public space on the university's campus and the inconvenience of the old library, which had long been unfit for purpose. The architects' intervention produced a building whose harmonious scale occupied a gap between the diverse neighbouring buildings of a large city block without violence. By enclosing the previously open space, they established a solid boundary, helping to unify the fragmented state of the development and creating a safe harbour on campus. The building's external character is primarily defined by the structure of the façade. The outer shell is a composition of subtle, vertically-positioned oak lamellas that the architects refer to as "drapery." If we accept their drapery metaphor, it should be stressed that this is a gentle textile, applied in regular intervals of lamellas. Inside the library, shelves displaying publications create the regular rhythm of the reading rooms' open spaces. A striking counterpoint to the hushed halls is the monolithic double staircase at the entrance to the building. Here, the reading rooms, permeated by daylight, alternate with a darkened space. Still, the library's true antithesis is found in the organic shapes of the park landscaping in the building's forecourt, where architects Kuba and Pilař have abandoned their precise signature in favour of natural elements.

Půdorys přízemí, situace

FINALISTÉ / FINALISTS

Domy s pečovatelskou službou
v Horažďovicích / Nursing Homes in
Horažďovice

Loretská 1069, 1071

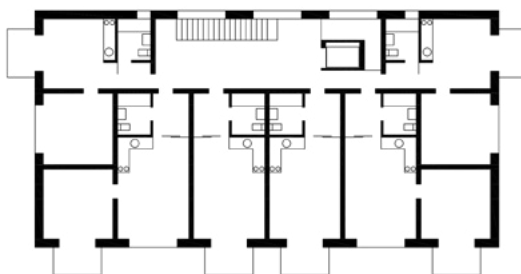
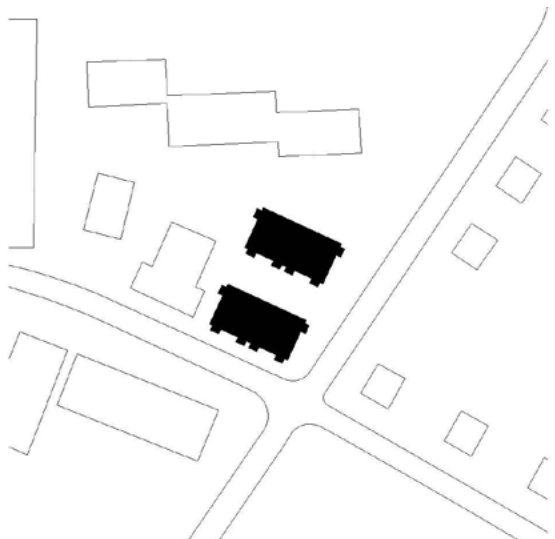
Autoři / Authors
Šrámková architekti
Alena Šrámková, Tomáš Koumar,
Jan Hájek

Investor
Město Horažďovice

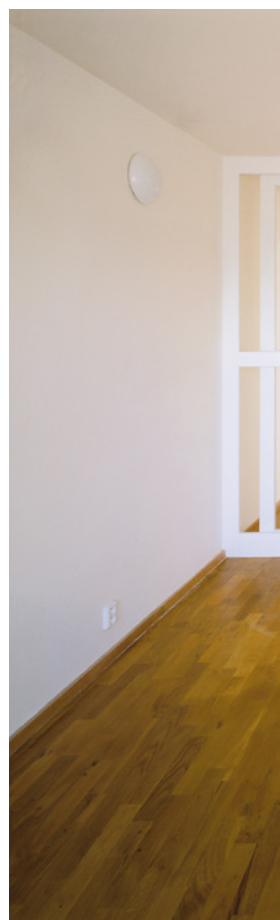
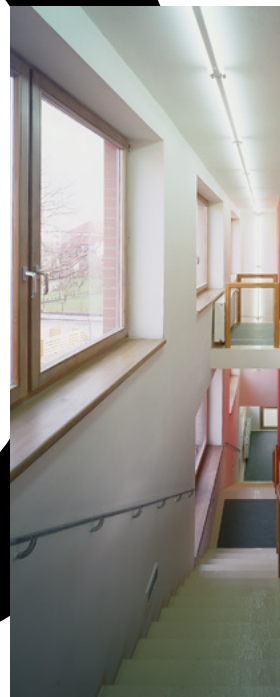
Soutěž / Competition
1998

Realizace / Realization
1998-2002

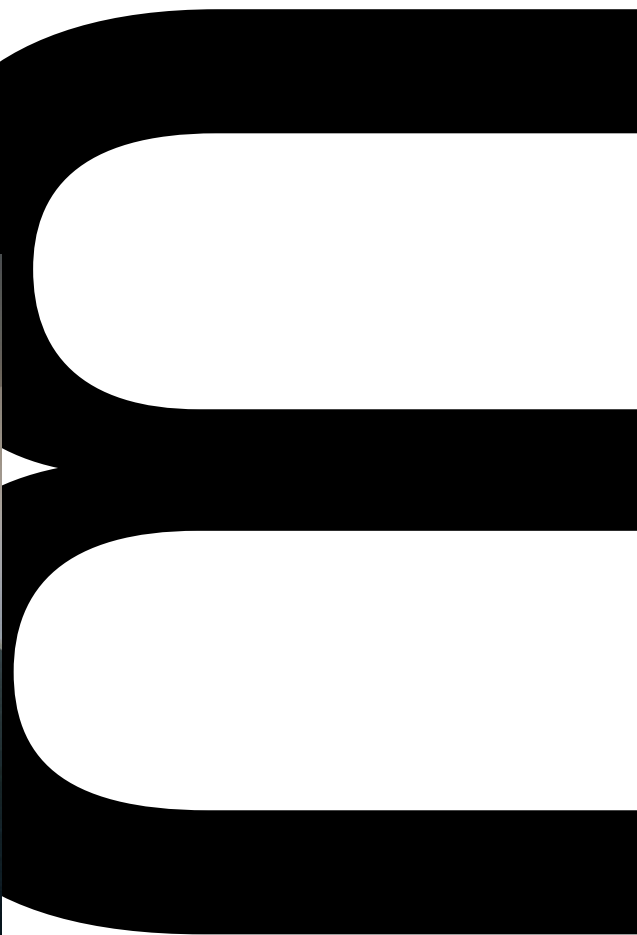
1993-2004

Situace, půdorys typického podlaží

Nevelké město Horažďovice v jihozápadních Čechách uspořádalo v letech 1997–1998 dvě veřejné architektonické soutěže, což tehdy nebylo obvyklé ani v Praze nebo v Brně. V druhé z nich, na projekt bytového domu pro seniory s pečovatelskou službou, zvítězil pražský ateliér Aleny Šrámkové, v němž tehdy pracovali také Tomáš Koumar a Jan Hájek. Alena Šrámková patří k nejvýraznějším osobnostem české architektury posledních padesáti let. Dříve než jiní si uvědomila, jaká rizika přináší pro architektonickou tvorbu společnost konzumerismu. Houževnatě hledala prostředky, jimiž by vyjádřila svou distanci od pomíjivých mód a povrchních atrakcí popkultury. V sedmdesátých letech 20. století je našla v evropském neoracionalismu. Na rozdíl od jiných architektů tohoto směru, například od Alda Rossiho nebo Osvalda Matthiase Ungerse, však věnovala velký zájem hmatovým kvalitám stavby, její pokožce či „pleti“, jak tomu sama říkala. Fasády svých domů proto ráda utvářela z neomítaných cihel. A právě o této její zálibě v cihlových obkladech poskytují horažďovické domy pro seniory jeden z mnoha důkazů. Pozemek pro nové domy leží mimo památkovou zónu Horažďovic. Ateliér Aleny Šrámkové je přesto pojat tak, jako by v ní nová stavba měla stát. Rozdělil ji do dvou téměř stejných objektů oddělených od sebe zahradou pro letní pobyt. Do obou domů pak vložil byty o několika různých velikostech. Komfort bytů v horních patrech obohacují kryté balkony či arkýře s šikmými stříškami, které se u celého areálu postaraly o jeho silný výraz. Do všech bytů vstupují jejich uživatelé z chodeb při jedné straně každého domu, propojených dlouhým schodištěm. Chodba se pak rozšiřuje a dostává rozměry malého sálu, v němž se obyvatelé obou domů můžou scházet, chtějí-li trávit svůj čas společně. Rozhovory s nimi přinášejí svědectví, že se jim v obou domech žije dobře. Se stavbou domů pro seniory se však nadějný architektonický rozmach Horažďovic zatím uzavřel.

(RŠ)

From 1997–1998, the small town of Horažďovice in southwestern Bohemia organised two public architecture competitions, then an uncommon occurrence even in Prague or Brno. The second competition, for the design of nursing homes, was won by Alena Šrámková's Prague studio, where Tomáš Koumar and Jan Hájek were then working. Alena Šrámková is one of the most important figures in Czech architecture of the last 50 years. Earlier than others, she realised what risks consumerist society posed for architecture. She tenaciously sought means to express her distance from the fleeting fashions and superficial attractions of pop culture. In the 1970s, she found them in European neo-rationalism. However, unlike other architects of this movement, such as Aldo Rossi or Oswald Matthias Ungers, she paid great attention to the tactile qualities of a building, its skin or “complexion” as she called it. She therefore liked to create the façades of her houses out of unplastered bricks. The Horažďovice homes for the elderly provide one of many proofs of this predilection for brick. The new homes lie on a plot located outside of the Horažďovice conservation zone, but Alena Šrámková's studio nevertheless conceived them as if the new building was to stand within it. The architects created two almost identical buildings separated by a garden for summer use. They then inserted apartments of several different sizes into each building. The comfort of the apartments on the upper floors is enhanced by covered balconies or bay windows with slanting canopies, which give the whole complex a strong look. The occupants enter their apartments via corridors located on one side of each building and connected by a long staircase. The corridor is then widened to form a small hall in which the residents of both houses can meet if they wish to spend time together. Conversations with them bear witness to how well they live in both houses. However, with the construction of these homes for the elderly, the promising architectural boom in Horažďovice came to an end, at least for the time being.

FINALISTÉ / FINALISTS

Bytové v domy U Nemocnice
v Litomyšli / Residential Houses
in Litomyšl

Loretská 1069, 1071

Autoři / Authors

AP Atelier

Josef Pleskot, Radek Lampa,

Filip Tittelbach, Pavel Fanta,

Zdeněk Rudolf

Investor

Město Litomyšl

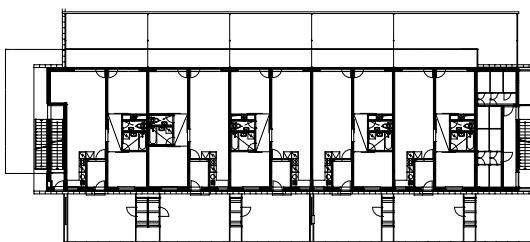
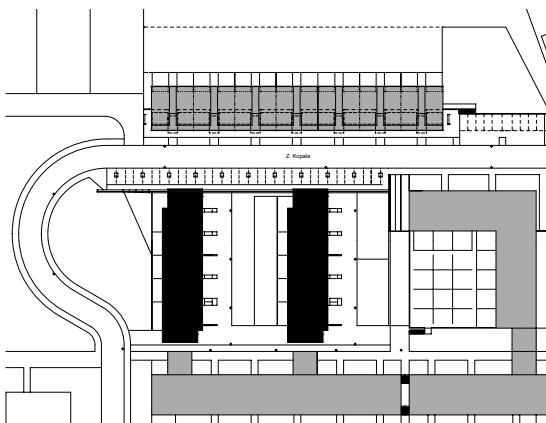
Soutěž / Competition

1999

Realizace / Realization

1999-2002

1993-2004

Situace, půdorys přízemí

Bytové domy (A2, A3) navržené Josefem Pleskotem v Litomyšli vzešly ze soutěže, které se v roce 1997 zúčastnilo sedm architektonických týmů. Není bez zajímavosti, že také urbanismus lokality U Nemocnice, jež byla vyčleněna pro rezidenční bydlení, byl řešen na základě soutěže, kde uspěla koncepce uznávaných brněnských architektů Viktora Rudiše a Martina Rudiše. Zmínění autoři také vymysleli podobu prvního domu (A1), na nějž Pleskot po svém navazoval a reagoval. Jeho bytovky jsou zasazené do svažitého pozemku a můžou sloužit za příklad promyšleného minimalismu a pravdivého přístupu k stavění. Na první pohled jsou srozumitelné. Vyznačují se jednoduchou, ale propracovanou formou, jež je pro Pleskota příznačná: přímé linie, horizontální členění, přehlednost a logické uspořádání. Nic zde není navíc, vše je přísně podřízeno silnému a soudržnému celku. Základem kompozice obou podélných budov je nepravidelné navržení hmot tří hranolů, jejichž přesahy vytvářejí ustupující patra, terasy, lodžie a kryté vstupy. Jedná se o bližence svého druhu. Zásadním provozně-architektonickým prvkem jsou pavlače, jež nedlouho předtím Josef Pleskot uplatnil v návrhu bytového domu v Horažďovicích. Litomyšlské pavlače pojal jako poloveřejný prostor navazující plynule na příjezdovou cestu. Dá se říci, že je v českém prostředí, kde neměly příliš dobrou pověst – v souvislosti s pavlačovými činžovními domy devatenáctého a dvacátého století – vrátil „do hry“. Umožňují přirozenou komunikaci mezi lidmi, zároveň jsou nárazníkovými prostory před vstupem do bytu a do jisté míry rozšiřují jeho teritorium. Na tom, že se osvědčily, nic nemění ani skutečnost, že vzhledem k nepříznivým klimatickým podmínkám musely být nedlouho po dokončení zaskleny. Bytové domy Josefa Pleskota byly jeho první realizací uskutečněnou v Litomyšli, v současnosti jich už má na svém kontě více než deset v rozmanité typologii.

(PV)

Josef Pleskot's design for apartment blocks (A2, A3) in Litomyšl emerged from a 1997 competition in which seven architectural teams took part. Interestingly, the urban planning of the U Nemocnice site, which had been earmarked for residential housing, was also designed through a competition won by the renowned Brno architects Viktor Rudiš and Martin Rudiš. Rudiš and Rudiš also designed the first apartment block (A1), which Pleskot followed and responded to in his own way. His apartment buildings are set on a sloping plot and serve as an example of thoughtful minimalism and a pure approach to construction. They make sense at first glance and are characterised by the simple, well-considered form that is characteristic of Pleskot: straight lines, horizontal articulation, clarity and logical layouts. There is nothing extraneous here, everything is subordinated into a strong and cohesive whole. The composition of the two longitudinal buildings is based on an irregular superimposition of three prisms, whose overhangs create receding floors, terraces, loggias and covered entrances. Together, the buildings form something of a set of twins. An essential operational-architectural element is the external corridors, which Josef Pleskot had recently applied in the design of an apartment building in Horažďovice. In Litomyšl, he conceived this element as a semi-public space smoothly connected to the access road. Pleskot's use of this feature, which had acquired something of a bad reputation in the Czech environment due to its association with 19th- and 20th-century tenement housing, has helped to rehabilitate it. Such corridors facilitate natural communication between people, serve as buffer spaces in front of the entrance to the building and extend its territory to a certain extent. Despite having proved their worth, the external corridors had to be glazed in shortly after the buildings' completion due to unfavourable climate conditions. Josef Pleskot's apartment buildings were his first constructions in Litomyšl and he has now built more than ten of them in various typologies.

Bytový dům se startovacími byty
v Třeboni / Starter Apartments for
Young Families in Třeboň

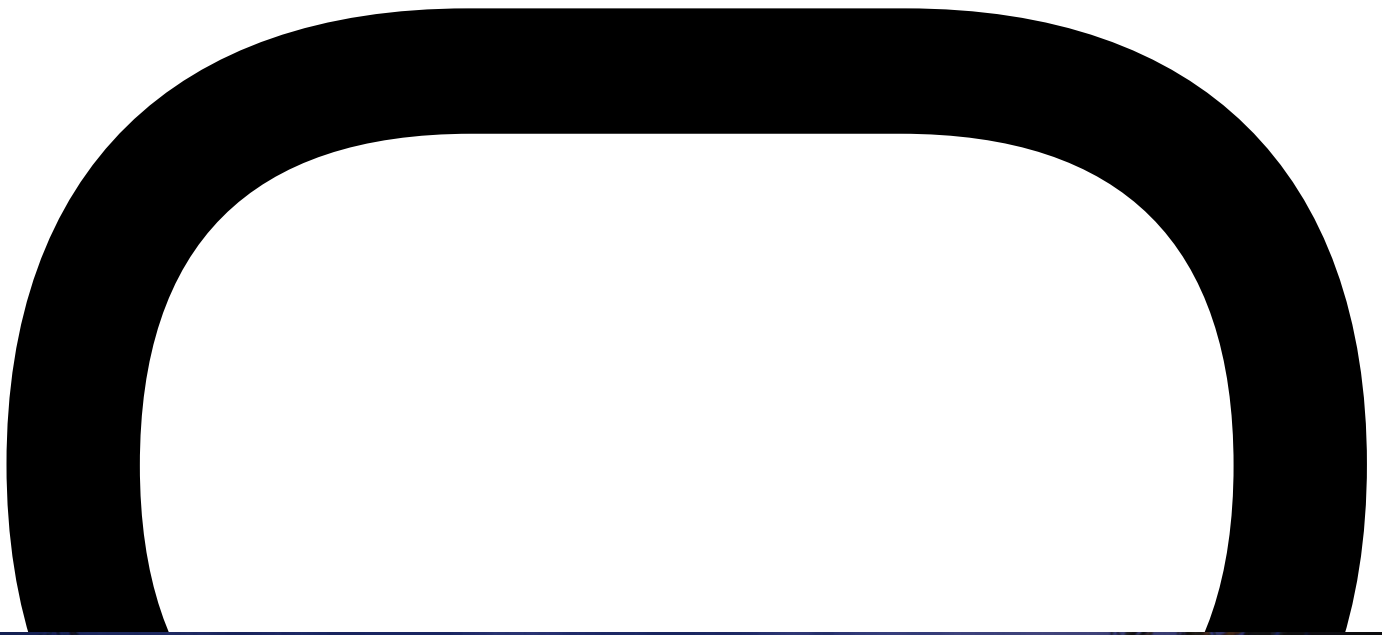
Táboritská 566

Autoři / Authors
S.H.S architekti
Martina Buřičová, Lukáš Holub,
Lubor Sladký

Investor
Město Třeboň

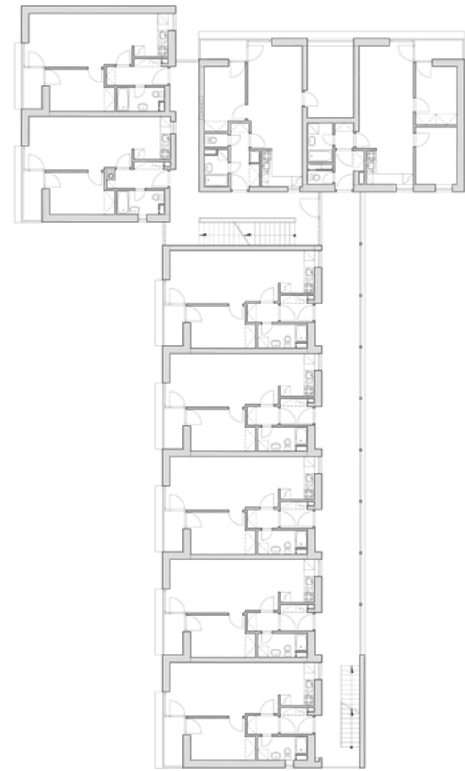
Soutěž / Competition
1999

Realizace / Realization
1999-2001

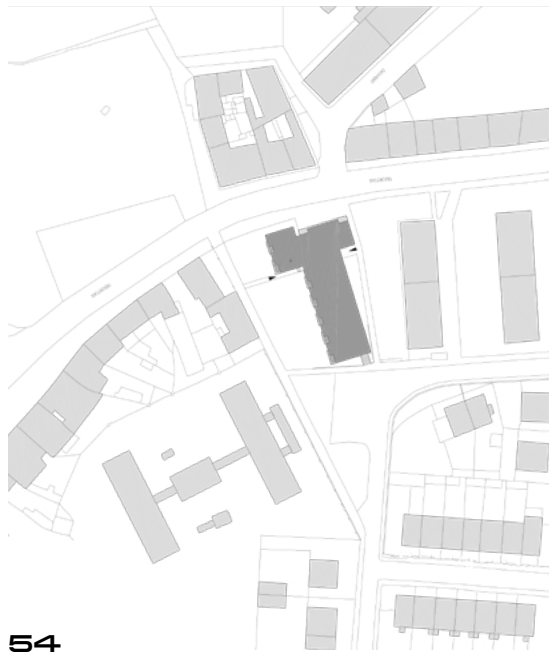

FINALISTE / FINALISTS

1993-2004

Pŭdorys 1. patra a situace

Město Třeboň jako jedno z mála v devadesátých letech neprodávalo svůj majetek, ale naopak ho zhodnocovalo. Součástí této strategie byla i péče o městský bytový fond, jeho opravy a rozšiřování. V roce 1999 zvítězila Třeboň v soutěži Ministerstva pro místní rozvoj, jejímž předmětem byla výstavba startovacích bytů pro mladé rodiny s malými dětmi. Bytový dům stojí na pozemku nedaleko centra města, kde končí souvislá starší zástavba převážně jedno- a dvoupodlažních domů s obchody v přízemí a byty v patře a začíná čtvrt rodinných domků. Architektonické řešení bytového domu ovlivnilo poměrně drobné měřítko okolní zástavby a blízkost frekventované místní komunikace, Táboritské ulice. Třípodlažní dům s půdorysnou stopou ve tvaru písmene T je orientovaný kratší stranou do ulice a delší stranou do hloubky pozemku. V přízemí se byty nacházejí pouze v delším křídle, orientovaném pohledově do okolní zeleně, zatímco směrem do ulice je dům spíše uzavřený, až na prosklený obchod na nároží. Zbytek přízemní části uličního bloku zaujímají sklepní kóje pro nájemníky, kočárkárna, prádelna se sušárnou a kotelna. Dům má oproti svým sousedům poměrně velký objem, přesto zachovává drobnější měřítko okolní zástavby díky členění fasády pomocí říms, nadokenních konzol, lodžii, pavlačí a v neposlední řadě výrazné barevnosti. V domě se nachází celkem 23 bytů čtyř různých dispozičních typů o velikosti 45 až 55 m², ve vyšších podlažích zvyšují komfort prostorově úsporných, ale chytře řešených bytů malé lodžie. Racionálnímu prostorovému rozvrhu odpovídá i užití úsporných materiálů, jako jsou OSB desky coby dekorativní obklad vnitřních stěn lodžii. Byty v domě již dnes neslouží výlučně jako startovní, ovšem zůstávají jako dobře udržované běžné nájemní byty v majetku města.

(JT)

The town of Třeboň was one of the few that did not sell off its property in the 1990s, opting instead to increase its value. The repair, care and expansion of the city's housing stock were part of this strategy. In 1999, Třeboň won the Ministry for Regional Development's competition for the construction of starter apartments for young families with small children. The apartment building stands on a plot of land near the town centre, where the continuous older development of mostly one- and two-storey houses with ground-floor shops and first-floor apartments gives way to a neighbourhood of single-family dwellings. The apartment building's architecture was influenced by the relatively small dimensions of the surrounding buildings and proximity to a busy local road, Táboritská Street. The three-storey building has a T-shaped floor plan, with the shorter side orientated towards the street and the longer side running the depth of the plot. On the ground floor, apartments are only located in the longer wing, with views of the surrounding greenery, while the street-facing side of the house is closed, apart from a glazed shop located on the outer corner. The rest of the street-facing ground floor level is occupied by storage units for tenants, a room for bikes and prams, a laundry and drying room and a boiler room. The house has a relatively large volume compared to its neighbours but retains the smaller scale of the surrounding buildings thanks to cornices, over-window beams, loggias and external corridors on its façade and, last but not least, a distinctive colour scheme. The building houses 23 apartments with four different layouts measuring 45-55m². On the higher floors, small loggias increase the comfort of the space-saving but cleverly designed apartments. The rational spatial layout also extends to the use of economical materials such as OSB panels as decorative cladding for the interior walls of loggias. The apartments no longer function exclusively as starter apartments but serve as well-maintained, ordinary rental apartments owned by the city.

FINALIST
FINALIST

56

DESET

2005-20

571

015

01

02

0

06

07

0

3

04

05

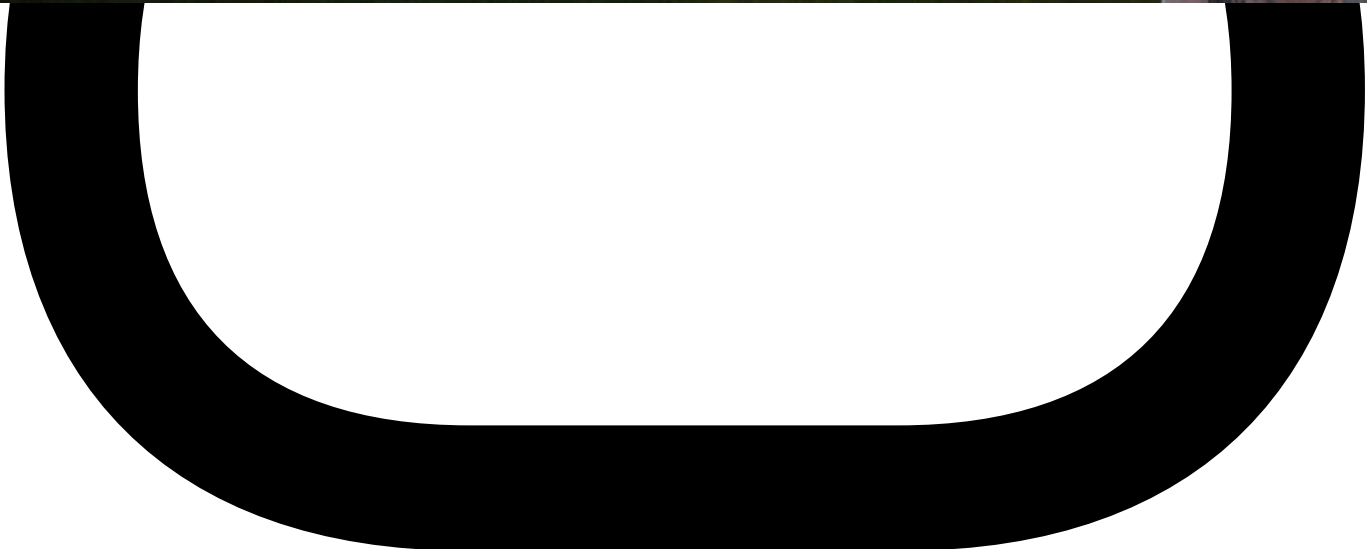
Stavby jsou řazeny chronologicky.
Projects are in chronological order.

8

09

10

Arcidiecézní muzeum v Olomouci /
Archdiocesan Museum in Olomouc

Václavské náměstí 4

Autoři / Authors

HŠH architekti

Petr Hájek, Tomáš Hradečný,

Jan Šépka

Spolupráce / Co-workers

Jan Vinař, Martin Maršík,

Ondřej Hofmeister, Jan Kolář,

Rastislav Komínek, Petr Trávníček,

Jana Zlámalová

Investor

Muzeum umění Olomouc

Soutěž / Competition

1998

Realizace / Realization

1999-2006

V posledních osmdesáti letech se v českých zemích nepostavila žádná nová budova pro muzeum nebo pro uměleckou galerii. Stalo se spíše zvykem upravovat pro muzejní a galerijní provoz staré středověké nebo barokní stavby. Zvládat tuto úlohu se však čeští architekti dobře naučili a už v šedesátých letech vytvořili na toto téma několik vynikajících děl. Po demokratické revoluci v roce 1989 se olomoucký arcibiskup Jan Graubner rozhodl zpřístupnit veřejnosti vzácné obrazy, sochy a předměty uměleckého řemesla ze sbírek své arcidiecéze. Zřízením arcidiecézního muzea pověřil ředitele olomouckého Muzea umění Pavla Zatloukala, který patří k nejvýznamnějším českým historikům architektury a výborně se orientuje i v současné architektonické tvorbě. Zatloukalovou zásluhou byla v roce 1998 vypsaná na úpravu Arcidiecézního muzea veřejná soutěž, ve které získali nejvyšší cenu mladí pražští architekti Hájek, Hradečný a Šépka z ateliéru HŠH. Arcidiecézní muzeum sídlí v budově kapitulního děkanství v sousedství olomoucké katedrály a románského biskupského paláce. V základech budovy se skrývají zbytky knížecího sídla místních Přemyslovců z raného středověku. Architekti z HŠH se museli vynasnažit, aby tyto vzácné stavební fragmenty nepoškodili, a už soutěž ostatně vyhráli proto, že se jejich projekt vyhnul jakýmkoliv demolicím. Do hospodářských budov děkanství kolem vedlejšího dvora umístili restaurátorské ateliéry a kanceláře kurátorů, cirkulaci návštěvníků umožňují rampy z pohledového betonu a skla, do mezery mezi děkanstvím a starou hradbou architekti vložili nový sál s horním osvětlením pro kolekci gotického sochařství a malířství. Dva z nich, Hájek a Šépka, prošli výukou Emila Přikryla na pražské Akademii výtvarných umění. Jejich olomoucký výkon nepochybně stimulovalo nejvýznamnější Přikrylovo dílo, přestavba starého pivovaru v Lounech pro místní Galerii Benedikta Rejta (1993–1998). Výraz prostorů Přikrylovy galerie se však zakládá na abstrakci, všechny jejich prvky pokrývá stříbřitá šedá omítka, zatímco architekti z HŠH vsadili na materialitu, na kontrasty všech starých i nových hmot. Kamenné zdivo starého knížecího paláce se tak v prostorech muzea působivě střetává s betonem a sklem nových doplňků.

(RŠ)

In the last eighty years, not a single new art gallery or museum building has been built in the Czech lands. Instead, it has become customary to renovate and adapt old Mediaeval or Baroque buildings to house museums and galleries. Czech architects have become very adept at this task and, by the late 1960s, had created several excellent works of this kind. After the democratic revolution in 1989, Jan Graubner, the Archbishop of Olomouc, designed to make the Archdiocese's collections of rare paintings, sculptures and art objects accessible to the public. He entrusted the establishment of the Archdiocesan Museum to the director of the Olomouc Museum of Art, Pavel Zatloukal, who is one of the most important Czech architectural historians and is also well versed in contemporary architectural work. Under Zatloukal's leadership, a public tender was announced in 1998 for the adaptation of the Archdiocesan Museum, with the victory going to a trio of young Prague architects: Hájek, Hradečný and Šépka from the HŠH studio. The Archdiocesan Museum is housed in the chapter deanery, located near Olomouc Cathedral and the Romanesque Bishop's Palace. The foundations of the building contain remains of the princely seat of the local Přemyslids dating from the early Middle Ages. Architects from HŠH had to take care not to damage these precious building fragments and a key factor in their project's victory was its avoidance of any demolition. Restoration studios and curators' offices were situated in the deanery's outbuildings located around the adjacent courtyard. Ramps made of exposed concrete and glass facilitated the circulation of visitors and, in the gap between the deanery and the old wall, the architects inserted a new hall with up-lighting for a collection of Gothic sculptures and paintings. Two of the architects, Hájek and Šépka, had studied with Emil Přikryl at the Prague Academy of Fine Arts. Přikryl's most important work, the adaptation of an old brewery in Louny for the local Benedikt Rejt Gallery (1993–1998), undoubtedly inspired their design. Still, the spaces in Přikryl's gallery are based on abstraction, with all the elements covered in silver-grey plaster, while the architects from HŠH embraced materiality and the contrast between old and new materials. The stone walls of the old princely palace thus clash impressively with the concrete and glass of the new additions.

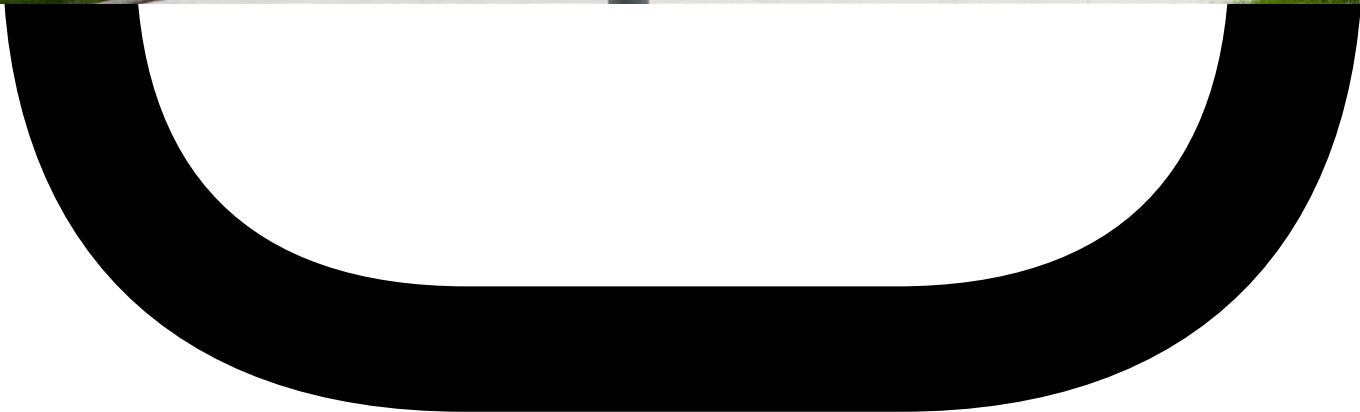

Situace a půdorys

Národní technická knihovna v Praze
/ National Library of Technology,
Prague

Technická 6/2710, Praha 6-Dejvice

Autoři / Authors

Projektil architekti

Roman Brychta, Adam Halíř,

Ondřej Hofmeister, Petr Lešek

Spolupráce / Co-workers

Hipposdesign

Radim Babák, Ondřej Tobola

Investor

Státní technická knihovna,

Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy ČR

Soutěž / Competition

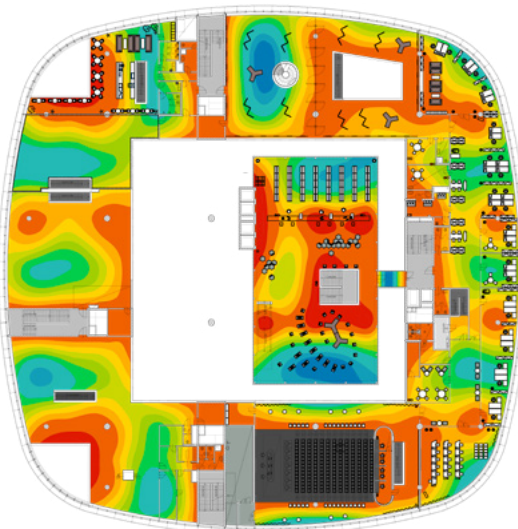
2000

Realizace / Realization

2004-2009

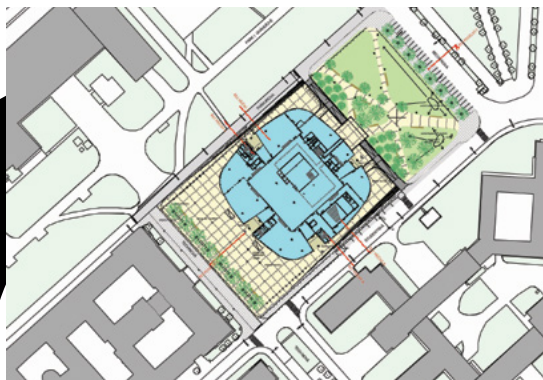

Půdorys 1. patra, situace

Knihovna, pro kterou se vžil zkratka NTK, má jednu nápadnou vlastnost, a tou je flexibilita. Kubus na půdoryse zaobleného čtverce vypadá ze všech stran stejně, kolem celé budovy obíhá vnější plášť z vertikálních panelů šedozeleného technického skla. Poloprůsvitné panely vzbuzují dojem chvějivého pohybu a dodávají fasádě jemnou plasticitu. Zvenčí nic nenasvědčuje tomu, jaký je program budovy a jaké je její vnitřní uspořádání. Jedná se o zcela nový typ veřejné budovy, která není reprezentativní ani monumentální v tradičním smyslu slova, ale svou funkci plní v současné pluralitní společnosti velmi dobře. Knihovna se nachází na rozhraní kampusu technických vysokých škol a obytné zástavby a slouží nejen studentům a vědcům, ale i široké veřejnosti. Parter knihovny je jakýmsi „krytým náměstím“, zastřešeným pokračováním prostoru kampusu a města: je to volná plocha s obchody, kavárnou, galerií a pobočkou městské knihovny, sociální prostor otevřený všem. Společenskou a komunikativní roli knihovny podporují i umělecká díla a konceptuální intervence v interiéru. Ochoz centrálního atria působí jako komiksový pás plný sarkastických kreseb na společenská a politická témata. Dílo uznávaného rumunského umělce Dana Perjovschiho je současnou variantou historických nástěnných maleb, které ovšem nepotvrzuje žádnou ideologii, ale naopak zobrazuje hodnotová dilemata naší doby. Vtipné kresby nabízejí návštěvníkům vítané odlehčení, ale zároveň je vybízejí k lidské a společenské angažovanosti.

(JT)

Known as NTK for short, the library has one noticeable characteristic: flexibility. A cuboid placed on a rounded square, it looks the same from all sides, with an outer shell of vertical panels of grey-green technical glass covering the entire building. The semi-transparent panels give the impression of quivering movement, lending a subtle plasticity to the façade. The building's exterior gives no indication of its purpose or internal layout. This is a completely new type of public building; neither representative nor monumental in the traditional sense, it nevertheless fulfils its role in today's pluralistic society very well. Located at the interface of a campus of technical universities and a residential development, the library serves the general public in addition to students and scholars. Its parterre is a sort of hidden square, with the ground floor serving as a roofed continuation of the campus and city. An open area with shops, a café, a gallery and a branch of the municipal library, it is a social space open to all. Artworks and conceptual interventions in the interior further enhance the library's social and community roles. The gallery in the central atrium functions as a comic strip full of sarcastic drawings on social and political themes. Created by renowned Romanian artist Dan Perjovschi, the work is a contemporary variation on historic wall paintings. It affirms no single ideology but depicts our times' conflicting values. The humorous drawings provide welcome levity but also serve as a call to individual and social engagement.

Studijní a vědecká knihovna v Hradci
Králové / Research Library, Hradec
Králové

Hradecká 1250/2

Autoři / Authors

Projektil architekti
Roman Brychta, Adam Halíř,
Petr Lešek, Ondřej Hofmeister

Investor

Studijní a vědecká knihovna v Hradci
Králové, Ministerstvo kultury ČR

Soutěž / Competition

2002

Realizace / Realization

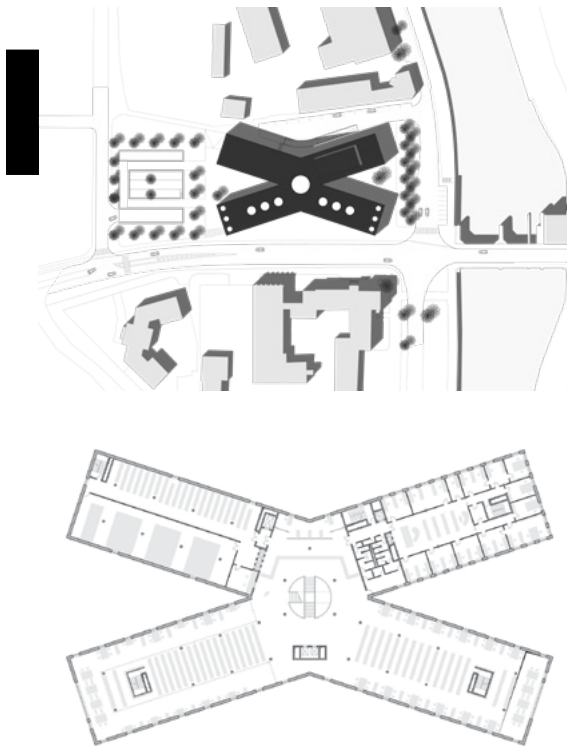
2004-2008

Rozhraní pevné urbanistické struktury historického města a rozvolněné zástavby, na pěší trase mezi centrem a areály vysokých škol. Naproti architektonicky cenné stavbě koželužské školy od Josefa Gočára. Do tohoto komplikovaného místa situovali architekti budovu na půdorysu písmene X, která tvoří výraznou lokální dominantu, uzlový bod, ale zároveň umožňuje na úrovni parteru volný průchod. Volně prostupné je i sousední parkoviště, které je umístěné pod úrovní terénu a vedou přes něj pohodlné lávky. Díky svému hmotovému uspořádání knihovna také trochu klame tělem, působí jako menší, než ve skutečnosti je. Tomu pomáhá i zjemnění a odlehčení pohledového betonu kulatými okny a mnoha dřevěnými prvky v exteriéru i interiéru od okenních rámu přes žaluzie, madla či mobiliář. Půdorys je zároveň velmi praktický pro fungování celé knihovny: Jeden střed s velkorysým schodištěm, z něhož se paprskovitě rozbíhají čtyři dobře přístupná křídla, která jsou jen tak široká, aby se všude, kam je potřeba, dostalo denní světlo. V knihovnických sálech se studijními místy je světlu věnovaná velká péče, ať už přichází kruhovými okny, prosklenými stěnami či střešními světlíky. Přehledná dispozice umožňuje klid pro studium a zároveň mnoho příležitostí k více či méně náhodným setkáním. Základní schéma a konstrukce zároveň nabízí velkou variabilitu co do výšky stropů, množství přirozeného světla či otevřenosti. Krom knihovnických sálů jsou tu i kanceláře, sklady, archivy nebo přednáškový sál, pokaždé s jinými požadavky. Vnitřní provoz se velmi decentně, pro pozorné oko však čitelně propisuje i navenek, zdánlivá nahodilost umístění kulatých oken má svůj systém. V prostorech se studijními stoly je jiný rytmus i velikost otvorů než v kancelářích, v archivu pak rastr řídne na polovinu. Pevnost, racionalita a přehlednost, ale i rozmanitost, přívětivost a hravost v architektonicky sjednoceném celku.

(KJ)

On the border between the solid urban fabric of the historic city and an area of looser development, on the pedestrian route between the centre and university campuses. Across from Josef Gočár's architecturally significant tanning school. In this complicated location, the architects inserted a building with a floor plan in the shape of the letter X. It serves as a strong dominant feature in the local area, a point of inflexion, but also facilitates open passage at ground level. The adjacent car park, which is located below ground and has convenient footbridges leading across it, is also freely traversable. Thanks to the arrangement of mass, the body of the library is somewhat deceptive; it looks smaller than it is. This is also enhanced by the softening and lightening effects of fair-face concrete with round windows and the use of many wooden elements in the exterior and interior, from the window frames to the blinds, handrails and movable furniture. At the same time, the floor plan is highly practical for the functioning of the library as a whole: four easily accessible wings, just wide enough to allow daylight wherever it is needed, radiate out from a single centre with a generous staircase. Great care is taken with the light in the library's study rooms, whether it comes through the circular windows, glazed walls or skylights. The clear layout provides both a tranquil study environment and many opportunities for more or less random meetings. The basic scheme and construction also offer great variability in the height of the ceilings, the amount of natural light and the openness. In addition to the library rooms, there are also offices, storage rooms, archives and lecture halls, each with distinct requirements. The internal operations are very subtle, but visible to an observant eye; the apparent random positioning of the round windows, for example, has its own system. Window openings in the study rooms have a different rhythm than in those in the offices while the lighting grid is halved in the archives. Solidity, rationality and transparency, but also diversity, amiability and playfulness in an architecturally unified whole.

Situace, půdorys 2. patra

Památník obětem komunismu
v Liberci / Memorial to the Victims
of Communism in Liberec

Park při ulici Jablonecké

Autoři / Authors

Petr Janda, Josef Kocián,
Aleš Kubalík, Jakub Našinec,
Veronika Sávová

Investor

Statutární město Liberec

Soutěž / Competition

2003

Realizace / Realization

2003-2006

„Sám v sobě hledej, zda svobodu bráníš, ctiš nebo omezuješ.“

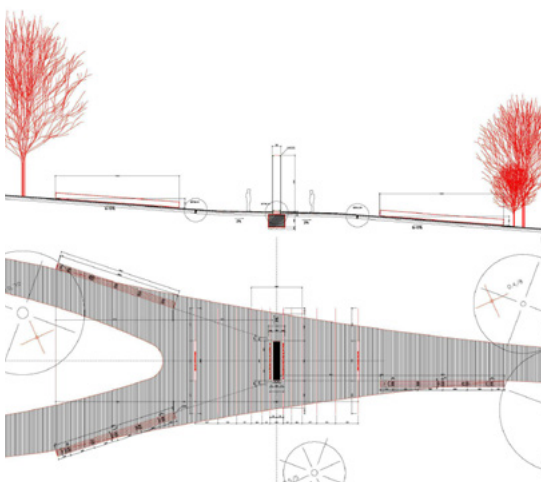
Nápis, který můžete v jeho odrazu přečíst pouze společně s reflexí vašeho vlastního obrazu v obrovských polopropustných zrcadlech o velikosti 3,2 × 4,5 metru, zasazených v jednoduchém ocelovém rámu. Uprostřed parku, na křižovatce cest, doplněné masivními desetimetrovými lavicemi z lepeného dřeva. Okolní stromy jsou v noci jen nepřímo zdola nasvětleny. Střídme, téměř nehmotné, přitom monumentální řešení, bez viditelných detailů. Interaktivně vtahující a současně důstojná připomínka pro mnohé nepříjemného faktu, že v zemích „za železnou oponou“ byly totalitární režimy čtyřicet let udržovány především díky netečnosti mlčící většiny. A současně téma funguje i jako apel pro naši žhavou současnost. Památník se tak nenoří do postupně se vzdalující historie, ale zůstává živým odkazem i pro přicházející generace. Iniciátorem vzniku pomníku byla v roce 2002 Konfederace politických vězňů, sdružení bývalých politických vězňů komunistického režimu v Československu a jejich rodinných příslušníků. Vyhlášení soutěže, odevzdání návrhů, porotování a schválení výsledků Radou města se odehrálo na přelomu let 2002 a 2003 během čtyř měsíců, aby poté realizace trvala celé další tři roky. Jednou z příčin průtahů byly politické změny ve vedení města a jimi iniciovaná změna místa realizace památníku. Autoři samotní se aktivně zapojili do hledání nového vhodného místa a byli tak vzniku díla všestranně nápomocní nad rámec zadání. Památník byl společně s krajinářskými úpravami, které jsou jeho nedílnou součástí, slavnostně odhalen dne 27. 6. 2006.

(OO)

“Seek within yourself, whether you defend, respect or restrict freedom.”

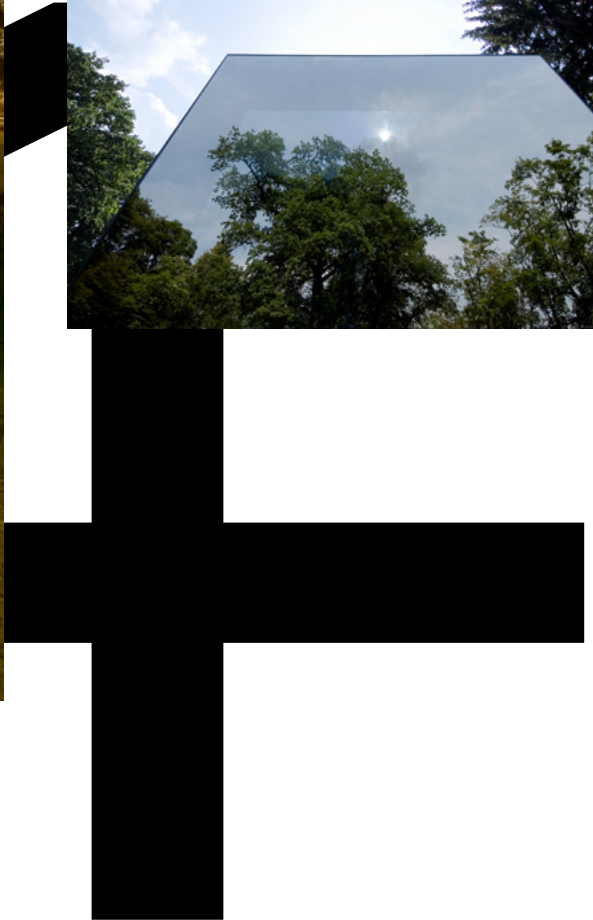
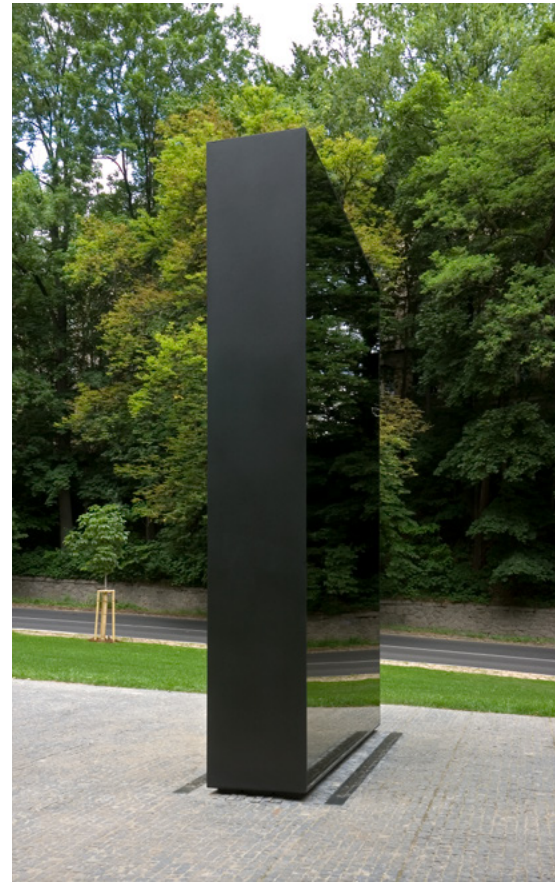
An inscription that can only be read as a reflection captured, along with your own image, in huge, semi-transparent 3.2 × 4.5-metre mirrors set in a simple steel frame. At the centre of the park, at an intersection of paths, complemented by massive, 10-metre long benches made of glue-laminated timber. At night, the surrounding trees are lit only indirectly, from below. Sober and almost immaterial, yet monumental, the design lacks visible details. An interactive, immersive and dignified reminder to all of the unpleasant fact that in the countries “behind the Iron Curtain”, totalitarian regimes were maintained for 40 years due largely to the inertia of the silent majority, the memorial also updates the theme as a call to action in our heated present. Thus, the memorial does not sink into a gradually receding history but remains a living legacy for generations to come. The project was initiated in 2002 by the Confederation of Political Prisoners, an association of people formerly imprisoned by the Czechoslovakian communist regime and their descendants. The announcement of the competition, submission of the proposals, jury process and approval of the results by the City Council took place across four months in late 2002 and early 2003, but the implementation would take another 3 years. One reason for the delay was a political change in the city's leadership, which prompted a change in the memorial's location. The artists themselves were actively involved in the search for a suitable new location and thus assisted in the creation of the work well beyond the scope of the initial assignment. The memorial was finally unveiled on June 27, 2006, at double the original cost, along with the landscaping elements that are inextricably a part of it.

DESET

Řez, půdorys, situace

Tyršův most v Přerově / Tyršův
Bridge in Přerov

Mostní ulice

Autoři / Authors
Šrámková architekti
Alena Šrámková, Lukáš Ehl,
Tomáš Koumar

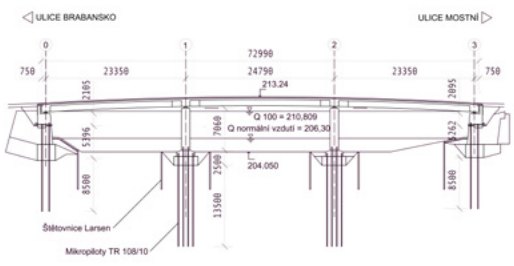
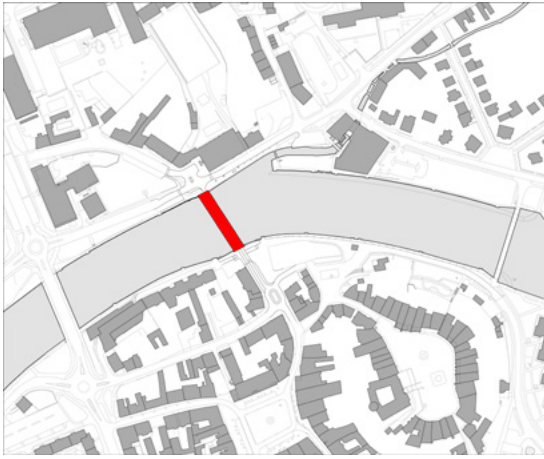
Spolupráce / Co-workers
Ladislav Dvořák, Milan Komínek,
Ivana Šrámková

Investor
Statutární město Přerov

Soutěž / Competition
2003

Realizace / Realization
2008-2012

Situace, řez

Ve vrstevnatém prostoru mezi tradicí a současností, starým městem a modernistickou sokolovnou, pečlivě upravenou tváří a strohou racionalitou je Tyršův most usazen zkušeně a citlivě. Inspiruje se pevnými a solidními městskými mosty, kde se nešetřilo ušlechtilými materiály ani sochařskou výzdobou a chodilo se tam na kozo. Přesto architektka obyvatele Přerova zároveň něžně konfrontuje se současnými konstrukcemi, materiály i výtvarným uměním. Železobetonová mostovka je na pilířích usazená pomocí pružných ložisek, silueta mostu je v současném duchu subtilní a elegantní, kovové zábradlí je vypleteno nerezovým lankem. Navzdory tomu zároveň jednoznačně odkazuje k původnímu historizujícímu mostu z roku 1903, který zde stával až do konce války, a to jak umístěním pilířů, dvojicí pylonů (jeden původní, druhý replika) rámuje vstup od města, tak i žulovými obklady a římsou lemuující mostovku. Tradičním, dnes ovšem výjimečným a odvážným krokem bylo osazení mostu sochami figurální a zobrazivé, a přesto zcela současné plastiky akademické sochařky a malířky Iwany Šrámkové, které s mostem tvoří smysluplný celek. „Český zvyk už z dob baroka je mít po krajíně mosty se sochami, je to česká specialita a je to nádherné. Chtěli jsme přiblížit dobu, kdy se po mostě procházelo a nespěchalo honem na druhou stranu,“ komentovala řešení architektka. Ke zpomalení vybízí i mírné vyklenutí mostu či „nepohodlná“ žulová dlažba, chodci a cyklisté zde mají více prostoru než auta, k pobývání a lelkování zve i dvojice betonových laviček. Technicky precizní konstrukce se do podoby mostu téměř nepropsala. Aleně Šrámkové posloužila jako pevný neutrální základ jeviště, kam promyšleně a pečlivě nainstalovala scénu pro divadlo všedního dne.

(KJ)

The Tyrš Bridge is sensitively and expertly positioned in a layered space between the traditional and contemporary, between the old town and the modernist Sokol gymnasium and between an immaculately groomed façade and austere rationality. The bridge is inspired by strong, solid urban bridges, where no expense was spared to secure high-grade materials or sculptural adornment and where people used to go to promenade. At the same time, the architect also gently confronts the residents of Přerov with contemporary constructions, materials and visual art. The reinforced concrete bridge deck is mounted on the piers by elastic bearings, the silhouette of the bridge is subtle and elegant with a contemporary air and the metal balustrade is strung with stainless steel cord. Despite this, it also clearly references the original historical bridge from 1903, which stood here until the end of the war. This is achieved through the placement of the piers, the pair of pylons (one original, the other a replica) that frame the entrance to the city, and the granite cladding and cornices lining the bridge deck. In a once-traditional act that is now viewed as exceptional and bold, sculptures were installed on the bridge. Figurative and pictorial yet entirely contemporary, Ivana Šrámková's sculptures form a meaningful whole with the bridge. "From the Baroque period onwards, it was the Czech custom to have bridges with sculptures throughout the countryside. It's a Czech speciality and it's beautiful. We wanted to bring back a time when people strolled on the bridge and didn't just rush to the other side," the architect commented. The slight curvature of the bridges, its "uncomfortable" granite pavement, a layout that grants more space to pedestrians and cyclists than cars and a pair of concrete benches all encourage users to slow down, linger and lounge. The technically precise construction is almost absorbed by the shape of the bridge, which serves Alena Šrámková as a solid, neutral base for a stage on whose boards she has thoughtfully and carefully installed a playing space for the theatre of daily life.

Tři kašny na náměstí Republiky v Plzni
/ The Fountains on náměstí Republiky
in Pilsen

Autor / Author
Ondřej Císler

Spolupráce / Co-workers
David Blahout, Jakub Vlček,
Juraj Smoleň, Ondřej Dušek,
Pavel Hošek, Michal Blažek

Investor
Město Plzeň

Soutěž / Competition
2004-2005

Realizace / Realization
2006-2010

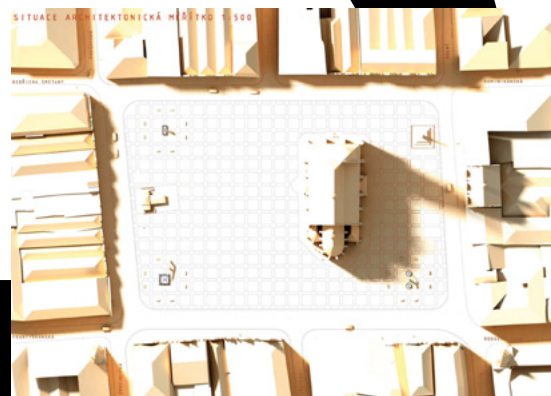

Kašny na náměstí Republiky, v srdci Plzně, největšího západočeského města, jsou důležitým příspěvkem k problematice vstupu ryze soudobého díla do historického prostředí. Náměstí má obdélníkový půdorys o rozměrech 139 × 193 metrů a jeho utěšený vzhled podpořila gotika (v jejím stylu byl na sklonku třináctého století vystavěn kostel svatého Bartoloměje), renesance (budova radnice), baroko (morový sloup se sochou madony) i architektura devatenáctého a dvacátého století. Soutěž na obnovu kašen proběhla v letech 2004 až 2005 a zúčastnilo se jí dvaadváct architektů. Porota vybrala návrh Ondřeje Císlera, který kašny pojal jako figurativní umělecká díla nově rozvíjející prostor. Působí sice abstraktně, ale mají reálný základ. Jejich podoba vychází z heraldického znaku Plzně: jedna představuje chrty (symbol věrnosti), druhá velblouda (připomínka neúspěšného pokusu husitů, kteří velblouda získali darem od Vladislava II. Jagellonského, podmanit si katolické město) a třetí anděla (symbol ochrany). Tři prvky, trojice až na samou podstatu zjednodušených motivů. Kašny se skládají ze dvou základních částí. Z chrliče, jehož výška se pohybuje kolem čtyř metrů, a z mísy, do níž padá voda. Zatímco chrliče jsou ze zlaceného bronzu, mísy byly vysekány v Číně z tamní černé žuly, protože nikde jinde se nedaly podobně velké bloky kamene vylomit. Po převozu do Plzně byly ještě opatřeny mikroskopickou vrstvou skla odpuzující vodu a chránící žulu před agresivním biologickým materiálem i ultrafialovým zářením. Pod kašnamy jsou jednak výkonná čerpadla, která neustále ženou vodu do uzavřeného koloběhu, jednak akumulační nádrž s hustou nerezovou sítí sloužící k zachycení nečistot. Na konce chrličů byly vsazeny „pišťaly“, které dávají proudu vody podobu pevné a široké stuhy. Zprvu byly kašny plzeňskou veřejností přijaty s rozpaky, jak už to v případě ryze soudobé umělecké a architektonické tvorby bývá, ale s postupem času byly vzaty na milost a po více než deseti letech jsou považovány za ozdobu města.

(PV)

Located in the heart of Pilsen, the largest city in West Bohemia, the Fountains on Náměstí Republiky (Republic Square) make an important contribution to the debate around contemporary work in historic environments. The rectangular ground plan of the square measures 139 x 193 metres and its pleasant appearance is completed by Gothic (the 13th-century Church of Saint Bartholomew), Renaissance (the Town Hall), Baroque (the Plague Column and Madonna) and 19th- and 20th-century architecture. The competition for the fountains' renovation took place between 2004–2005, with 42 architects participating. The jury chose a design by Ondřej Císlar, who conceived of the fountains as figurative works of art that would develop the space in a new way. They seem abstract, but they have a clear starting point, based on the heraldic emblems of Pilsen: the first fountain represents greyhounds (a symbol of fidelity), the second a camel (a reminder of the unsuccessful attempt of the Hussites to conquer the Catholic city) and the third an angel (a symbol of protection). Three elements are reduced to their very essence as simplified motifs. Each fountain consists of two basic parts: the spout, which is about four metres high, and the bowl, into which the waterfalls. While the gargoyles are made of gilded bronze, the bowls were carved in China from local black granite; it was impossible to quarry such large blocks of stone anywhere else. After being transported to Pilsen, they were coated with a microscopic layer of glass that repels water and protects the granite from aggressive biological material and ultraviolet radiation. Beneath the fountains are powerful pumps that continuously drive the water into a closed circuit and an accumulation tank with a dense stainless steel mesh to trap dirt. "Whistles" have been inserted at the ends of the gargoyles and shape the stream of water into a solid, wide ribbon. As is often the case with contemporary artistic and architectural works, the fountains were received with ambivalence by the Pilsen public, but as time went on they were accepted and more than ten years later are considered ornaments of the city.

Situační

Nová budova Fakulty architektury
ČVUT v Praze / New Faculty of
Architecture Building at the Czech
Technical University (ČVUT) in Prague

Thákurova 9, Praha 6-Dejvice

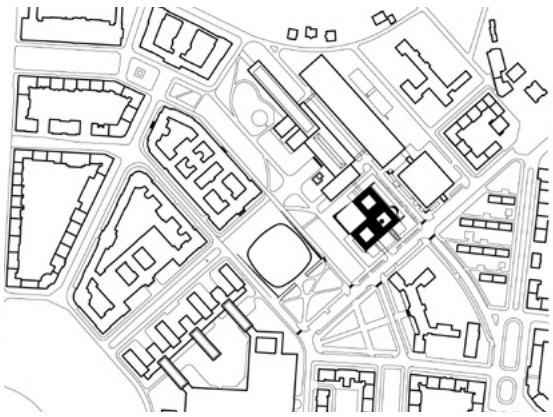
Autoři / Authors
Šrámková architekti
Alena Šrámková, Lukáš Ehl,
Tomáš Koumar

Investor
ČVUT v Praze

Soutěž / Competition
2004

Realizace / Realization
2005-2010

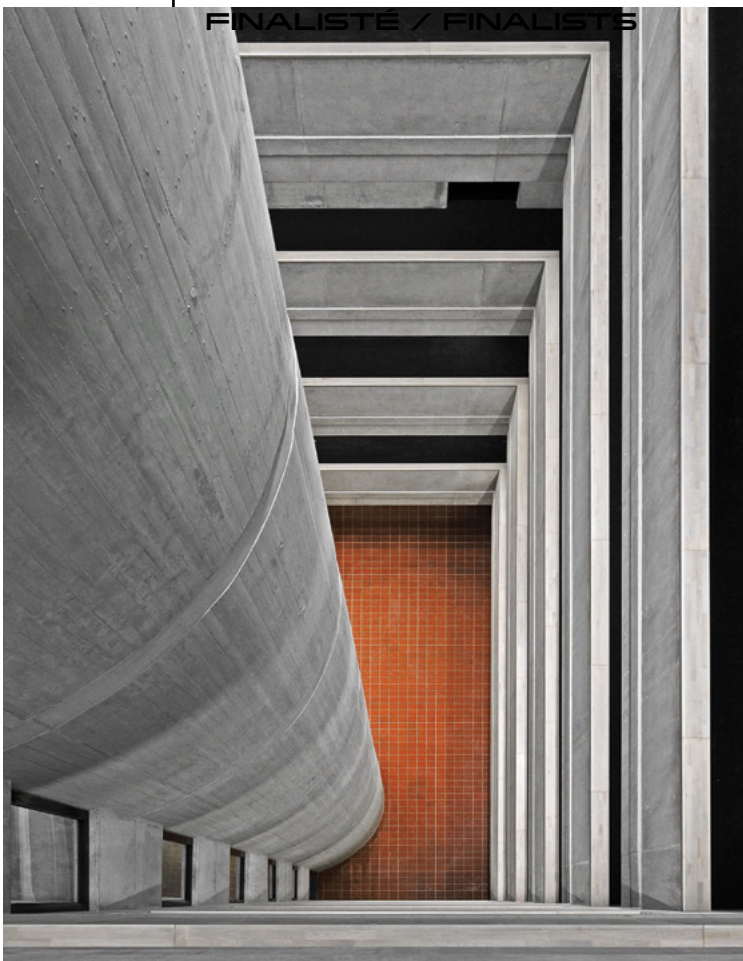

Situace, půdorys přízemí

Novou budovu FA ČVUT navrhla se svými spolupracovníky „první dáma české architektury“ Alena Šrámková. Charakteristickým rysem její architektury je zřetelný geometrický řád a velkorýse měřítko. Komplexní geometrie vytváří bohaté prostorové vazby v interiéru budovy. Dispozice je organizovaná kolem trojice atrií s ochozy, odkud jsou přístupné veškeré místnosti a ateliéry. Příčky, které je od ochozu oddělují, jsou až na výjimky částečně prosklené. Ochoz tak funguje ne jako běžná chodba, ale spíš jako interiérová ulice, odkud lze okny nahlížet do místností. Společný prostor školy připomíná veřejný prostor města a přispívá k pocitu sounáležitosti těch, kteří se v něm pohybují. V přízemí školy vzniká trojice atrií pro společenské akce a výstavy, nechybí ani kavárna, kopírovací centrum a prodejna knih. Čtvrtým prostorem pro společná setkání je venkovní vstupní piazzeta, která doplňuje půdorys budovy do pomyslného čtverce, jehož čtvrtý vrchol označuje symbolicky betonový obelisk. Budova má svůj vlastní řád, který není na úkor vztahu ke kontextu univerzitního kampusu a nemůže ho narušit ani zdánlivě nesourodá trojice zkosených barevných boxů poslucháren na severovýchodní straně. Domy Aleny Šrámkové jsou náročné, jejich forma je oproštěná od všeho, co není podstatné a opodstatněné: na někoho může taková redukce působit jako asketičnost, ale ve skutečnosti jde o to, nezatěžovat dům zbytečnými. Setkání s domem pak znamená konfrontaci s vlastním hodnotovým žebříčkem. Alena Šrámková byla přesvědčena o společenské, ba přímo pedagogické roli architektury: „Architektura je tu od toho, aby společnosti pomohla najít hodnoty.“

(JT)

The new FA ČVUT building was designed by “first lady of Czech architecture” Alena Šrámková and her collaborators. A distinctive feature of its architecture is a clear geometric order and generous scale. Complex geometry creates rich spatial relationships in the interior of the building. The layout is organised around three atria with gallery walkways that provide access to most rooms and studios. The partition walls separating them from the gallery are, with a few exceptions, partially glazed. The galleries thus function less like a common corridor than an interior street, with the windows offering glimpses into the rooms. The faculty’s common areas recall urban public spaces and foster a sense of belonging for those who move through them. On the ground floor, the three atria create three different spaces for social events and exhibitions and also house a cafe, copy centre and bookshop. Outdoors, the piazzeta provides a fourth meeting space and completes the building’s floor plan with a concrete obelisk forming the fourth point of an imaginary square. The building plays by its own rules without sacrificing its relationship to the university campus and maintains its integrity despite a seemingly disparate trio of bevelled coloured boxes housing lecture halls on the northeast side. Alena Šrámková’s buildings are exacting, absent anything that is not essential and justified. For some, such reductionism can seem like asceticism, but it’s really about not burdening the building with anything unnecessary. An encounter with the building is thus a confrontation between hierarchies of values. Alena Šrámková was convinced of architecture’s social and pedagogical role, stating: “Architecture is there to help society discover its values.”

FINALISTÉ / FINALISTS

2005-2015

Komunitní centrum Máj v Českých
Budějovicích / Máj Community Centre
in České Budějovice

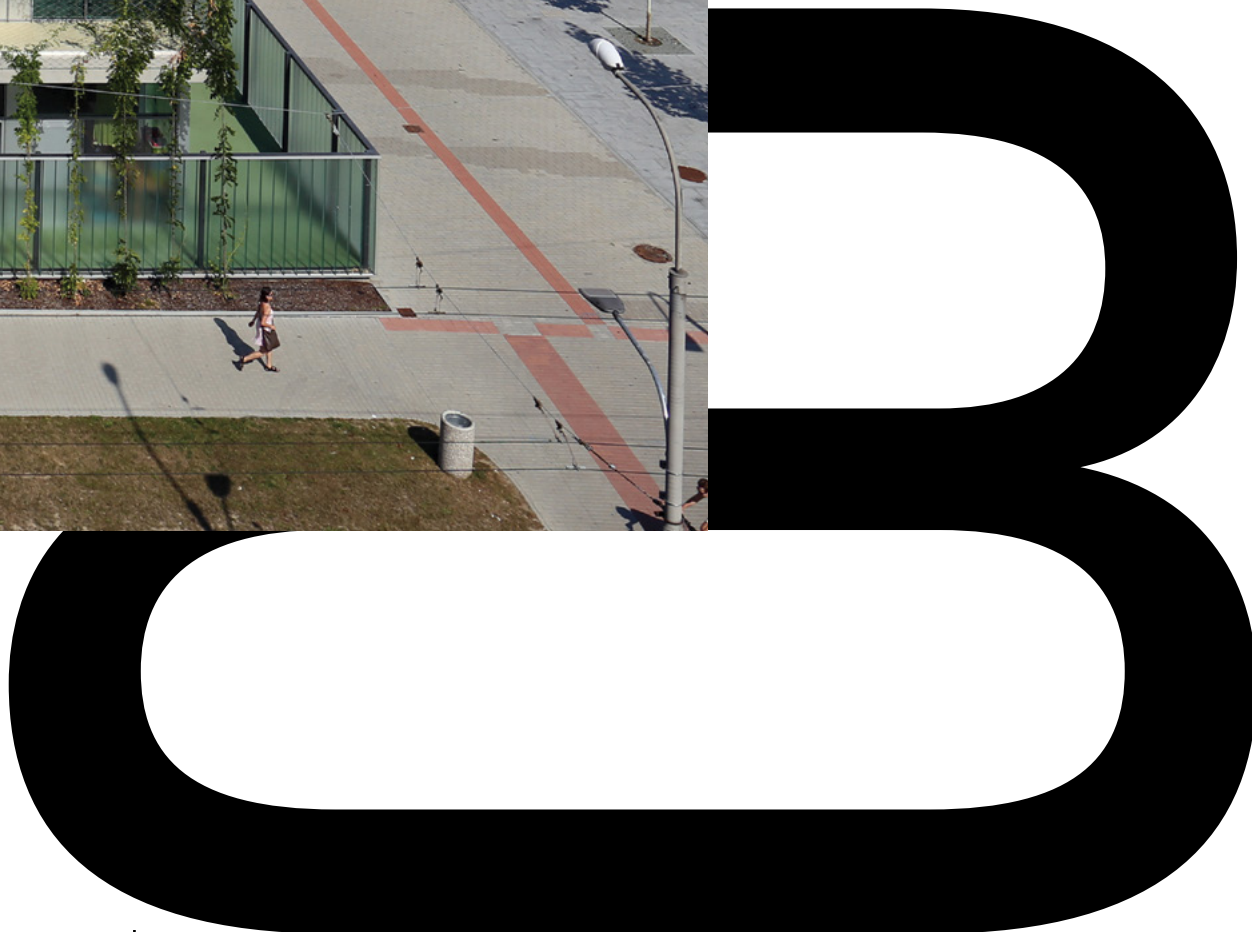
Antonína Barcala 38/404

Autoři / Authors
SLLA Architects
Michal Sulo, Miriam Lišková,
Jozef Skokan

Investor
Statutární město České Budějovice

Soutěž / Competition
2010

Realizace / Realization
2013-2014

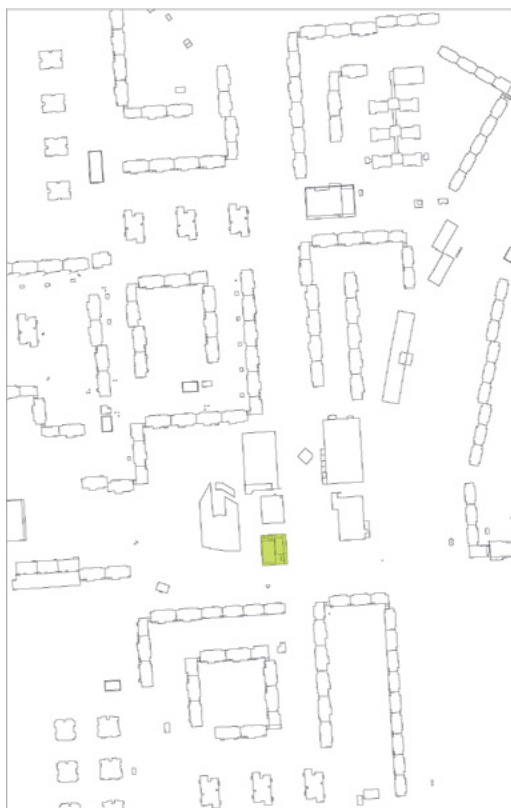

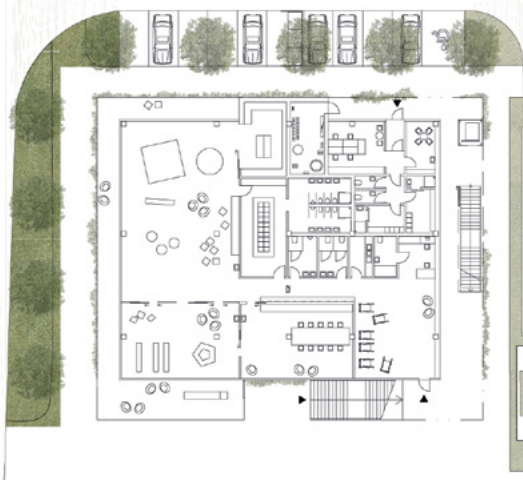
Výstavba sídliště Máj byla počátkem devadesátých let zastavena, nerealizovalo se ani již vyprojektované obchodní a kulturní centrum. Namísto něj zde divoce vyrostla jen utilitární hala Penny Marketu. Komunitní centrum Máj tuto absenci mentálního i fyzického středobodu sídliště v plné míře nahradilo. Dům vstupuje do kontextu sídliště výrazovými a konstrukčními prostředky, které na rozdíl od dosavadních regeneračních zásahů navažují na modernistické myšlení. I když autoři použili zcela jiné stavební postupy a materiály, než najdeme na sídlišti, pochopili původní zdroje charakteru okolní zástavby – stejně jako panelové domy před zateplením má i komunitní centrum přiznaně technicistní ráz a pravdivou materialitu. Oproti plným hmotám paneláků však nabízí lehkost, průhledy, vůni květů a mihotání listů. Prosklený kubus domu je ze všech stran (dokonce i shora) zabalen do dalšího polootevřeného pláště kovové sítě obrostlé popínavými rostlinami. Mezi interiérem a vnějším pláštěm kolem celého domu tak vznikly polootevřené prostory pavlačí a exteriérových schodišť. Pro charakter komunitního centra jsou tyto meziprostory zcela zásadní – vytváří otevřené a transparentní přechodové území mezi domem a jeho okolím. Není zde jasná hranice, společný prostor sídliště volně vplouvá do domu. Dovnitř tak vstupujete postupně, stoupáte a obtáčíte dům, aniž byste ztratili kontakt s venkem. Pavlačové řešení má také výhodu mnoha nezávislých vchodů, takže jednotliví uživatelé se navzájem neruší, zároveň se však všichni můžou potkat. Přece jen však dům nabízí také určité soukromí – severní fasáda, kde jsou hlavní vstupy do Salesiánského střediska a sociální poradny, je krytá neprůhledným tahokovem. Svoboda přijít, svoboda odejít, svoboda kontaktu, otevřenost pro každého.

(KJ)

The construction of the Máj housing estate was halted in the early 1990s and the accompanying commercial and cultural centre that had already been designed was also left uncompleted, leaving a utilitarian Penny Market shop to spring up. The Máj Community Centre has completely addressed the lack of a mental and physical centre for the estate. Unlike previous regenerative interventions, the building approaches the estate's context with an expression and construction built on modernist thinking. Although the architects used completely different building methods and materials than those found in the housing estate, they understood the original sources of the surrounding buildings' character; like prefabricated, panelled apartment buildings before the application of thermal overcladding, the community centre possesses an admittedly technical character and genuine materiality. Compared to the solid masses of the paneláks, however, it offers lightness, vistas, the scent of flowers and the shimmer of leaves. The glass cube of the building is encased on all sides (even from above) in another semi-open shell: a metal mesh covered with climbing plants. Between the interior and the outer shell, semi-open pavilions and exterior staircases have been created around the entire building. Such interstitial spaces are crucial to the character of the community centre – they create an open and transparent transition space between the centre and its surroundings. There is no clear boundary here; the common space of the estate flows freely into the building. One enters gradually, climbing up and around the building without losing contact with the outside. The use of gallery walkways also has the advantage of offering many independent entrances, so that individual users do not disturb each other, while, at the same time, everyone can meet. Still, the house also offers some privacy – the northern façade, where the main entrances to the Salesian Youth Centre and the social counselling room are located, is covered with opaque mesh. Freedom to come, freedom to leave, freedom to contact, openness to everyone.

Situace, půdorys přízemí

Revitalizace spodní části Gahurova
prospektu ve Zlíně / Reconstruction
of Gahura Prospect

náměstí T. G. Masaryka

Autoři / Authors

ellement architects

Jitka Ressorová, Hana Maršíková,
Jan Pavézka

Spolupráce / Co-workers

Petra Martináková, Martin Velecký,
Jiří Valoch

Investor

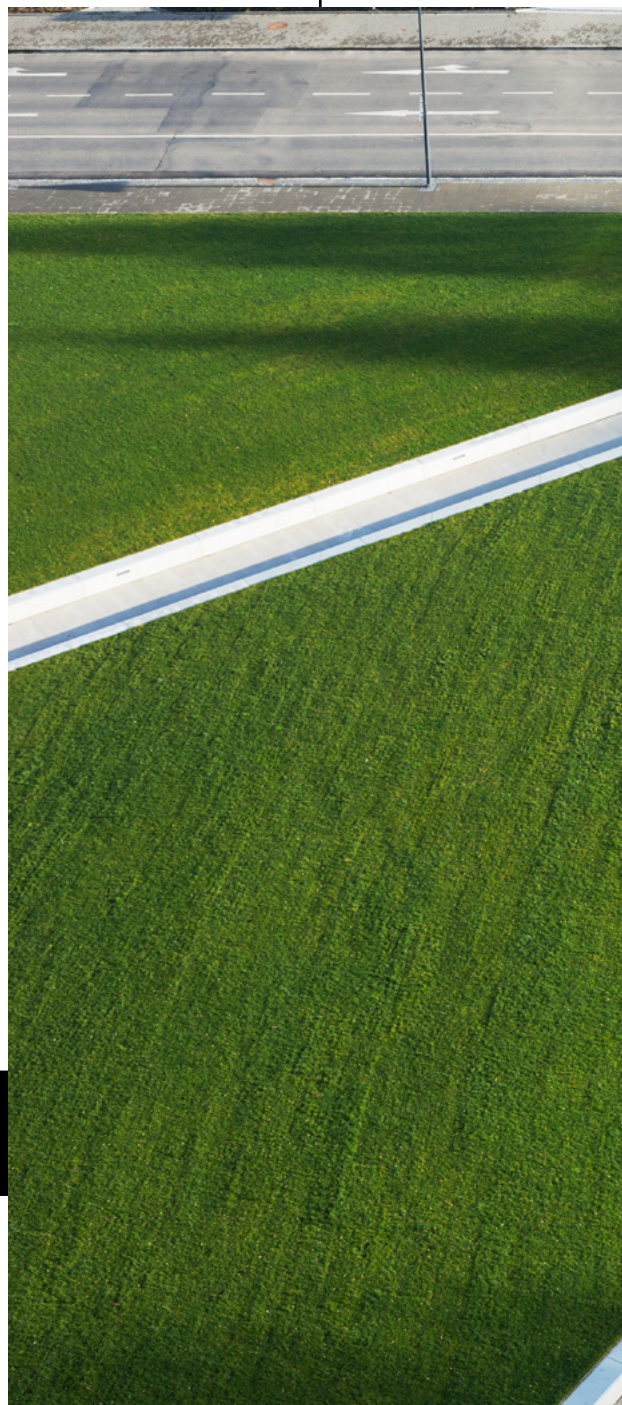
Statutární město Zlín

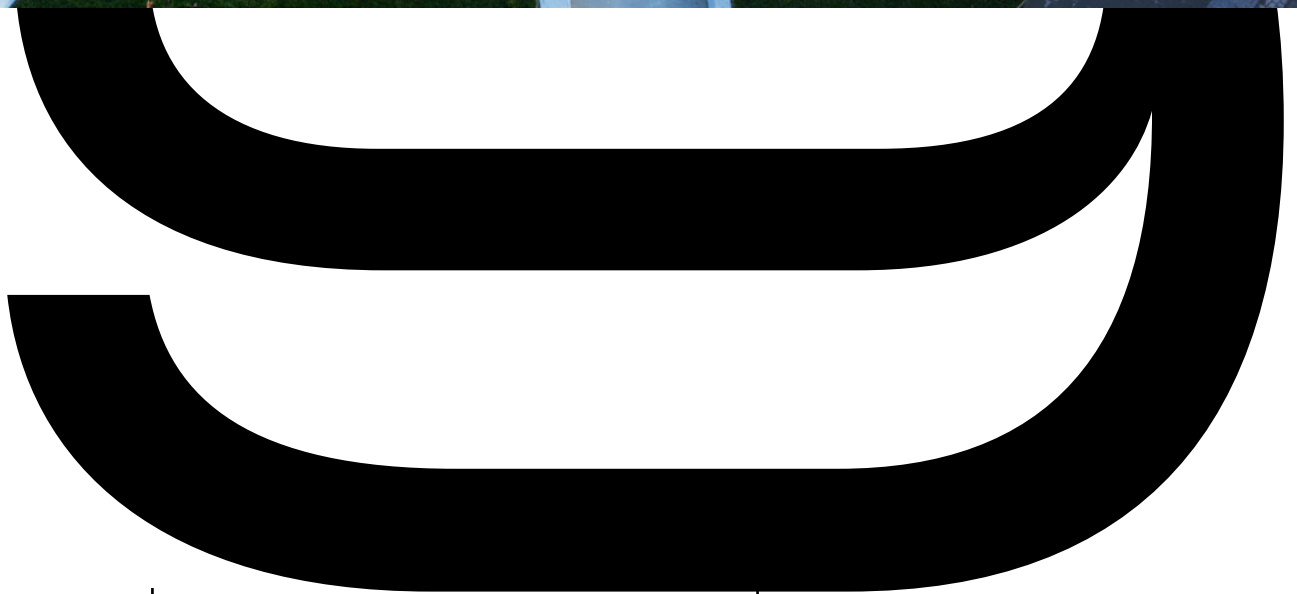
Soutěž / Competition

2011

Realizace / Realization

2011-2013

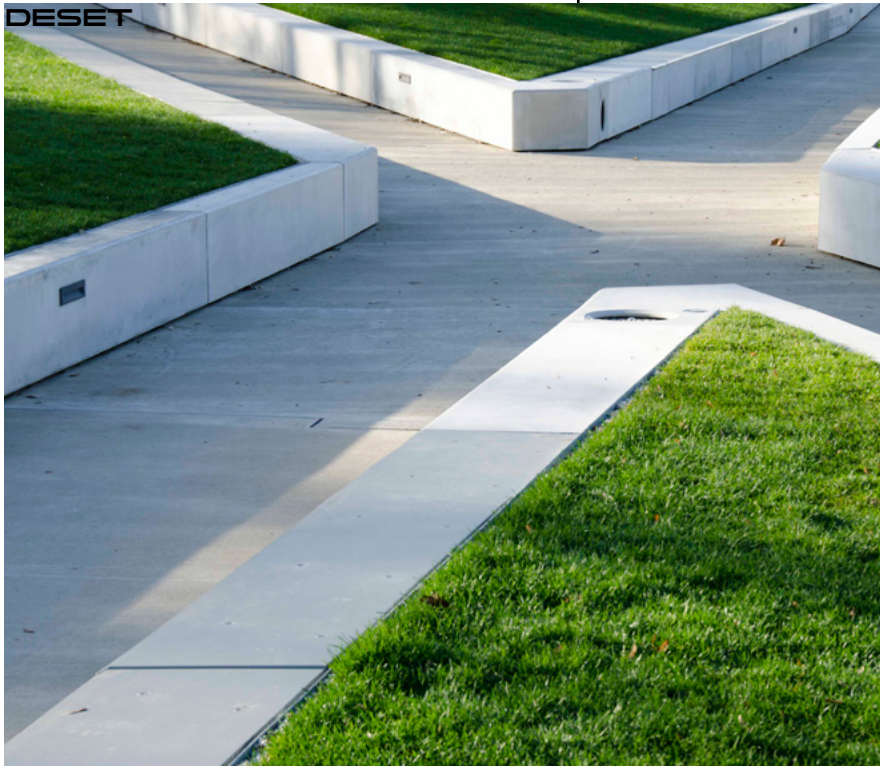

Meziválečná proměna Zlína v řídicí centrum globální společnosti Baťa nastavila charakter města do dnešních dnů. Každý nový urbanistický či architektonický vstup do stávající struktury města se neobejde bez dotazu, jakým způsobem to konvenuje nebo v jaké míře je v rozporu s původními představami architektů z Baťových projekčních kanceláří. V negativním smyslu si tuto otázku musel klást i komunistický režim, který hledal způsoby, jak Baťovo dědictví zamaskovat či jej překrýt. Přejmenování Zlína, stejně jako Gottwaldova socha, která záměrně vstupovala do pohledové osy vedoucí k dřívějšímu památníku Tomáše Bati, byla jedním z prostředků, jak přepsat paměťovou stopu města. Místo, na kterém socha komunistického prezidenta stála, tvoří jakýsi kloub hlavních os, které Zlín protínají: jedna jde souběžně s řekou Dřevnicí z východu na západ a druhá protíná mělké údolí z jihu na sever. Autorem této velkorysé kompozice byl František Lydie Gahura a vytvořený zelený pás měl propojit rozrůstající se město s lesy nad městem a poskytnout dostatek prostoru pro procházky a odpočinek obyvatel internátů, které po vrstevnicích na prospekt navazovaly. Architektonické studio element navrhlo rehabilitovat tento prostor pomocí křížového stehu, který propojuje Kongresové a Univerzitní centrum Evy Jiřičné s obchodním domem Františka Gahury a Vladimíra Karfíka. Vzájemně se protínající cestičky jsou ale zapuštěné pod úroveň jemně modelovaného terénu, a tak s patřičným odstupem vidí divák pouze pomalu se zvedající zelený pás. Chodci, kteří se na spojnicích pohybují, se do tohoto pásu na jedné straně pozvolna zanořují a na druhé straně z něj opět vychází. Pokud se zastaví a posadí se na lem chodníku, nenápadně tvarovaný terén dokáže částečně odstínit lomoz dopravně vytiženě křížovky. Se stejnou nevtrávností, a to s překvapujícím účinkem, je vybráno i umělecké dílo Jiřího Valocha v podobě textu, který se opakuje na obrubnicích na několika místech: „pokaždé úplně jiná slova“. Tato časová zkratka velmi obažně propojuje baťovské slogany s těmi komunistickými stejně jako těmi současnými.

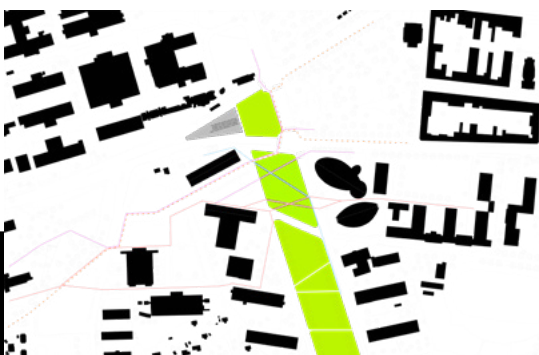
(RK)

Zlín's transformation into the management centre of the global Baťa company defines the city to this day. Each new urban planning or architectural intervention into the city's existing structure must ask how it aligns with or contradicts the original ideas of the architects in Baťa's design offices. This question must have even been asked, albeit in a negative sense, by the communist regime, which sought ways to disguise or conceal Baťa's legacy. The renaming of Zlín as Gottwaldov, like the statue of Gottwald himself, which deliberately disrupted the sightlines leading towards the earlier Tomáš Baťa memorial, was one attempt to alter the city's memory. The location where the statue of the communist president Gottwald stood forms something of a joint for the main axes that cross Zlín: one runs parallel to the Dřevnice River from east to west, while the other crosses a shallow valley from south to north. This generous composition was designed by František Lydie Gahura, and the green belt created was intended to connect the growing metropolis with the forests above the city and provide ample space for walking and rest to the inhabitants of the boarding houses that followed the prospect's contours. Element architectural studio proposed to rehabilitate this space with a cross-stitch that connects Eva Jiřičná's Congress and University Centre with František Gahura and Vladimír Karfík's department store. However, the intersecting paths are recessed below the level of the finely sculpted terrain and so, with sufficient distance, the viewer sees only the slowly rising green belt. Pedestrians on the connecting paths dip slowly into this belt on one side and emerge from it again on the other. If they stop and sit down on the edge of the pavement, the inconspicuously shaped terrain can partially screen out the noise of the busy intersection. The selected artwork, by Jiří Valoch, works as unobtrusively, and to surprising effect. The text "completely different words each time" is repeated on the kerbs in several places. This timely commentary forms a pithy link between Baťa's slogans and their communist and contemporary counterparts.

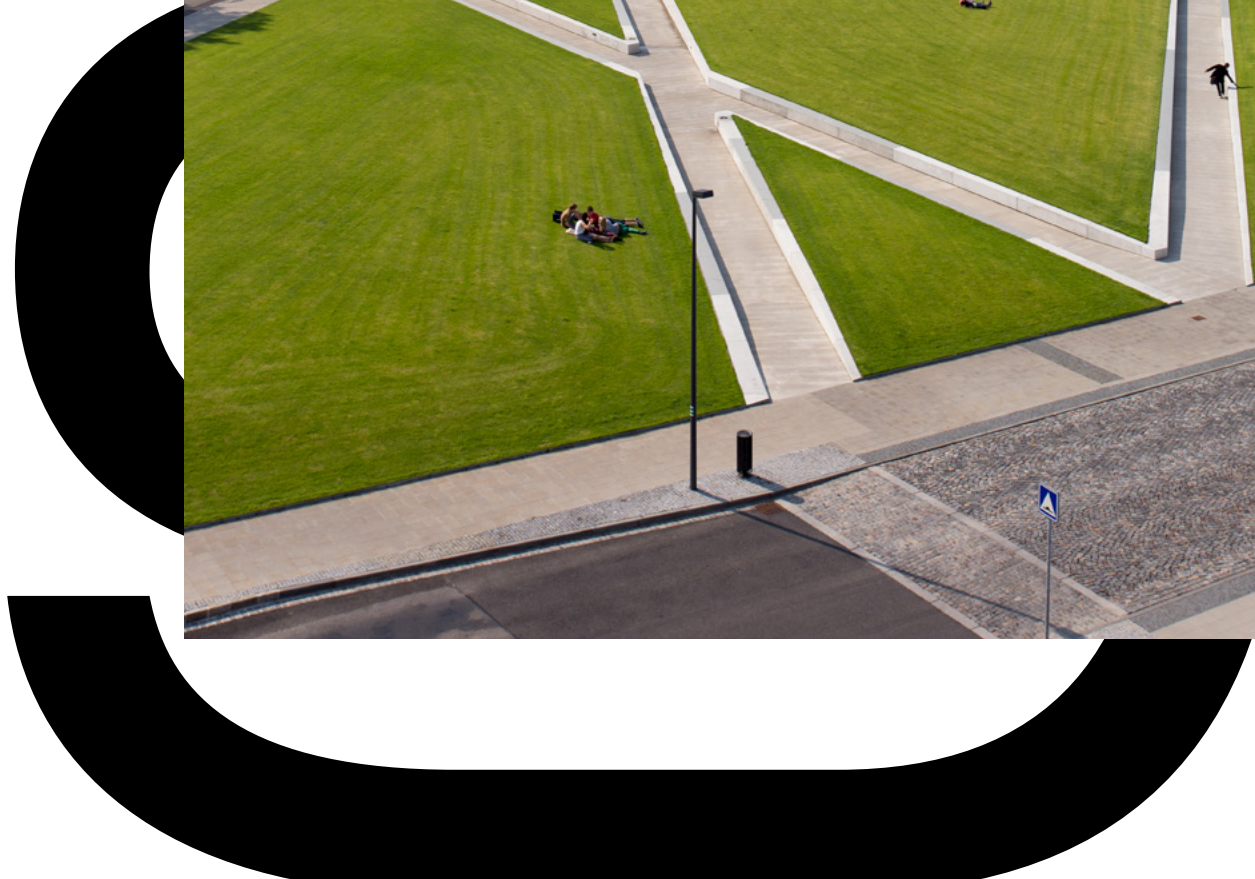
DESET

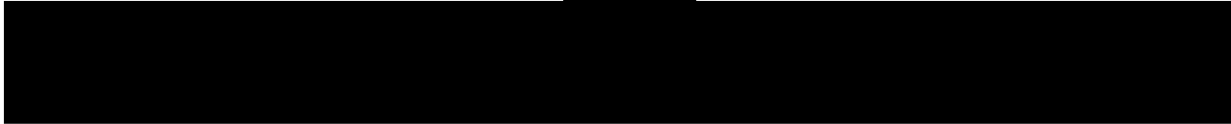
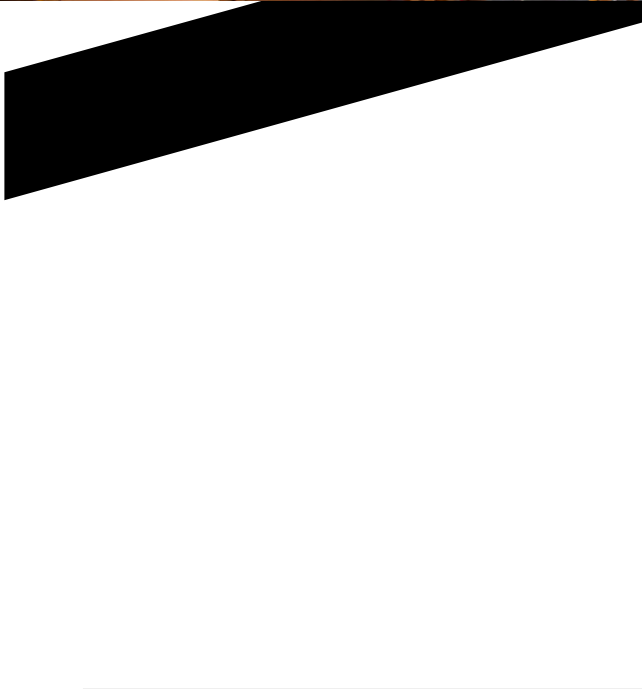

Situace

Synagoga ve Čkyni / Synagogue in
Čkyně

Čkyně 105

Autoři / Authors

H3T architekti

Vít Šimek, Štěpán Řehoř

Investor

Obec Čkyně ve spolupráci se Spolkem
pro obnovu synagogy

Soutěž / Competition

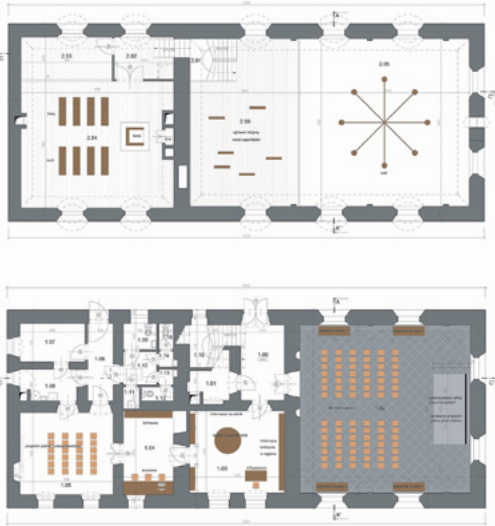
2012

Realizace / Realization

2012-2014

Půdorys patra a přízemí

V jihočeské Čkyni žila židovská komunita už v 16. století. Novou synagogu si postavila v roce 1828 v klasicistním stylu. Prostorný objekt integroval velkou modlitebnu, prostorově skromnější zimní modlitebnu, školu a byt. Poslední bohoslužby zde ale proběhly už před první světovou válkou a v roce 1922 byla celá sakrální stavba prodána a transformována k ryze světským účelům, když došlo k její přestavbě na truhlářskou dílnu a byt. Po desetiletích degradace založila v roce 1990 skupina iniciativních osobností Společnost pro obnovu synagogy. Ta se ve spolupráci s obcí Čkyně pustila do dlouhého a náročného procesu rehabilitace židovské památky. V roce 2011 mohla být zahájena rekonstrukce na základě finanční podpory z fondů Evropské unie. Kvalitě rehabilitace objektu bezpochyby napomohla architektonická soutěž uspořádaná ve spolupráci s Českou komorou architektů. Porota se jednoznačně rozhodla pro soutěžní návrh pražského studia H3T architekti. Naprostá absence fotografií či jiného dokumentačního materiálu, který by zachycoval někdejší interiérovou podobu synagogy, vytvářela prostor pro umělecké kreace i spekulace. Architekti z ateliéru H3T se ve své autorské koncepci volně inspirovali původním významem řeckého slova „synagógé“, což znamená shromáždění. Zdůrazněním shromáďovací funkce dokázali trefně propojit minulé i budoucí využití stavby. Vytčeného cíle dosáhli autoři použitím jednoduchých, až neutrálních interiérových prvků, jakými jsou výstavní skříně nebo modulární pódium velkého sálu anebo lavice a stůl pro čtení Tóry velmi lapidárních forem v zimní modlitebně. Prostřednictvím těchto citlivých intervencí vytvořili nenásilný a velmi působivý celek.

(VH)

A Jewish community lived in the South Bohemian town of Čkyně as early as the 16th century. In 1828, a new synagogue was built in the classicist style. The spacious building comprised a large prayer room, a more modest winter prayer room, a school and an apartment. However the last services were held here before World War I and, in 1922, the entire sacred building was sold and adapted for purely secular purposes when it was converted into a carpentry workshop and apartment.

In 1990, after decades of degradation, the Society for the Restoration of the Synagogue was established. In collaboration with the town of Čkyně, the members began the long and difficult process of rehabilitating the Jewish memorial. In 2011, financial support from the European Union made it possible to begin the restoration. The quality of the renovation was undoubtedly aided by an architectural competition organised in collaboration with the Czech Chamber of Architects. The jury unanimously selected a design from the Prague studio H3T architekti.

The complete absence of photographs or other documentation that would have recorded the previous interior of the synagogue opened space for artistic creativity and speculation. The H3T architects' concept was freely inspired by the original definition of the Greek word "synagógé," which means assembly. With an emphasis on this assembly function, they forged an apt connection between the past and future uses of the building. The architects achieved their goal through the use of simple, almost neutral interior elements, such as the exhibition cabinets or modular podium in the great hall, or the concise, simple shapes of the benches and Torah reading table in the winter prayer room. Through these sensitive interventions, they created a gentle and very effective whole.

BIBLIOGR
BIBLIOGR

100

DESET

10+10

RAFIE RAPHY

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV V SEMILECH (s. 16–19)

Petr Kratochvíl – Pavel Halík, *Česká architektura / Czech Architecture 1989–1999*, Praha 1999, s. 18.

Petr Kratochvíl – Pavel Halík, *Contemporary Czech Architecture / Tschechische zeitgenössische Architektur, Prague 2000*, pp. 114–115.

SPRÁVNÍ BUDOVA DOPRAVNÍHO PODNIKU MĚSTA BRNA (s. 20–23)

Markéta Cajthamlová (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2000–2001*, Praha 2002, s. 84–87.

ÚPRAVY HORNÍHO NÁMĚSTÍ V OLMOUCI (s. 24–27)

Markéta Cajthamlová (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2000–2001*, Praha 2002, s. 66–69.

Rostislav Švácha, *Česká architektura a její přísnost: Padesát staveb 1989–2004*, Praha 2004, s. 108–111.

Rostislav Švácha, *Czech Architecture and its Austerity: Fifty Buildings 1989–2004*, Prague 2004, pp. 108–111.

Pavement of the Upper square, Olomouc, *Piranesi IX*, 2002, č. 15–16, s. 80–81.

Jan Šépka, Úpravy veřejných ploch Horního náměstí, Olomouc, in: Vendula Hnídková (ed.), *Jan Šépka – Inspirace*, Praha 2009, s. 74–89.

DŮM SE STARTOVNÍMI BYTY V HORAŽDOVICÍCH (s. 28–31)

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 20.

DŮM KAPITOL V RAŠÍNOVĚ ULICI V BRNĚ (s. 32–35)

Petr Pelčák (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 1999–2000*, Praha 2001, s. 148–141.

Rostislav Švácha, *Česká architektura a její přísnost: Padesát staveb 1989–2004*, Praha 2004, s. 170–175.

Rostislav Švácha, *Czech Architecture and its Austerity: Fifty Buildings 1989–2004*, Prague 2004, pp. 170–175.

KLÁŠTERNÍ ZAHRADY V LITOMYŠLI (s. 36–39)

Aleš Burian – Petr Pelčák – Ivan Wahla (eds.), *Litomyšl a soudobá architektura / Litomyšl and Contemporary Architecture*, Brno 2001, s. 62–69.

Petr Volf, *Litomyšl – renesanční město moderní architektury*, Litomyšl 2014, s. 112–119.

Petr Volf, *Místa architektonického vz(d)oru: Česká architektura mimo centra 1990–2013*, Praha 2014, s. 274–275.

KNIHOVNA FILOZOFICKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY V BRNĚ (s. 40–43)

Michal Kohout (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2001–2002*, Praha 2003, s. 98–101.

Rostislav Švácha, *Česká architektura a její přísnost: Padesát staveb 1989–2004*, Praha 2004, s. 232–237.

Rostislav Švácha, *Czech Architecture and its Austerity: Fifty Buildings 1989–2004*, Prague 2004, pp. 232–237.

Petr Kratochvíl, *Současná česká architektura a její témata*, Praha 2011, s. 16

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 43

The Phaidon Atlas of Contemporary World Architecture, New York – London 2004, s. 597.

DOMY S PEČOVATELSKOU SLUŽBOU V HORAŽDOVICÍCH (s. 44–47)

Rostislav Švácha, *Česká architektura a její přísnost: Padesát staveb 1989–2004*, Praha 2004, s. 248–251.

Rostislav Švácha, *Czech Architecture and its Austerity: Fifty Buildings 1989–2004*, Prague 2004, pp. 248–251.

Petr Volf, *Místa architektonického vz(d)oru: Česká architektura mimo centra 1990–2013*, Praha 2014, s. 212–215.

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 27.

BYTOVÉ DOMY U NEMOCNICE V LITOMYŠLI (s. 48–51)

Michal Kohout (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2001–2002*, Praha 2003, s. 80–83.

Jan Stempel (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2004–2005*, Praha 2006, s. 132–133.

Petr Volf, *Litomyšl – renesanční město moderní architektury*, Litomyšl 2014, s. 136–141.

BYTOVÝ DŮM SE STARTOVNÍMI BYTY V TŘEBONI (s. 52–55)

Markéta Cajthamlová (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2000–2001*, Praha 2002, s. 116–119.

Sestavil
Rostislav Švácha

ARCIDIECÉZNÍ MUZEUM V OLOMOUCI (s. 60–63)

Jaroslav Wertig (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2002–2003*, Praha 2004, s. 40–45.

Rostislav Švácha, *Česká architektura a její přísnost: Padesát staveb 1989–2004*, Praha 2004, s. 224–227.

Rostislav Švácha, *Czech Architecture and its Austerity: Fifty Buildings 1989–2004*, Prague 2004, pp. 224–227.

Alexandr Skalický (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2005–2006*, Praha 2007, s. 24–27.

Jan Stempel (ed.), *Architecture V4 1990–2008: Czech Republic, Slovakia, Hungary, Poland*, Prague 2009, pp. 36–37.

Ondřej Jakubec (ed.), *Arcidiecézní muzeum na olomouckém hradě / The Archdiocesan Museum at Olomouc Castle*, Olomouc 2010.

Petr Kratochvíl, *Současná česká architektura a její témata*, Praha 2011, s. 118–123.

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 79.

NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA V PRAZE (s. 64–67)

Vít Havránek – Jana Tichá (eds.), *Národní technická knihovna / National Technical Library*, Praha 2009.

Pavel Hnilička (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2009–2010*, Praha 2011, s. 22–27.

Petr Kratochvíl, *Současná česká architektura a její témata*, Praha 2011, s. 17, 170–175.

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 74, 160–167.

STUDIJNÍ A VĚDECKÁ KNIHOVNA V HRADCI KRÁLOVÉ (s. 68–71)

Svatopluk Sládeček (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2007–2008*, Praha 2009, s. 70–75.

Jan Stempel (ed.), *Architecture V4 1990–2008: Czech Republic, Slovakia, Hungary, Poland*, Prague 2009, pp. 44–45.

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 74.

Ondřej Dušek – Karolina Jirkalová, *K čemu jsou architekti*, Praha 2018, s. 84–97.

PAMÁTNÍK OBĚTEM KOMUNISMU V LIBERCI (s. 72–75)

Jan Šépka (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2006–2007*, Praha 2008, s. 128–131.

Petr Kratochvíl, *Současná česká architektura a její témata*, Praha 2011, s. 40.

TYRŠŮV MOST V PŘEROVĚ (s. 76–79)

Michal Kuzemský (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2011–2012*, Praha 2013, s. 136–137.

TŘI KAŠNY NA NÁMĚSTÍ REPUBLIKY V PLZNI (s. 80–83)

Petr Všetečka (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2010–2011*, Praha 2012, s. 30–33.

NOVÁ BUDOVA FAKULTY ARCHITEKTURY ČVUT V PRAZE (s. 84–87)

Petr Kratochvíl, *Současná česká architektura a její témata*, Praha 2011, s. 43.

Ivan Němec – Barbara Fuchshofen-Gruß (eds.), *Life in the New Building of Czech Technical University in Prague / Život v novostavbě Českého vysokého učení technického v Praze*, Praha 2012.

Petr Všetečka (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2010–2011*, Praha 2012, s. 46–51

Jana Tichá, *Prostor a místo: Architektonická tvorba na území České republiky 1989–2014*, Praha 2015, s. 27, 154–159.

KOMUNITNÍ CENTRUM MÁJ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH (s. 88–91)

Jitka Ressořová (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2014–2015*, Praha 2016, s. 34–37.

Ondřej Dušek – Karolina Jirkalová, *K čemu jsou architekti*, Praha 2018, s. 130–141.

REVITALIZACE SPODNÍ ČÁSTI GAHUROVA PROSPEKTU VE ZLÍNĚ (s. 92–95)

Zdeněk Fránek (ed.), *Česká architektura / Czech Architecture 2013–2014*, Praha 2015, s. 32–35.

Ondřej Dušek – Karolina Jirkalová, *K čemu jsou architekti*, Praha 2018, s. 144–153.

SYNAGOGA VE ČKYNI (s. 96–99)

Blanka Rozkošná, Pavel Jakubec, *Židovské památky Čech/Jewish Monuments in Bohemia*, Brno 2004, s. 110–112.

Vladimír Silovský, *Synagoga ve Čkyni žije*, Šumava, 2015, jaro, s. 26–27.

STATISTIK STATISTIC

104

DESET

KA
IS

ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE 1990-2015

Soutěže hrály a nadále budou hrát důležitou roli v kultivaci vystavěného prostředí, profese i celé společnosti. To ostatně dokládají z nich vzešlé stavby, které lze v kontextu české architektury na přelomu 20. a 21. století považovat za vysoký standard. Soutěže si ovšem během let 1990-2015 postupně hledaly své místo. Rozhodně se nejednalo o něco samozřejmého. Je proto potřeba zmínit, že za každou soutěž stáli konkrétní lidé a specifický, často velmi silný příběh.

1990-1992

Při zpětném pohledu na architektonické soutěže z období 1993 až 2015 je logicky potřeba začít již v roce 1990, který pro celou společnost včetně architektonické obce znamenal zásadní změnu. V tomto období se postupně začala tvořit pravidla pro pořádání soutěží a veřejné zakázky obecně. Česká komora architektů (ČKA) vznikla v roce 1992, Soutěžní řád byl poprvé vydán v dubnu 1993 (podrobněji viz s. 140) a Zákon o zadávání veřejných zakázek¹ (ZZVZ) vstoupil v platnost až v roce 1994. Do vzniku Komory vykonávala dohled nad kvalitou soutěží Obec architektů, která však často neměla příliš silnou vyjednávací pozici. I kvůli tomu soutěže nezřídka trpěly nejasnou představou vyhlásovatelů a účastníků o jejich správné podobě.

Za první 3 roky od revoluce proběhlo přibližně 50 soutěží různé kvality, z nichž bylo minimálně 10 staveb realizováno. Zřejmě úplně první porevoluční soutěží byla ta na pavilon pro EXPO 92 v Seville,² která byla po kritice předchozího návrhu z roku 1989 vyhlášena již v březnu 1990. Významnou se stala vyzvaná soutěž na Obchodní dům na náměstí v Litomyšli z roku 1992, kde vítězný, a nakonec nerealizovaný návrh³ rozpoutal bouřlivé debaty nad fundamentalistickým přístupem památkové péče. Velmi aktivní byly v prvních letech arcibiskupství a farnosti, které rychle využily nově nabyté svobody k přípravě svých svatostánků v Praze-Strašnicích, Brně-Žabovřeskách či Luhačovicích.

Hořkou pachutí naopak skončila velká soutěž na proluku Myslbeč z roku 1992,⁴ kterou vypsala francouzský investor ve spolupráci s hlavním městem. Řada nejasností ve vztahu veřejného a soukromého subjektu a neregulérnost soutěžních podmínek vyústila v odstoupení části odborné poroty. Sluší se dodat, že soutěží, kde prvotní velká očekávání vystřídala rychlé vstřízlivění, bylo mnohem více.⁵ Nadějně bylo zahájení příprav velké mezinárodní soutěže na novou pražskou koncertní síň na základě nabídky japonských investorů v roce 1991. V porotě měla usednout taková jména jako např. T. Ando, A. Rossi,

A. Siza, J. Hejduk, R. Venturi nebo J. Herzog. K dohodě s investory však nikdy nedošlo a žádná soutěž neproběhla.

Při zpětném hodnocení je potřeba ocenit práci prvního porevolučního primátora Ústí nad Labem Lukáše Mašína, který roku 1992 vypsál vyzvanou soutěž na centrum města, jejímž výsledkem byl jeden z prvních regulačních plánů.⁶ Tato soutěž již byla organizována podle připravovaného Soutěžního řádu ČKA a lze ji tak považovat za první „regulérní“ soutěž. Mašín po roce 1994 inicioval z pozice tajemníka městského úřadu i několik soutěží v Českých Budějovicích, na jejichž základě během pouhých čtyř let vznikl nový územní plán, Dlouhý most, dostavba historické radnice a domov pro seniory Staroměstská.

Postupná kultivace soutěžního prostředí přišla spolu se zákonem č. 360/1992 Sb.,⁷ který upravuje vznik, pravomoc a působnost České komory architektů. Ta je garancí kvality soutěží a pro tyto účely uděluje tzv. regulérnost neboli potvrzení souladu se Soutěžním řádem ČKA.

JAK SE SOUTĚŽÍ

Mezi lety 1993 a 2015 proběhlo celkem 450 regulérních soutěží (obr. 1, s. 110). Mezi ně nepočítáme studentské soutěže a soutěžní přehlídky a rovněž mezinárodní soutěže na Národní knihovnu, která probíhala podle pravidel UIA.

Specifikem českého soutěžení byla ve sledovaném období výrazná převaha otevřených soutěží nad ostatními typy (obr. 2, s. 111). Jedná se o maximálně demokratickou formu výběru, kde jsou zajištěny rovné podmínky pro všechny potenciální účastníky; jejich obsazenost a kvalita výsledků je však značně nejistá a závisí na mnoha faktorech. U mnoha vyhlásovatelů se pak dlouhodobě setkává s nedůvěrou.

Možná právě proto byly v prvních porevolučních letech hojně využívány i soutěže vyzvané. Postupným zpřesňováním právního rámce a implementací evropských pravidel vyzvané soutěže téměř vymizely, což mělo za následek i výrazný úbytek soutěží. Nejhorším obdobím pak byl začátek 21. století. Nejenže každá soutěž byla doslova malým zázrakem, řada jich navíc skončila neúspěchem.

Zlom nastal po roce 2010, kdy počet soutěží začal stoupat především díky nové generaci politiků, kteří uspěli v komunálních volbách, jako tomu bylo například ve Vodňanech, Semilech nebo Plané u Mariánských Lázní. Do počtu soutěží se pozitivně promítl i rostoucí počet lokálních spolků, městských architektů a zvýšený zájem o kvalitu veřejného prostoru a věcí veřejných obecně.

KDO SOUTĚŽÍ

Vyhlásovatel architektonických soutěží byl v drtivé většině veřejný sektor (obr. 3, s. 112). Soukromí investoři využívali regulérních soutěží zcela výjimečně, protože je k jejich pořádání v podstatě nic nenutilo.

Přesto lze nalézt několik kvalitních příkladů soukromých investic z druhé poloviny 90. let. Společnost Metrostav v Praze na základě tří vyzvaných soutěží vystavěla administrativní budovu v Thámově ulici⁸ a obytné soubory na Strahově⁹ a v Tiché Šárce.¹⁰ Podobným způsobem vznikla řada soukromých budov i na území brněnské městské památkové rezervace, kde bylo pořádání architektonických soutěží závazným požadavkem územního plánu.¹¹

U státu dlouhodobě mnoho podpory pro soutěže nenacházíme. O soutěžích se na vládní úrovni začalo mluvit až v souvislosti s dokumentem Politika architektury a stavební kultury z roku 2015, který tak na sledované období nemá žádný vliv. Tlak na soutěže přicházel především zdola a jejich pořádání bylo v mnoha případech spíše zásluhou jednotlivců nežli pečlivě organizovaného systému. Proto nepřekvapí, že nejčastějším veřejným vyhlásovatelům byly jednotlivé obce, které mají na celkovém počtu dvoutřetinový podíl (obr. 4, s. 112).

1 Zákon č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek.

2 Autoři: Martin Němec, Ján Stempel, Petr Rezek.

3 Autoři: Josef Pleskot, Radek Lampa, Vladimír Krajc.

4 Autoři: Zdeněk Hölzel, Jan Kerel.

5 Například soutěže s mezinárodní účastí na pražské Bubny-Zátory, území Hlavního a Masarykova nádraží nebo brněnské Jižní centrum.

6 Autoři: Roman Koucký, Michal Šrámek.

7 Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

8 Autoři: Václav Králíček, Emil Píkrly, Břetislav Lukeš, Zdeněk Korch.

9 Autoři: A69 architekti / Boris Redčenko, Prokop Tomásek, Jaroslav Wertig.

10 Autoři: Kuba & Pilař architekti / Ladislav Kuba, Tomáš Pilař.

11 Vyhláška č. 16/1994, o závazných částech Územního plánu města Brna, článek 12.

ARCHITECTURAL COMPETITIONS 1990-2015

Competitions have and will continue to play an important role in the cultivation of the built environment, the profession of architecture and society as a whole. This is evidenced by the buildings that result from them, which represent a high standard in the Czech architecture context at the turn of the 21st century. From 1990-2015, however, competitions were gradually finding their place and were not something to be taken for granted. It is, therefore, necessary to mention that behind each competition there were specific people and a specific, often very compelling, story.

¹ Act No. 199/1994 Coll., on Public Procurement.

² Architects: Martin Němec, Ján Stempel, Petr Rezek.

³ Architects: Josef Pleskot, Radek Lampa, Vladimír Krajč.

⁴ Architects: Zdeněk Hözel, Jan Kerel.

⁵ Such as the international competitions for Prague's Bubny-Zátory, the area of Hlavní (Main) and Masaryk Station and Brno's Jižní centrum (Southern Centre).

1990-1992

When looking back at architectural competitions held from 1993 to 2015, it is logical to begin with 1990, a year that marked a fundamental change for the whole of Czech society, including the architectural community. During this period, the rules for organising competitions and public procurement gradually took shape. In 1992, the Czech Chamber of Architects (CCA) was established and the Competition Code was first issued in April 1993 (see page 140), while the Public Procurement Act¹ came into force only in 1994. Before the Chamber was established, the quality of architecture competitions was overseen by the Architects' Association, which often lacked a strong negotiating position. As a result, competitions often suffered from a lack of clarity among both conveners and participants as to their proper form.

Approximately 50 competitions of varying quality took place in the first three years after the revolution, from which at least 10 buildings resulted. The very first post-revolutionary competition was probably one to design a pavilion for EXPO 92 in Seville,² which was announced in March 1990 following criticism of the previous design selected in 1989. The 1992 competition for a department store on the square in Litomyšl was significant, as the winning design,³ which ultimately remained unimplemented, sparked a stormy debate on the conservation authorities' reactionary approach.

The Archbishopsrics and parishes were very active in the early 1990s and quickly took advantage of their newly acquired freedom to prepare houses of worship in Prague-Strašnice, Brno-Zabovřesky and Luhačovice. In contrast, a major 1992 competition for the Myslbek site,⁴ announced by a French investor in cooperation with the capital city, left a bitter taste. Much uncertainty around the relationship between the public and private entities and the irregularity of the competition led part of the jury of experts to resign. There have also been many other competitions where initially high expectations

⁶ Architects: Roman Koucký, Michal Šrámek.

⁷ Act No. 360/1992 Coll., on the Professional Practice of Certified Architects and on the Professional Practice of Certified Engineers and Technicians Active in Construction.

⁸ Architects: Václav Králíček, Emil Píkrýl, Břetislav Lukeš, Zdeněk Korch.

⁹ Architects: A69 architekti / Boris Redčenko, Prokop Tomášek, Jaroslav Wertig.

¹⁰ Architects: Kuba & Pilař architekti / Ladislav Kuba, Tomáš Pilař.

¹¹ Decree no. 16/1994 on the binding provisions of the Brno Zoning Plan article 12.

have been quickly followed by a period of sobering up.⁵ One example occurred in 1991, when promising preparations for a major international competition to design a new concert hall in Prague backed by Japanese investors got underway. The jury was to include such names as T. Ando, A. Rossi, A. Siza, J. Hejduk, R. Venturi and J. Herzog. An agreement was never reached with the investors, however, and the competition was never held. In retrospect, the work of Lukáš Mašín, the first post-revolutionary mayor of Ústí nad Labem, deserves appreciation. In 1992, Mašín announced a competition to design the city centre, which resulted in one of the first regulatory plans.⁶ Organised according to the CCA's proposed Competition Code, this can be considered the first "fair and correct" competition. Starting in 1994, Mašín, as secretary of the municipal council, initiated several competitions in České Budějovice. In just four years, these produced a new land-use plan, Dlouhý most (The Long Bridge), an addition to the historic town hall and the Staroměstská home for the elderly.

The gradual cultivation of the competitive environment occurred in tandem with Act 360/1992,⁷ which provides for the establishment, powers and scope of authority of the Czech Chamber of Architects. The Chamber guarantees the quality of competitions and certifies their "regularity," or compliance with the CCA Competition Code.

THE HOW

Between 1993 and 2015, 450 fair and correct competitions took place (fig. 1, p. 110). This figure does not include student competitions, competitive showcases or the international competition for the National Library, which took place according to UIA regulations.

Czech architectural competitions in the period under review were notable for the prevalence of open competitions (fig. 2, p. 111). Open competitions offer the most democratic selection process, with a level playing field ensured for all potential participants. However, the number of participants and the quality of the results are hard to predict and depend on many factors; conveners have thus long been sceptical of open competitions.

Possibly due to this reason, selective competitions were also common in the first post-revolutionary years. With the gradual refinement of the legal framework and the implementation of European rules, selective competitions almost disappeared, which resulted in a significant decline in the number of competitions. The early years of the 21st century were the worst period; each competition was a small miracle and many ended unsuccessfully. The turning point came after 2010, when the number of competitions began to rise again thanks to victories of several political groups in the local elections in towns such as Vodňany, Semily, and Planá near Mariánské Lázně. The growing number of local associations and municipal architects and increased interest in the quality of public space and public affairs at large have also had a positive impact on the number of competitions.

THE WHO

Architectural competitions are overwhelmingly convened by public sector entities (fig. 3, p. 112). In the absence of any compulsion to hold them, private investors very rarely made use of regulated competitions. Nevertheless, it's possible to cite some examples of quality private investment dating from the mid-1990s. In Prague, Metrostav built an administrative building on Thámova Street⁸ and residential complexes in Strahov⁹ and Tichá Šárka¹⁰ as the result of three separate selective competitions. Several private buildings were similarly built in the Brno Municipal Conservation Area, where the zoning plan mandated architectural competitions.¹¹ Little long-term support for competitions can be found at the state level. Competitions only started to be discussed at the governmental level in connection with the Architecture and Building Culture Policy of 2015, which

Nejvíce soutěží mezi samosprávami logicky vypsalo hlavní město Praha, kde ale byly výrazně aktivnější jednotlivé městské části. Následují další velká města Brno, Plzeň, Hradec Králové, České Budějovice a překvapivě menší Písek.

Soutěže však nebyly doménou pouze větších měst, která mají pro jejich pořádání dobré personální podmínky, případně vlastní koncepční odbory. Mezi 115 obcemi, které ve sledovaném období vypsaly soutěž, jsou například Málovice, Úholičky, Tetín nebo městyň Nový Hrádek. Nejmenší obcí, která vyhlásila soutěž, je město Boží Dar (253 obyvatel).¹²

Častá absence dlouhodobého koncepčního přístupu může vysvětlovat i to, že přibližně dvě třetiny z oněch 115 obcí měly zkušenost s vypsáním pouze jediné soutěže. Obce bez zkušeností mohly těžit z podpory neziskového sektoru, který dlouhodobě reprezentuje Společnost Petra Parléře a Nadace proměny Karla Komárka. Ve vypisování soutěží naopak selhaly kraje, které jsou zřizovateli středních škol, domovů pro seniory¹³ nebo regionálních kulturních institucí. Nejinak tomu bylo do roku 2002 i u již zrušených okresních úřadů. Obdobně na tom byly univerzity, nemocnice a další veřejné instituce, které jinak do stavební činnosti investovaly významné finanční prostředky.

CO SE (NE)SOUTĚŽÍ

Na základě předchozího nepřekvapí, že nejčastější soutěženou typologií byly občanské stavby v hodnotě do 100 milionů Kč, konkrétně pak ty s administrativní, kulturní či společenskou funkcí (obr. 8, s. 112). Větší zastoupení měly rovněž soutěže na stavby pro výchovu a vzdělávání; skutečný boom v této typologii však nastal až po roce 2015. Zarážející je minimum soutěží na bytové stavby, přitom jen mezi lety 1997 a 2005 bylo dle údajů Ministerstva pro místní rozvoj postaveno 27 000 bytů v hodnotě 20 miliard Kč. Stejně tak chyběly soutěže na ty nejvýznamnější budovy, jako jsou koncertní sály, divadla, muzea a galerie, kde by měly být samozřejmostí. Pravdou však je, že takových objektů se u nás postavilo minimum bez ohledu na soutěže.

Dobrym zvykem naopak bylo soutěžit stavby reprezentující stát v zahraničí, tedy zastupitelské úřady, konzuláty a rezidence velvyslance,¹⁴ jejichž výstavbu má na starost Ministerstvo zahraničních věcí.

Soutěže s tematikou dopravní infrastruktury se omezily na mosty a lávky, případně parkovací domy. Opomíjeny pak byly terminály veřejné dopravy a nádraží. Naopak tradičním tématem byla veřejná prostranství, konkrétně revitalizace parků a historických náměstí. S tématem veřejných prostranství souvisí i velké zastoupení výtvarných soutěží na pomníky, vodní prvky nebo mobiliář. Relativně časté byly soutěže urbanistické, které se však zaměřovaly převážně na město, nikoliv na práci s krajinou.

JAKÉ JSOU VÝSLEDKY?

Architektonická soutěž, respektive výběr zpracovatele projektu je pouze malou epizodou v jinak zdoluhavém a složitém procesu, který je završen dokončenou a zkolaudovanou stavbou. To se ve sledovaném období podařilo ve 173 případech (v katalogu prezentujeme 134 staveb), což je téměř třetina ze zmiňovaných 450 soutěží (obr. 9, s. 113). Dalších 31 bylo zakončeno vydáním územním či regulačním plánem nebo územní studií. Desetina soutěžních návrhů se stále nachází ve fázi projektování nebo stavby a k realizaci směřuje. Zhruba třetina soutěží skončila bez dalšího pokračování. Z nejznámějších nerealizovaných soutěží můžeme zmínit ty na budovu magistrátu v Liberci, meteorologickou stanici na Šeráku a pomník T. G. Masaryka v Praze (vše 1996), náměstí Svobody v Brně a Bažantnici Pražského hradu s hvězdným mezinárodním obsazením (obojí 1997), galerii v Sovových mlýnech (1998), krajskou knihovnu Vyso-

činy (2006), zastupitelský úřad ve Washingtonu (2009), Černou louku v Ostravě a smuteční síň v Roudnici nad Labem (obojí 2010) či kapli v Ležákách (2011).

Od vyhlášení soutěže ke kolaudaci průměrně uplynulo 4,5 roku, přičemž soutěž samotná z tohoto času ukročila přibližně 3–4 měsíce. Nejrychleji realizovanou novostavbou je Komenského most v Jaroměři,¹⁵ který byl dokončen rok a 9 měsíců od vyhlášení soutěže. Podobně dlouho trval proces rekonstrukce budovy sportovního areálu Blanice¹⁶ ve Vodňanech. Výrazem období nesvázaného legislativou a snad i „sklepácké“ atmosféry je rekonstrukce Dolního náměstí ve Slavonicích,¹⁷ která proběhla včetně vyzvané soutěže od února do října roku 1994.

Na opačném konci jsou projekty, které na dokončení čekají i více než 15 let. U Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě¹⁸ (16 let), náměstí Jana Palacha v Praze¹⁹ (18) či zastupitelského úřadu v australské Canbeře²⁰ (25) je však stále pravděpodobnost, že se tak v budoucnu stane. Nejmenší stavbou podle výše stavebních nákladů byl s hodnotou 200 tisíc Kč pomník děčínských měšťanů na Mariánské louce.²¹ Naopak historicky největší realizací byl univerzitní kampus Masarykovy univerzity v Brně-Bohunicích²² s celkovými náklady přes 5 miliard Kč. Jedinou realizací, kterou již nespátříte (vyjma dočasných instalací a výstavních pavilonů), je brněnský památník tří obojů od Zdeňka Makovského z roku 1999, jehož vrstvené sklo popraskalo a v roce 2010 musel být odstraněn.

ZAJÍMAVOSTI

Architektonická soutěž není zrovna snadnou cestou, jak získat zakázku. Otevřené soutěže totiž mají v průměru kolem 20 účastníků. Nejvíce jich bylo v soutěži na Návrh druhé věže katedrály sv. Bartoloměje v Plzni (137 účastníků), Smuteční síň v Roudnici nad Labem (127) a Penzion IV v Opavě (110). Přesto je řada ateliérů, kterým se ve sledovaném období pravidelně dařilo vyhrávat. Tím neúspěšnějším co do počtu vítězství jsou Kuba & Pilař architekti, kteří mezi lety 1993 a 2015 vyhráli 13 soutěží. S osmi vítězstvími následuje architekt Roman Koucký a ateliér Projektal, dále architekt Petr Pelčák, dříve jako partner společného studia s Petrem Hrušou (7), ateliér Šrámková architekti, respektive pokračovatelé Ehl & Koumar architekti, a rovněž ateliér RAW (oba 6).

Tomáš Zdvihal

Autor se v rámci činnosti v pracovní skupině Soutěže ČKA věnuje statistice architektonických soutěží.

12 Dle statistik ČSÚ měl k 1. 1. 2019 253 obyvatel.

13 Dle statistik ČSÚ z roku 2014 jsou kraje zřizovatelem 45,9 % míst v zařízeních poskytujících sociální péči.

14 Soutěže postupně proběhly v Canbeře, Mnichově, Budapešti, Ottawě, Vínius, Londýně, Tbilisi a Washingtonu.

15 Autoři: Mirko Baum, David Baroš.

16 Editl / Ivan Boroš, Juraj Calaj, Vítězslav Danda, Lenka Miková.

17 Autoři: Roman Koucký, Šárka Malá.

18 Autoři: Kuba & Pilař architekti / Ladislav Kuba, Tomáš Pilař.

19 Autoři: Václav Králíček, Stanislav Makarov.

20 Autoři: Markéta Cajthamlová, Lev Laueremann.

21 Autor: Martin Kocourek.

22 A PLUS BRNO / Jaromír Černý, Karel Tuza, Petr Uhlíř.

did not influence the period under review. The pressure to hold competitions came primarily from below, and, in many cases, they were organised thanks to the work of individuals as opposed to well-organised processes. It is thus unsurprising that competitions were most frequently convened by individual municipalities, which accounted for two-thirds of the total (fig. 4, p. 112).

Logically, the capital city of Prague organised the largest number of competitions, but some city districts were significantly more active than others. Other large cities, such as Brno, Pilsen, Hradec Králové and České Budějovice and, surprisingly, the smaller town of Písek, followed suit. Still, competitions have not been the sole domain of larger cities with the staffing and departments to organise them. The 115 municipalities that launched competitions in the period under review includes several with fewer than 1,000 inhabitants, such as Máslovice, Úholičky, Tetín and Nový Hrádek. The smallest municipality to convene a competition is the town of Boží Dar (population 253).¹²

The frequent absence of any long-term conceptual approach may also explain why approximately two-thirds of those 115 municipalities organised only a single competition. Inexperienced municipalities could have benefited from the support of the non-profit sector and long-standing organisations such as the Petr Parléř Society and the Karel Komárek Proměny Foundation.

At the same time, some regions responsible for establishing secondary schools, retirement homes¹³ and regional cultural institutions have failed to launch competitions. Until their abolition in 2003, this was also true of the district authorities. Universities, hospitals and other public institutions, which otherwise invested significant funds in construction activities, were in a similar situation.

THE WHAT

Based on the preceding analysis, it is unsurprising that competitions were most frequently convened for civil constructions valued up to CZK 100 million, specifically those with administrative, cultural or social functions (fig. 8, p. 112). Competitions for educational and training buildings were also common, though this sector's real boom came after 2015. What is striking is the minimal number of competitions for residential buildings; from 1997–2005, according to the Ministry of Regional Development, only 27,000 flats worth CZK 20 billion were built. Similarly absent were competitions for important buildings, such as concert halls, theatres, museums and galleries, which should have been held as a matter of course. However, the truth is that few such buildings have been built in our country, regardless of competitions.

On the other hand, competitions for buildings designed to represent the Czech state abroad, such as embassies, consulates and ambassadorial residences,¹⁴ emerged as a positive development, with the construction of such buildings overseen by the Ministry of Foreign Affairs.

Competitions for transport infrastructure were limited to bridges and footbridges or parking garages. Public transit terminals and stations were largely neglected. Public space, however, was a traditional theme, particularly the revitalisation of parks and historic squares. A large number of artistic competitions for memorials, water features or city furniture were associated with the theme of public space. Urban design competitions were also quite frequent, but these focused primarily on the city, as opposed to the landscape.

THE RESULTS

An architectural competition, or rather, the selection of the project developer, is only a small episode in an otherwise lengthy and complex process that culminates in a completed and approved building. This was achieved in 173 cases in the period under review (the catalogue

presents 134 buildings), which amounts to more than a third of the 450 competitions mentioned (fig. 9, p. 113). A further 31 have been completed with an issued zoning or regulatory plan or land-use study. A tenth of the competition proposals are still in the design or construction phases and are moving towards completion. Around a third of the competitions have ended without further progress. The most famous competitions to produce no implemented design include those for Liberec City Hall, the Šerák meteorological station and the T. G. Masaryk monument in Prague (all 1996), Náměstí Svobody in Brno and the Prague Castle Pheasantry, with a cast of international stars (both 1997), a gallery in Owl Mills (1998), the Vysočina Regional Library (2006), the embassy in Washington (2009), the Černá Louka complex in Ostrava and a mourning hall in Roudnice nad Labem (both 2010) and a chapel in Ležáky (2011).

An average of 4.5 years elapsed from the announcement of the competition to the completion of the project, with the competition itself taking approximately 3–4 months. The most quickly erected new build is the Komenský Bridge in Jaroměř,¹⁵ finished one year and nine months after the competition was announced. The renovation of the Blanice sports complex in Vodňany¹⁶ took a similar length of time.

The renovation of Dolní náměstí (Lower Square) in Slavonice,¹⁷ the entirety of which (including a selective competition) took place from February to October of 1994, speaks to a rather punk period unbound by legislation.

At the other end of the spectrum, some projects have been waiting for completion for over 15 years. There is still a chance that the Moravian-Silesian Research Library in Ostrava (16 years),¹⁸ Jan Palach Square in Prague (18),¹⁹ and the Czech Embassy in Canberra, Australia (25)²⁰ will be completed in the future.

The smallest project in terms of construction costs was a CZK 200,000 monument to the townsmen of Děčín on Mariánská Louka.²¹ The largest, in contrast, was the Bohunice campus of Masaryk University in Brno²² at a total cost of more than CZK 5 billion.

The only implementation that is no longer in existence (except for temporary installations and exhibition pavilions) is Zdeněk Makovský's 1999 Memorial to Three Brno Resistance Movements, which had to be removed in 2010 after its laminated glass developed cracks.

POINTS OF INTEREST

An architectural competition is not an easy way to obtain a commission. Open competitions attract about 20 participants on average. The highest number of participants took part in competitions to design the Second Tower for the Cathedral of St. Bartholomew in Pilsen (137 participants), the Mourning Hall in Roudnice nad Labem (127) and Pension IV in Opava (110). Still, several studios managed regular wins during the period under review. The most successful according to the number of victories is Kuba & Pilař architekti, who won 13 competitions between 1993–2015. Roman Koucký and the Projekt studio are next with eight, followed by Petr Pelčák, first as a partner in a studio shared with Petr Hruša (7), Šrámková architekti and its successors Ehl & Koumar architekti and RAW studio (6 each).

Tomáš Zdvihal

The author deals with the statistics of architectural competitions as part of the ČKA Competitions working group.

12 According to data from the Czech Statistical Office, the town had 253 residents as of January 1, 2019.

13 According to 2014 data from the Czech Statistical Office, the regions are the establishing entity for 45.9% of places in social care facilities.

14 Competitions gradually took place in Canberra, Munich, Budapest, Ottawa, Vilnius, London, Tbilisi and Washington.

15 Architects: Mirko Baum, David Baroš.

16 Edit! / Ivan Boroš, Juraj Calaj, Vítězslav Danda, Lenka Míková.

17 Architects: Roman Koucký, Šárka Malá.

18 Architects: Kuba & Pilař architekti / Ladislav Kuba, Tomáš Pilař.

19 Architects: Václav Králíček, Stanislav Makarov.

20 Architects: Markéta Cajthamlová, Lev Laueremann.

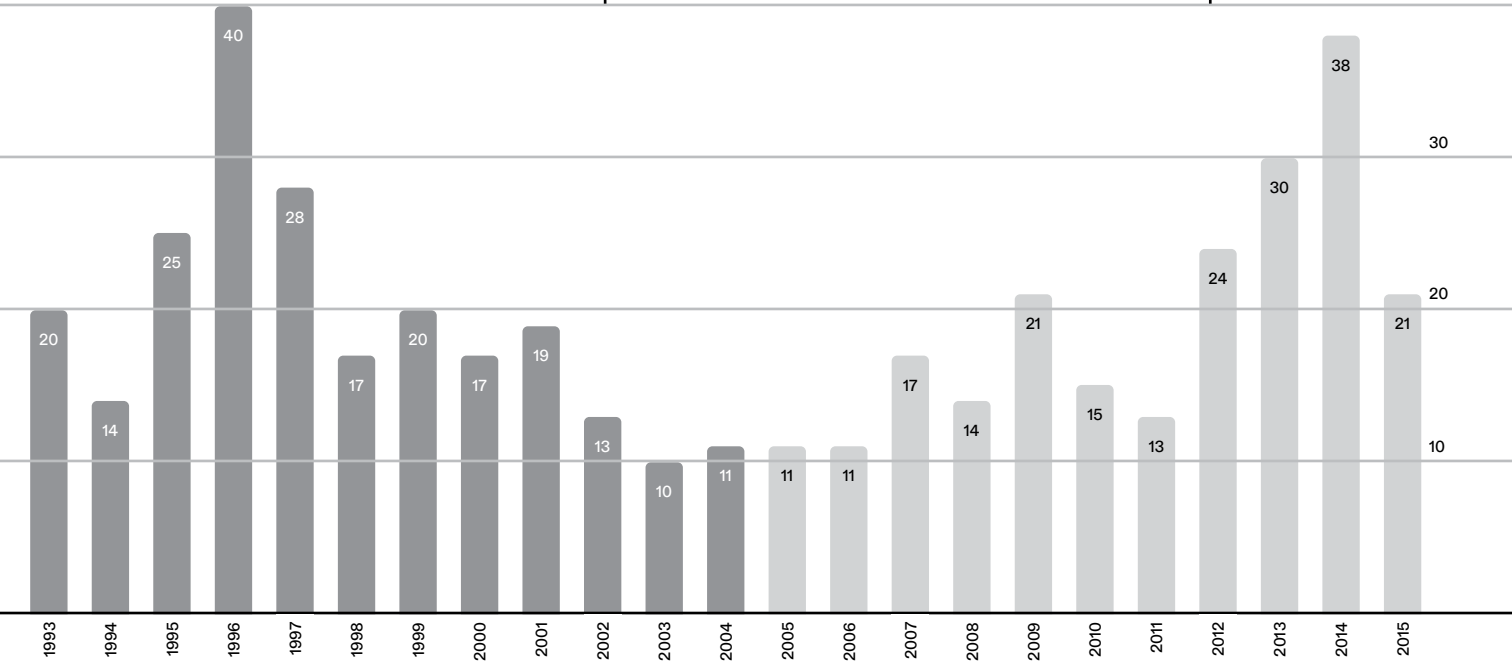
21 Author: Martin Kocourek.

22 A PLUS BRNO / Jaromír Černý, Karel Tuza, Petr Uhlir.

1
POČET REGULÉRNÍCH SOUTĚŽÍ ROČNĚ

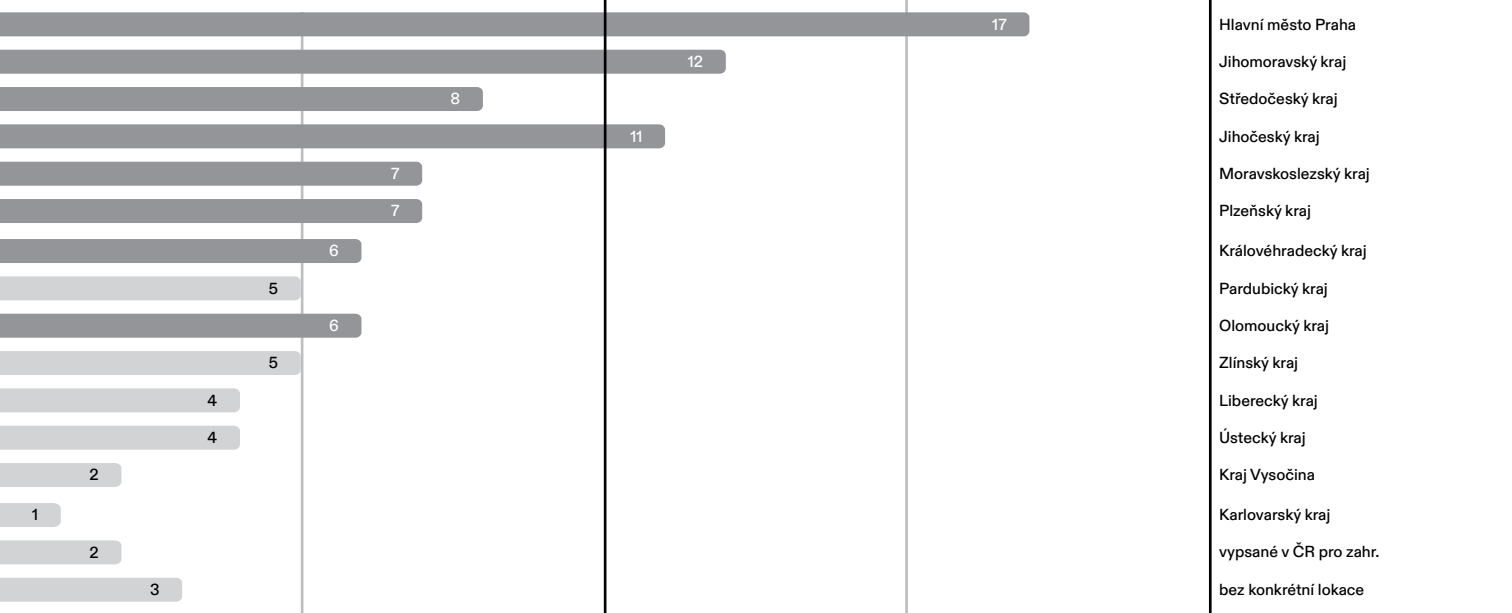
(nejdou započítány soutěžní přehlídky a studentské soutěže)

40

6
LOKACE SOUTĚŽÍ

(vychází z aktuálního územního členění krajů platného od roku 2000)

5

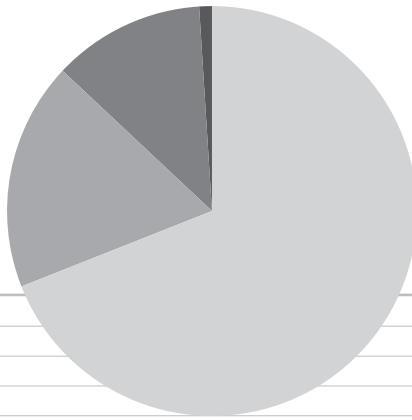
10

15

20

2
ČLENĚNÍ PODLE TYPU SOUTĚŽE

- veřejné otevřené (69 %)
- vyzvané (18 %)
- kombinované (12 %)
- soutěžní workshop (1 %)

40

30

20

10

1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015

8
ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE PODLE
TYPOLOGIE ZADÁNÍ

20

40

60

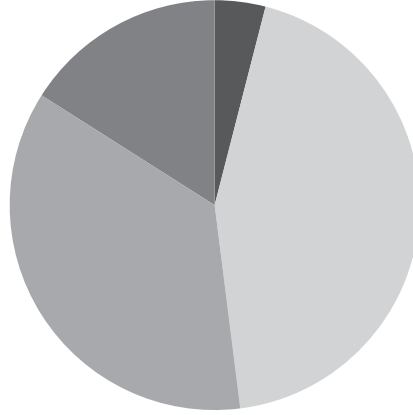
3 PODÍL SOUKROMÉHO A VEŘEJNÉHO SEKTORU NA VYHLAŠOVÁNÍ SOUTĚŽÍ

- veřejný (86 %)
- soukromý, vč. neziskových organizací (14 %)

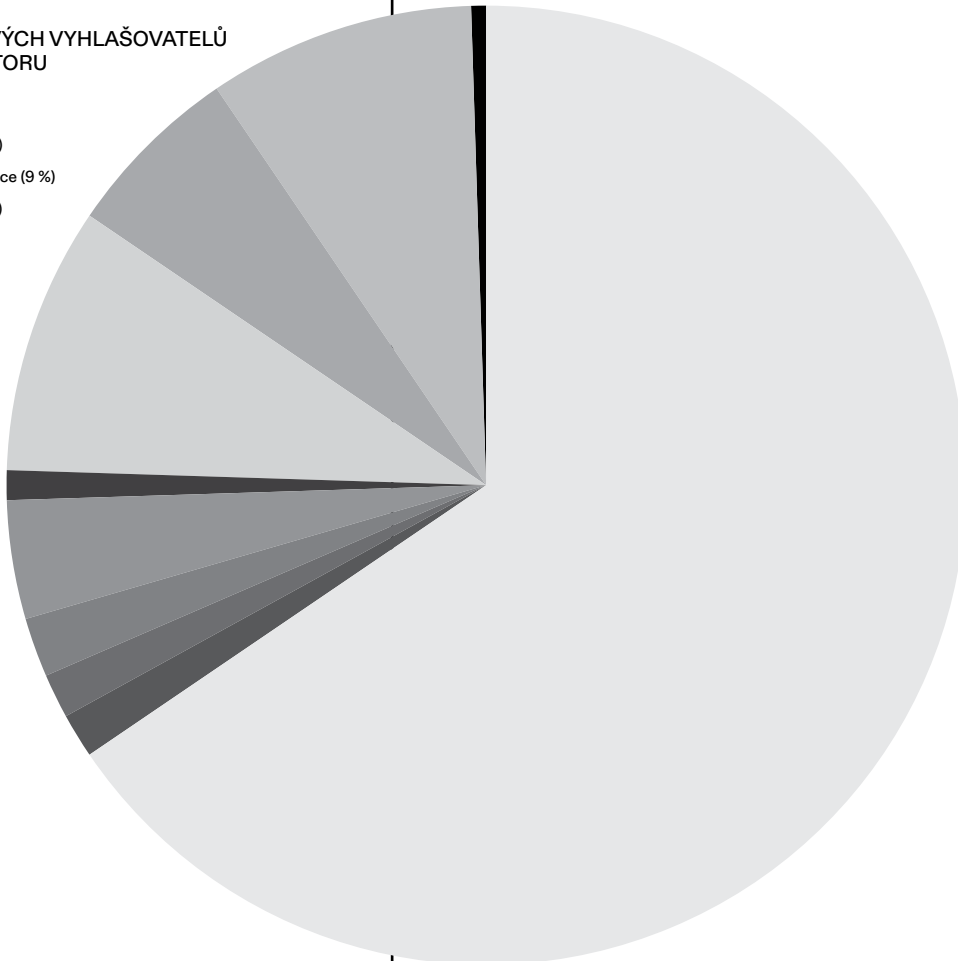
5 ČLENĚNÍ OBCÍ DLE VÝZNAMU A VELIKOSTI

- města (44 %)
- krajská a statutární města (36 %)
- Hlavní město (16 %)
- obce, městyse (4 %)

4 PODÍL JEDNOTLIVÝCH VYHLAŠOVATELŮ VEŘEJNÉHO SEKTORU

- obce (65,5 %)
- soukromý sektor (9 %)
- ostatní veřejné instituce (9 %)
- neziskový sektor (6 %)
- univerzity (4 %)
- ministerstva (2 %)
- okresní úřady (1,5 %)
- kraje (1,5 %)
- nemocnice (1 %)
- církev (0,5 %)

7
 PODÍL REKONSTRUKCÍ A NOVOSTAVEB ZADANÝCH
 PROSTŘEDNICTVÍM ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

- novostavba (54 %)
- rekonstrukce (46 %)

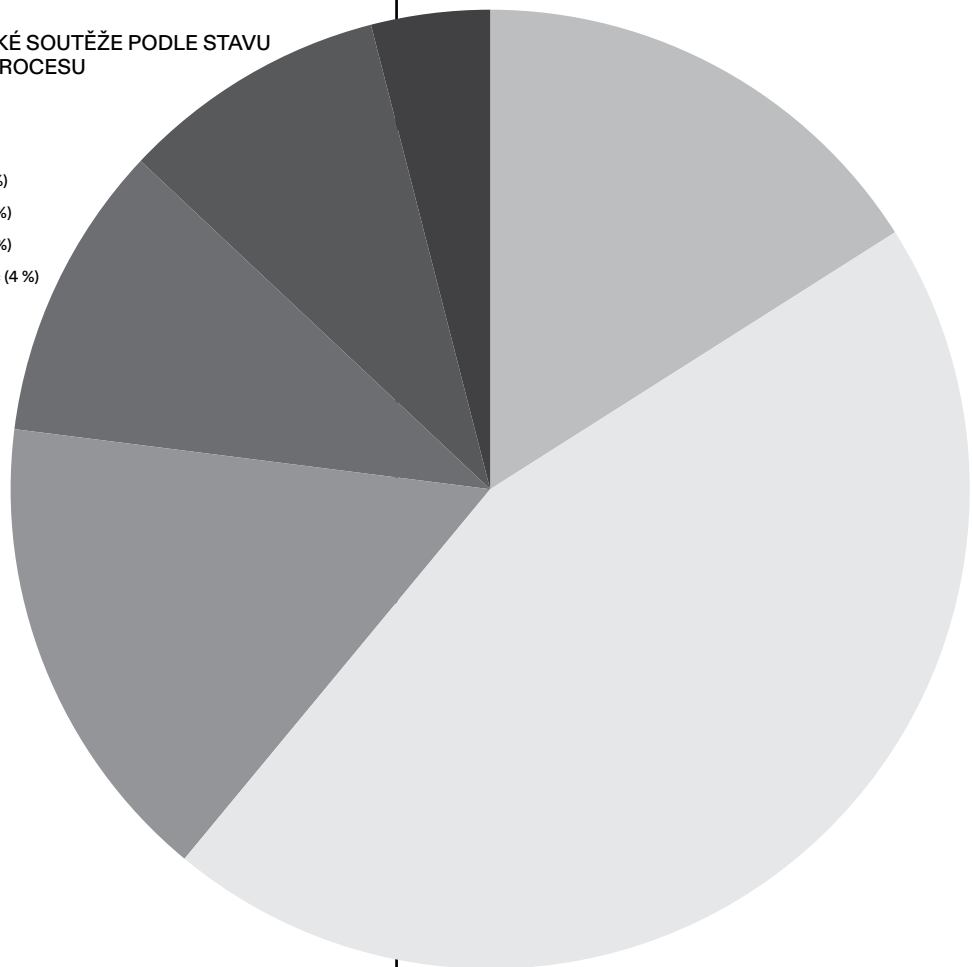
9
 ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE PODLE STAVU
 NAVAZUJÍCÍHO PROCESU

- realizovaná stavba, dílo (38 %)
- nerealizováno (34 %)
- směřující k realizaci či vydanému plánu (10 %)
- nezjištěno (10 %)
- vydaný plán ÚP, RP, ÚS (7 %)
- zrušeno (1 %)

9
 ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE PODLE STAVU
 NAVAZUJÍCÍHO PROCESU

- 11–100 mil. Kč (45 %)
- do 10 mil. Kč (16 %)
- 101–200 mil. Kč (16 %)
- 201–500 mil. Kč (10 %)
- 501–1000 mil. Kč (9 %)
- více než 1000 mil. Kč (4 %)

PŘEHLED OVERVIEW

114

DESET

1993-20

D
W

004

116

Řešení vnitřních prostor dvou náměstí v MPR Slavonice
Město Slavonice
Roman Koucký, Šárka Malá, Jan Špilár
1993 / 1994

01

DESET

Státní okresní archiv v Semilech
Okresní úřad Semily
JBKM architekti (Petr Bouřil, Vít Máslo, Lubor Sladký)
1993 / 1995

02

Dostavba proluky Novobranská 18 v Brně
INKO
Antonín Novák, Tomáš Rusín, Petr Valenta, Ivan Wahla
1993 / 2001

03

Římskokatolický farní kostel v Opavě-Kylešovicích
Římskokatolický farní úřad města Opavy
Jan Kovář
1993 / 1995

04

Návrh nového Okresního archivu ve Frýdku-Místku
Okresní úřad Frýdek-Místek
Alois Nový
1993 / 1996

05

Rekonstrukce a modernizace hlavní budovy AVU Praha
AVU Praha
Karel Rulík
1994 / 1999

06

Rezidence velvyslance ČR v Budapešti
MZV
SIAL architekti a inženýři (Jiří Buček, Kateřina Tomanová),
interiér Ivan Kroupa architekti
1995 / 2000

07

Ústav pro mentálně postizené na Velehradě
Okresní úřad Uherské Hradiště
Architekti Hruša & Pelcák, Ateliér Brno
1995 / 2001

08

Horní náměstí v Olomouci
Statutární město Olomouc
Petr Hájek, Jan Šépka, Jaroslav Hlásek
1995 / 2001

09

Přístavba okresního úřadu ve Frýdku-Místku
Okresní úřad Frýdek-Místek
Dušan Rozsypal
1995 / 1998

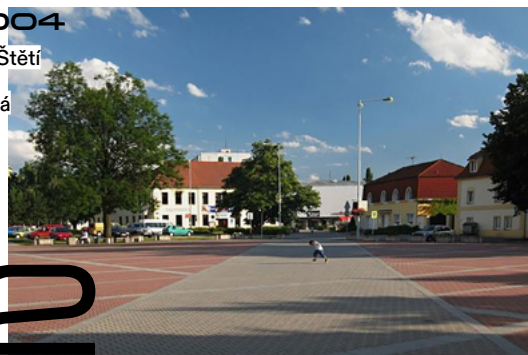
10

Úprava náměstí T. G. Masaryka v Přerově
Statutární město Přerov
Jiří Vrbík
1995 / 1997

1993-2004

Nové náměstí ve Štětí
Město Štětí
Věra Machoninová
1995 / 1998

11

12

Objekt radnice ÚMO Plzeň
Statutární město Plzeň
AVE architekt (Václav Ulč, Václav Šmolík)
1995 / 1999

Hypobanka na náměstí Republiky v Praze
HYPO Reality spol. s. r. o.
Bernhard Winking, Martin Froh
(česká spolupráce SIAL
architekti a inženýři)
1995 / 1999

13

14

Divadlo loutek v Ostravě
Statutární město Ostrava
Petr Hájek, Gabriela Minářová
1995 / 1999

Městský mobiliář pro hl. m. Prahu „Sloup a hodiny“
Magistrát hlavního města Prahy
Jiří Špaček
1995 / 1997

15

16

Komerčně administrativní centrum Metrostav v Karlíně
Metrostav
Václav Králíček, Emil Příkryl, Vladislav Beka, Břetislav Lukeš,
Zdeněk Korch, interiér AP atelier, Josef Pleskot
1996 / 1998

Dlouhý most v Českých Budějovicích
Statutární město České Budějovice
Roman Koucký architektonická kancelář (Roman Koucký,
Tomáš Rotter, Libor Kábrt, Martina Portyková, Jaroslav Korbelař)
1996 / 1998

17

18

Soutěž na výběr zpracovatele zástavby proluky víceúčelovým
objektem na Husově náměstí v Horažďovicích
Město Horažďovice
AP atelier (Josef Pleskot, Radek Lampa, Zdeněk Rudolf,
Filip Tittelbach)
1996 / 1999

Kongresové centrum Praha v Praze 4 na Pankráci
Kongresové centrum Praha
A.D.N.S. architekti
1996 / 2000

19

20

118

Domov důchodců v Turnově
Město Turnov
RKAW (Radek Kolařík architectural workshop)
1996 / 2000

21

DESET

Úprava Jiřského náměstí a Vinařské ulice na Pražském hradě
Správa Pražského hradu
Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šépka
1996 / 2002

22

Interiéry a přilehlé státně-reprezentativní
a provozní prostory Senátu PČR
Kancelář Senátu
Jan Šesták
1996 / 1997

23

Pěší zóna v centru MPZ Jablonce nad Nisou
Statutární město Jablonec nad Nisou
Michal Gavlas
1996 / 1998

24

Architektonická studie nového objektu
Státního okresního archivu v Chrudimí
Okresní úřad Chrudim
SIAL architekti a inženýři (Radim Kousal, Radek Zeman)
1996 / 1999

25

Víceúčelové zařízení JAMU Brno – Novobranská 13
JAMU
Jaroslav Černý, Zdeněk Makovský, Jan Polášek
1996 / 1999

26

Návrh střešní nástavby a stavebních úprav panelového
domu v Novém Boru, třída T. G. M. 822-826
Město Nový Bor
Jaroslav Slaviček, Karel Týbl, Alan Tomek
1996 / 2000

27

Hellichova – obytný dům na Malé Straně
Městská část Praha 1
Pavel Boček, Jan Čejka, Jan Kasl, Jan Nieslaník – A Projekt
1996 / 2000

28

Proluka Rašínova 4/6 a nároží Rašínova – Jakubské náměstí
Průmyslové stavby Brno
Jindřich Škrabal, Jan Sapák, Ludvík Grym
1996 / 2000

29

Architektonická studie budovy radnice v obci Proboštov
Obec Proboštov
Vlastimil Syrový
1996 / 2000

30

Hotel Four Seasons Praha
Magistrát Hlavního města Prahy, FS Hotel Prague
Atelier Dům a město (Jiří Hůrka, Vítězslava Rothbauerová)
1996 / 2000

31

1993-2004

Architektonická studie rekonstrukce a možné dostavby
objektu bývalých kasáren v Mladé Boleslavi
Statutární město Mladá Boleslav
Vladimíra Axmannová
1996 / 2002

32

Úprava, výhledové využití a provozní vztahy jádra hradu Helfštýna
Muzeum Komenského v Přerově
Alena Vráželová
1996 / 2000

33

Dostavba komplexu budov Radnice v Českých Budějovicích
Statutární město České Budějovice
Jiran Kohout architekti (Zdeněk Jiran, Michal Kohout)
1997 / 2000

34

Kláštterní zahrada v Litomyšli
Město Litomyšl
Radko Květ, Václav Babka, Zdeněk Sendler
1997 / 2000

35

Dostavba knihovny Filozofické fakulty
Masarykovy univerzity v Brně
MU v Brně
Kuba Pilař – architekti (Ladislav Kuba, Tomáš Pilař)
1997 / 2001

36

Přístavba stávajícího domova důchodců Staroměstská
v Českých Budějovicích
Statutární město České Budějovice
ABM architekti (Petr Bouřil, Jaroslav Hlásek, Antonín Holubec,
Vít Máslo, Jan Mužík)
1997 / 2001

37

Návrh vhodného umístění sochy Winstona Churchilla
a ideového řešení prostoru Náměstí Winstona Churchilla v Praze 3
Městská část Praha 3
Libor Culka, Pavel Kolíbal
1997 / 1999

38

Městské koupaliště v Trutnově
Město Trutnov
Mikoláš Vavřín, Tomáš Turek, Pavel Tomek
1997 / 2000

39

Skandinávské centrum, Karlovo náměstí, Praha
Magistrát hl. m. Prahy, investor Golub-Europe L.C.C.
SIAL architekti a inženýři (Jiří Buček, Radim Kousal, Jiří Tauš),
Lohan Associates
1997 / 2002

40

120

Muzeum T.G.M. v Lánech
Nadace muzea T.G.M.
Vladimír Štulc, Jan Vrana
1997 / 2002

41

DESET

Městský mobiliář pro městskou památkovou zónu v Ostravě
Statutární město Ostrava
Lubomír Hruška
1997 / 1999

42

Nabídka projektu na dům s pečovatelskou službou
Horažďovice – nároží ulic Loretská a Mayerova
Město Horažďovice
Šrámková architekti (Alena Šrámková, Tomáš Koumar, Jan Hájek)
1998 / 2000

43

Pomník účastníkům prvního, druhého a třetího odboje
v městě Brně
Statutární město Brno
Zdeněk Makovský, text Ludvík Kundera
1998 / 1999

44

Hradec Králové – humanizace lokality Jungmannova
Statutární město Hradec Králové
Alexander Pur, Vladimír Šolc
1998 / 2000

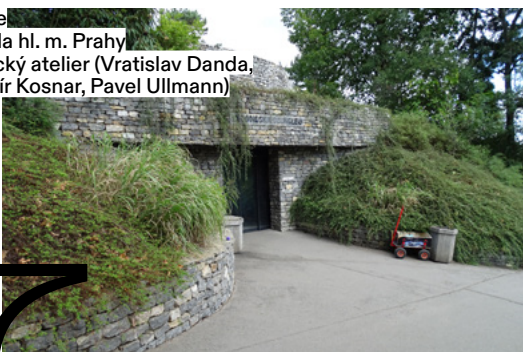
45

Dostavba proluky v ulici Tylově v Jičíně
Město Jičín
Pavel Mudruňka
1998 / 2001

46

Indonéska džungle
Zoologická zahrada hl. m. Prahy
AND architektonický atelier (Vratislav Danda,
Miloš Hůla, Jaromír Kosnar, Pavel Ullmann)
1998 / 2004

47

Řešení dostavby budov interních oborů včetně návaznosti –
propojovací objekty v hlavním areálu fakultní nemocnice
Hradec Králové
Fakultní nemocnice Hradec Králové
DOMY (Michal Juha, Jan Líman, Jan Topinka)
1999 / 2002, 2004

48

Bytové domy U Nemocnice
Město Litomyšl
AP ateliér (Josef Pleskot s Radek Lampa, Filip Tittelbach)
1999 / 2002

49

Dům s pečovatelskou službou
Město Písek
Václav Králíček, Roman Brychta, Petr Lešek, Pavel Joba
1999 / 2002

50

Dostavba nároží Josefská – Novobranská v Brně
Eva Paseková, Jan Paseka
Architekti Hruša & Pelčák, Ateliér Brno
1999 / 2003

51

1993–2004

Řešení pavilonu ČR včetně interiéru a okolních ploch
na EXPO v Hannoveru
Kancelář generálního komisaře účasti ČR
na EXPO 2000 v Hannoveru
D U M Architekti (Marek Chalupa, Milan Jirovec, Miroslav
Holubec, Štěpán Chalupa, Martin Rusina, Kamila Venclíková)
1999 / 2000

52

Startovní byty pro mladé rodiny
MMR
S.H.S architekti (Martina Buřičová, Lukáš Holub,
Lubor Sladký)
1999 / 2001

53

Masarykovo náměstí – pokračování pěší zóny
Statutární město Hradec Králové
Casua
1999 / 2002

54

Řešení obytného souboru Strahov, Šermířská ul., Praha 6-Strahov
Metrostav
A69 – architekti (Boris Redčenko, Prokop
Tomášek, Jaroslav Wertig)
1999 / 2003

55

Návrh arch. a výtvarného ztvárnění výdechového objektu
na Pavím vrchu pro tunel Mrázovka v Praze 5
Magistrát Hlavního města Prahy
Jan Fahrner
1999 / 2003

56

Vodní prvek s umístěním na náměstí T. G. Masaryka v Přerově
Statutární město Přerov
Alexius Appl
2000 / 2002

57

Dolní náměstí ve Vsetíně
Město Vsetín
studio BLOCK (Petr Osička, Milan Chlápek,
Libor Sošák)
2000 / 2003

58

Areál zastupitelského úřadu ve Vilniusu
MZU
LENNOX architekti (Markéta Smrčková, Jindřich Starý,
Tomáš Starý, Jiří Stejskalík, Michal Schwarz)
2000 / 2004

59

Objekt specializovaných výukových prostor
MZLU
ATELIER CHLUP (Martin Doležal, Jan Chlup,
Petr Goleš, Lukáš Urban)
2000 / 2004

60

122

Zpracování návrhu řešení stavby stavební a interiérové úpravy části budovy III. Lékařské fakulty na správním území městské části Praha 10 a na vyhledání budoucího zpracovatele úplné projektové dokumentace
Univerzita Karlova v Praze
Pavla Kordovská
2001 / 2002

61

DESET

Řešení Dolního náměstí v Opavě
Statutární město Opava
Josef Panna, Radim Černý
2001 / 2004

62

Výtvarný návrh včetně urbanistického řešení okolí památníku československým zahraničním vojákům padlým na bojištích II. světové války 1939–1945 na Vítězném náměstí v Praze 6-Dejvicích
Městská část Praha 6
Jiří Pliešтик, Tomáš Novotný, Jiří Opočenský
2002 / 2004

63

1993-2004

PŘEHLED OVERVIEW

124

DESET

2005–20

D
W

015

126

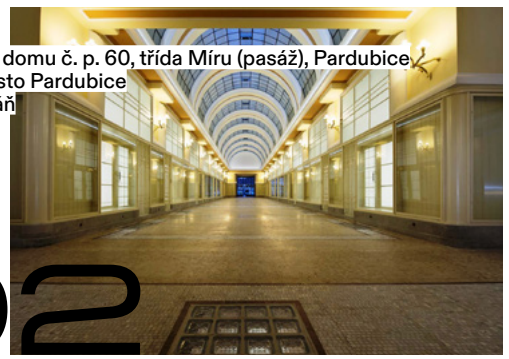
Dostavba areálu Jedličkova ústavu a škol v Praze
Jedličkův ústav a školy
Jiří Lasovský
1995 / 2007

01

DESET

Rekonstrukce domu č. p. 60, třída Míru (pasáž), Pardubice
Statutární město Pardubice
Miroslav Petráň
1996 / 2013

02

Blansko – střed města
Město Blansko
Atelier RAW (Tomáš Rusín, Ivan Wahla)
1997 / 2006

03

Úprava prostoru Hlavního náměstí ve Šternberku
Město Šternberk
Atelier RAW (Tomáš Rusín, Ivan Wahla)
1997 / 2006

04

Rekonstrukce Radnice Chrástava
Město Chrástava
Jiří Hakulín
1997 / 2005

05

Tichá Šárka, ulice Na Krutci, Praha 6-Vokovice
Metrostav
Kuba Pilař – architekti, spoluautor: ABM architekti,
Architekti DRNH, Rudiš-Rudiš architektonická kancelář
1999 / 2008

06

Muzeum umění Olomouc – Arcidiecézní muzeum
Muzeum umění Olomouc
HŠH architekti (Petr Hájek, Tomáš Hradečný, Jan Šépka)
1998 / 2006

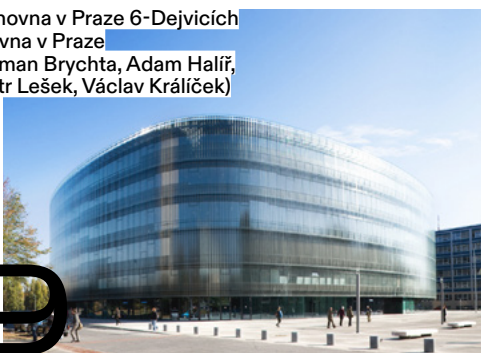
07

Řešení parteru Dolního náměstí v Jablonci nad Nisou
Statutární město Jablonec nad Nisou
Studio A91 (Vladimír Kosík, Ivana Němcová, Kateřina Postupová,
Kristýna Sudreová, Petr Vydra, Erika Bornová)
1999 / 2006

08

Národní technická knihovna v Praze 6-Dejvicích
Státní technická knihovna v Praze
Projektli architekti (Roman Brychta, Adam Halíř,
Ondřej Hofmeister, Petr Lešek, Václav Králíček)
2000 / 2009

09

Rekonstrukce budovy divadla Reduta v Brně
Statutární město Brno
Architekti DRNH (Antonín Novák, Eduard Štěrbák, Petr Valenta),
divadelní část Miroslav Melena
2000 / 2005

10

Smuteční obřadní síň v Opavě
Statutární město Opava
Břetislav Světlík
2000 / 2007

11

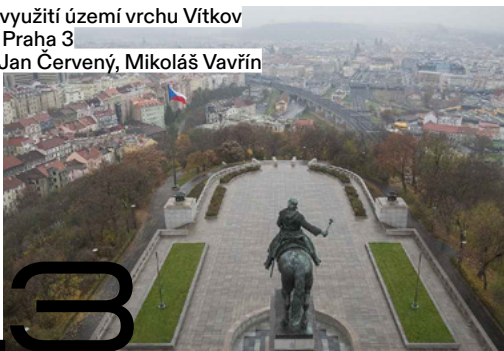
2005-2015

Univerzitní kampus MU v Brně-Bohunicích
MU v Brně
A PLUS
2000 / 2010

12

Uspořádání a využití území vrchu Vítkov
Městská část Praha 3
Tomáš Turek, Jan Červený, Mikoláš Vavřín
2000 / 2010

13

Brno City Center
Unistav (investor Amadeus real)
Kuba Pilař – architekti
2001 / 2005

14

Řešení vodních prvků (kašny a potoka) na náměstí Svobody v Brně
Statutární město Brno
Kuba Pilař – architekti (Ladislav Kuba, Tomáš Pilař)
2001 / 2006

15

Řešení Masarykova náměstí v Ostravě
Statutární město Ostrava
Atelier RAW (Tomáš Rusín, Ivan Wahla, Petr Mutina)
2001 / 2007

16

Zpracování návrhu řešení Fakulty chemicko-technologické
Univerzity Pardubice v areálu univerzitního kampusu
v Pardubicích-Polabinách
Univerzita Pardubice
Kuba Pilař – architekti (Ladislav Kuba, Tomáš Pilař)
2001 / 2008

17

Zpracování návrhu budovy ZÚ ČR ve Tbilisi, Gruzie
MZV
Jan Bočan, Jakub Koňata, Aleš Tomášek,
Ondřej Hilský, David Braum
2001 / 2005

18

Vyřešení vnitrobloku u Masarykova náměstí v Přešticích
Město Přeštice
Hana Pavlacká, Jiří Klokočka
2001 / 2005

19

Knihovnicko-informační centrum
Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové
Projektli architekti (Roman Brychta, Adam Halíř,
Ondřej Hofmeister, Petr Lešek)
2002 / 2008

20

128

Pomník obětem komunismu
Statutární město Liberec
Sporadical (Petr Janda, Josef Kocián, Aleš Kubalík,
Jakub Našinec, Veronika Sávová)
2002 / 2006

21

DESET

Zpracování návrhu urbanistického, architektonického
a projektového řešení stavby Přírodovědecké
fakulty Univerzity Palackého v Olomouci
Univerzita Palackého v Olomouci
Atelier M1 architekti (Jan Hájek, Jakub Havlas, Pavel Joba)
2002 / 2009

22

Zpracování návrhu nového uspořádání náměstí
T. G. Masaryka ve Frýdlantu
Město Frýdlant
Vladimír Balda, Jiří Jandourek
2002 / 2011

23

Zpracování návrhu řešení třídy Míru – pěší zóny
v centru města Pardubic
Statutární město Pardubice
Jaromír Walter, Milan Nytra, Jan Foretník,
Hana Nytrová, Robert Sedlák
2002 / 2015

24

Zpracování návrhu urbanistického a architektonického
řešení Tyršových sadů v centru města Pardubice
Statutární město Pardubice
New Visit (Tomáš Jiránek, Marek Lehmann, Vlastimil Koupal)
2002 / 2015

25

Zpracování návrhu architektonicko-krajinářského řešení
nového městského parku U Ježíška v centru města Plzeň
Statutární město Plzeň
Maxim Turba, Marek Lehmann, Jan Vyškovský
2002 / 2020

26

Hudebně dramatická laboratoř JAMU – Divadlo na Orlí
JAMU
ARCHTEAM (Milan Rak, Alena Režná),
RadaArchitekti (Pavel Rada)
2003 / 2012

27

Dostavba informačního centra Přírodovědecké fakulty MU v
Brně, Kotlářská 2
MU v Brně
Architektonická kancelář Radko Květ (Radko
Květ, Richard Mátl, Jiří Zrzavý)
2003 / 2005

28

Městské divadlo v Trutnově
Město Trutnov
Luděk Štefek, Radek Vopalecký, Miroslav Melena
2003 / 2010

29

Tyršův most přes řeku Bečvu v Přerově
Statutární město Přerov
Šrámková architekti (Alena Šrámková, Lukáš Ehl,
Tomáš Koumar), sochařská výzdoba Ivana Šrámková
2003 / 2012

30

Nová budova Fakulty architektury ČVUT
ČVUT
Šrámková architekti (Lukáš Ehl, Tomáš Koumar,
Alena Šrámková)
2004 / 2010

31

2005-2015

Kašny na náměstí Republiky v Plzni
Statutární město Plzeň
Ondřej Císlar (spolupráce David Blahout, Jakub Viček,
Juraj Smoleň, Ondřej Dušek, Pavel Hošek, Michal Blažek)
2004 / 2010

32

Vstupní objekt areálu Punkevních jeskyní v Moravském krasu
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR,
Správa jeskyní Moravského krasu
Architektonická kancelář Burian – Křivinka
2004 / 2015

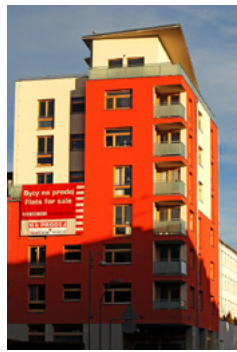
33

Palác Zdar v Ústí nad Labem
AZ sanace
Müller Reimann Architekten, Jan Jehlík
architektonická kancelář
2004 / 2008

34

Bytový dům v Čapkově ulici v Písku
Město Písek
Pavel Veřtát
2004 / 2010

35

Ústřední vstupní objekt v nádvoří mezi
Schwarzenberským a Salmovským palácem
Národní galerie v Praze
Josep Lluís Mateo
2004 / 2012

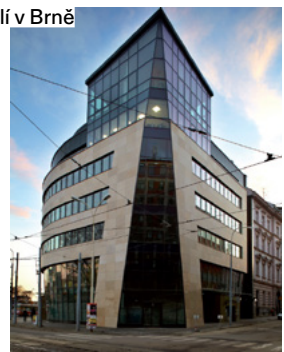
36

OBC a hotel Balustráda Chrudim
Omega plus
Zdeněk Kozub
2005 / 2008

37

Víceúčelový objekt v proluce Benešova – Orlí v Brně
OV Comp
Boris Hála
2005 / 2010

38

Revitalizace památkově chráněného parku Havlíčkových sadů
Městská část Praha 2
DESIGN arcom (Hedvika Hronová)
2006 / 2013

39

Nový sdružený městský most přes Vltavu
Magistrát Hlavního města Prahy
Roman Koucký architektonická kancelář, Mott MacDonald CZ
(Roman Koucký, Libor Kábrt, Ladislav Šašek, Jiří Petrák)
2006 / 2014

40

130

Rekonstrukce budovy č. p. 120 na Komenského náměstí
Pardubický kraj
Pavel Maleř, Petr Maleř
2006 / 2010

41

DESET

Revitalizace objektu č. p. 1751/II a Bastionu
XXXI Novoměstského opevnění
Městská část Praha 2
MCA atelier (Miroslav Cikán, Pavla Melková)
2007 / 2011

42

Řešení Mírového náměstí a souvisejícího území v Dobříši
Město Dobříš
FAM Architekti (Jan Horký, Pavel Nasadil)
2007 / 2012

43

Řešení obnovy Masarykova náměstí a dostavby
Pražské ulice v Brandýse
Město Brandýs nad Labem
Olga Kantová, Jan Maloušek, Jaroslav Míka, Ota Maloušek,
Marin Kanta, Zuzana Jandová, Drahoslav Šonský
2007 / 2012

44

Interiéry sídla ČKA
ČKA
MOAD architekti (Darja Kafková-Štursová, Ondřej Kafka)
2007 / 2009

45

Náměstí Svobody a ulice Svárov ve Vsetíně
Město Vsetín
MOBA (Yvette Vašourková, Igor Kovačević,
Kateřina Šrámková)
2008 / 2011

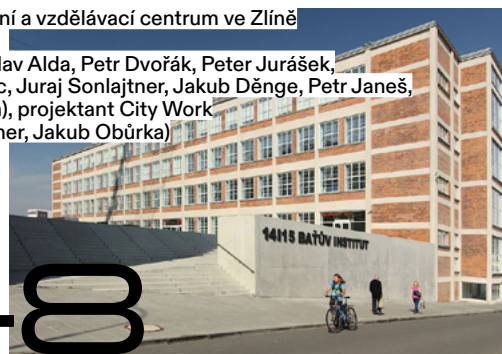
46

Funkční a architektonické řešení prostoru
náměstí 28. října v Hradci Králové
Statutární město Hradec Králové
Václav Hájek, Radka (Košťálová) Hejlová, Martin Hájek
2008 / 2013

47

Krajské kulturní a vzdělávací centrum ve Zlíně
Zlínský kraj
A.D.N.S. (Václav Alda, Petr Dvořák, Peter Jurášek,
Martin Němec, Juraj Sonlajtner, Jakub Děnge, Petr Janeš,
Jakub Obůrka), projektant City Work
(Juraj Sonlajtner, Jakub Obůrka)
2009 / 2013

48

Archeopark Mikulčice-Kopčany – česká část
Jihomoravský kraj
M&P architekti (Markéta Veličková, Petr Velička,
Jan Cyraný), projektant MS Architekti
2009 / 2015

49

Památník Generála Pattona
Statutární město Plzeň
Lubomír Čermák, Tomáš Beneš, Václav Zůna
2009 / 2015

50

Ostrov Santos Sušice
Nadace Proměny, Město Sušice
Pavel Šimek – FLORART
2010 / 2013

51

2005-2015

Nečín – Krajina a místo
O. s. za životní prostředí regionu Hříměždice, Nečín, Obory
Eva Wagnerová
2009 / 2012

52

Komunitní centrum v Českých Budějovicích
Statutární město České Budějovice
SLLA Architects (Michal Sulc, Miriam Lišková, Jozef Skokan)
2010 / 2014

53

Revitalizace Tyršova náměstí v Hostomicích
Město Hostomice
Eva Vopátková
2010 / 2015

54

Revitalizace Gahurova prospektu – předprostoru
kulturního a univerzitního centra
Statutární město Zlín
element architects (Jitka Ressová, Hana
Maršíková, Jan Pavézka)
2011 / 2013

55

Rekonstrukce podchodu na náměstí Práce
Statutární město Zlín
Chládek Architekti
2011 / 2014

56

Revitalizace prostoru parku Komenského
Statutární město Zlín
Atelier zahradní a krajinářské architektury
Sendler – Babka, Pavel Mudřík Architects
2011 / 2014

57

Obnova Jiráskových sadů v Litoměřicích
Nadace Proměny, Město Litoměřice
Atelier zahradní a krajinářské architektury – Zdenek Sendler
2011 / 2015

58

Náměstí T. G. M. v Táboře
Město Tábor
atelier FABÍK (Petr Fabík, Štěpán Hirsch, Viktor Jindra,
Lubomíra Jindrová, Ondřej Kučera, Andrea Prajsová,
Martina Štollová)
2012 / 2014

59

Husův dům v Kostnici
Husitské muzeum v Táboře
Iveta Čermáková, Monika Cihlářová (Čermáková),
Dita Zdvihalová (Mrázková)
2012 / 2014

60

132

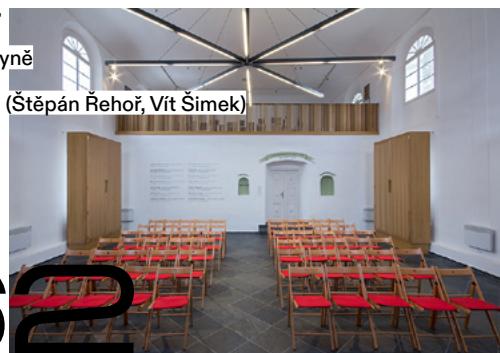
Řešení interiérů science centra a planetária
Techmania Science Center
Ateliér Velehradský
2012 / 2014

61

DESET

Synagoga Čkyně
Město Čkyně
H3Tarchitekti (Štěpán Řehoř, Vít Šimek)
2012 / 2014

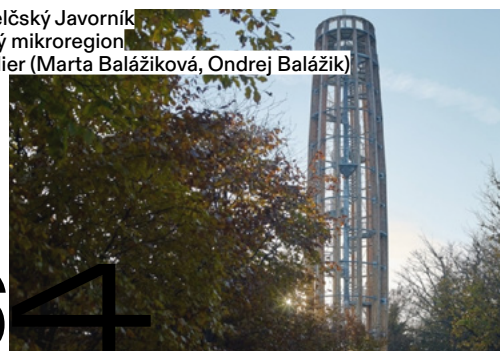
62

Rozhledna Hýlačka
Klub českých turistů Tábor
ARCHITEKTI Grygar & spol. (David Grygar, Martin Kocich,
Pavla Kosová)
2012 / 2015

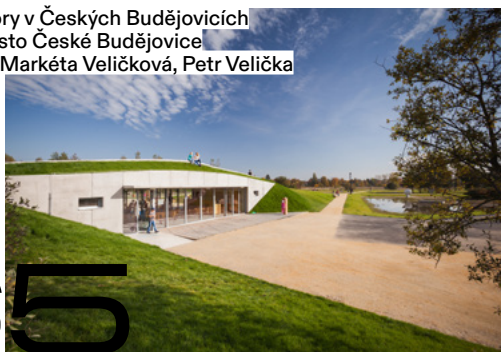
63

Rozhledna Kelčský Javorník
Podhostýnský mikroregion
ateliér b3 atelier (Marta Balážiková, Ondrej Balážik)
2012 / 2015

64

Park Čtyři dvory v Českých Budějovicích
Statutární město České Budějovice
David Prudík, Markéta Veličková, Petr Velička
2012 / 2015

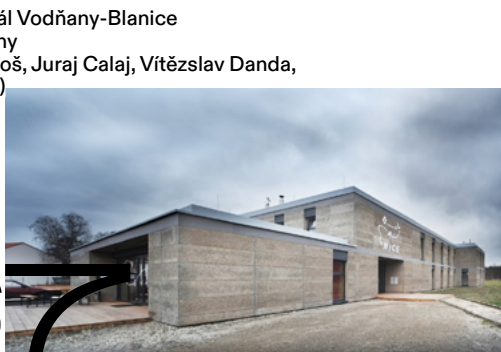
65

Řešení vstupního prostoru budovy ZŠ Jasanová 2
a přilehlé prostranství
Statutární město Brno, městská část Brno-Jundrov
Jan Voltr (DOMA architekti)
2013 / 2014

66

Sportovní areál Vodňany-Blanice
Město Vodňany
edit! (Ivan Boroš, Juraj Calaj, Vítězslav Danda,
Lenka Míková)
2013 / 2014

67

Komenského most v Jaroměři
Město Jaroměř
baum & baroš ARCHITEKTI (Mirko Baum,
David Baroš), EXCON (Vladimír Janata)
2013 / 2015

68

Pomník dr. Milady Horákové
Nadační fond Stránský
Josef Faltus
2014 / 2015

69

Pomník / náhrobek děčínských měšťanů z města
na Mariánské louce
Děčínsko-podmokelská vlastivědná společnost
Martin Kocourek
2014 / 2015

70

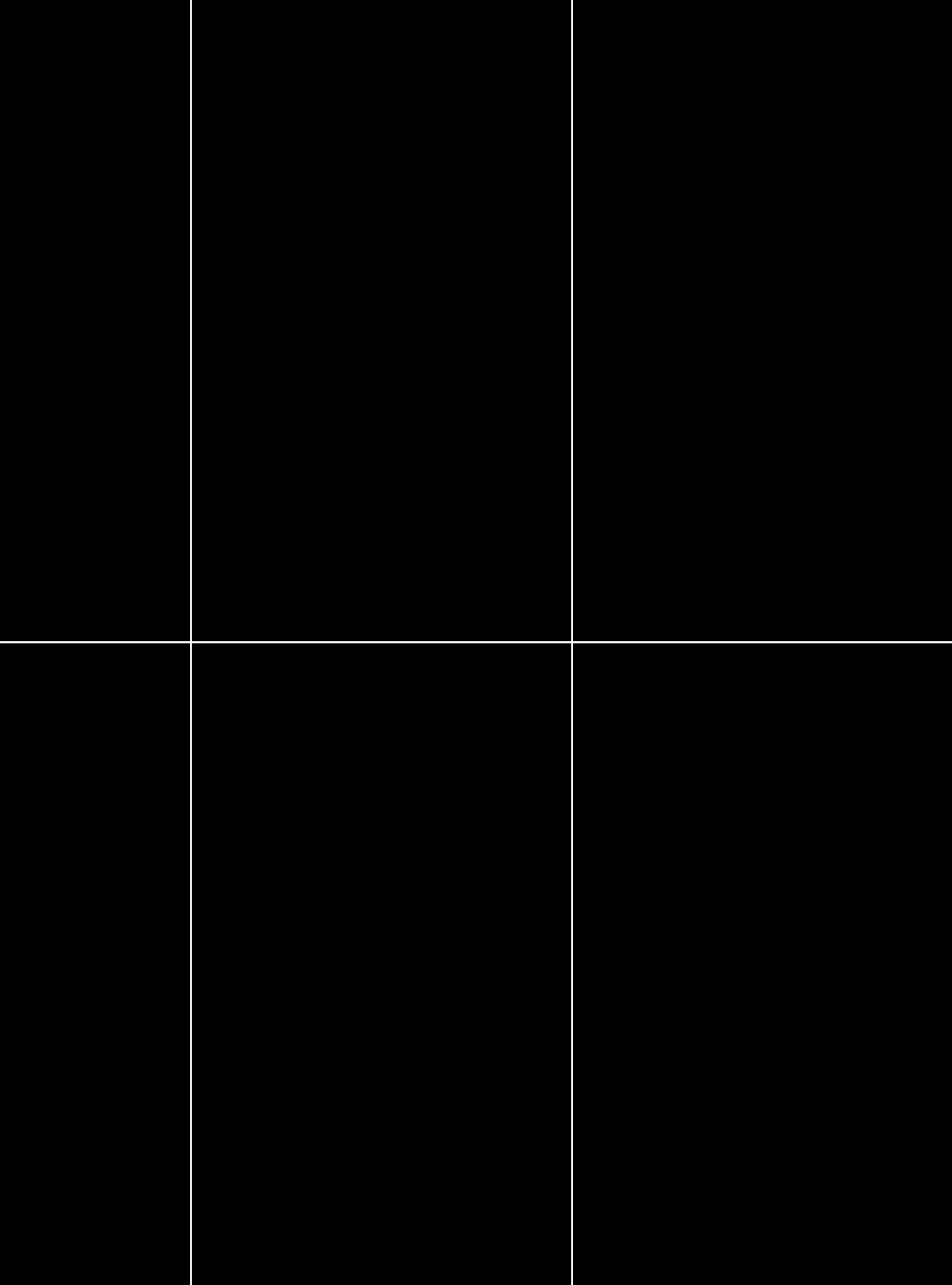
71

PŘÍLOHA

134

DESET

Co je architektonická soutěž

Než začne zadavatel realizovat svou stavbu, potřebuje nejdříve nalézt projektanta, který mu zpracuje kompletní projektovou dokumentaci a provede jej všemi úskalími přípravy i stavbou samotnou.

Podle zákona o zadávání veřejných zakázek lze projektanta získat vícero způsoby. Za nevhodnější však Česká komora architektů považuje zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění, kterému předchází soutěž o návrh, která přináší konkrétní promyšlený koncept návrhu stavby. Na rozdíl od jiných typů zadávání veřejné zakázky, kdy je často hlavním kritériem výběru projektanta nabídková cena, případně seznam referenčních zakázek, přináší soutěž o návrh dostatečně včas právě konkrétní řešení stavby (estetické, dispoziční, funkční, konstrukční atd.). Pokud se stavebník rozhodne pro proces architektonické soutěže, má možnost vybírat si podle poměru ceny a komplexní kvality návrhu stavby.

Architektonickou soutěž (soutěž o návrh) je možné vypsat na jakýkoliv druh stavby, doporučuje se ale zejména pro veřejné zakázky s vyššími investičními náklady nebo stavby v centrech měst, v památkově chráněném území a dále u veřejných budov, jako jsou knihovny, školy, divadla, nádraží, náměstí, parky atd.

Nespornou výhodou tohoto typu soutěží je možnost porovnávat mezi sebou větší množství návrhů, které byly zaslány různými účastníky soutěže. Zadavatel si pak s pomocí odborné poroty vybere nejvhodnější návrh stavby a s ním zároveň schopný autorský tým. Soutěže s atraktivním předmětem řešení, dobře složenou porotou a slušným finančním ohodnocením mívají až několik desítek návrhů.

Kvalifikovaná porota složená ze zástupců zadavatele a z nezávislých odborníků i přizvaných expertů, kterou si zadavatel pro soutěž dopředu sestaví, pomůže nejen při výběru návrhu, ale rovněž spolupracuje už při přípravě soutěžních podmínek. Cenná je především diskuse a porovnávání jednotlivých návrhů spojená s analýzou jejich přínosů pro zadavatele a slabých stránek, završená vypracováním odborných posudků soutěžních prací.

Veřejný zadavatel potřebuje obhájit své rozhodnutí o výstavbě před občany. Pokud je k získání projektu stavby použita architektonická soutěž, je to pro zadavatele jednodušší, protože proces soutěže je po celou dobu kontrolovatelný včetně rozhodování poroty. Na závěr jsou soutěžní návrhy veřejně prezentovány.

Má-li být architektonická soutěž skutečně přínosná, vyžaduje dostatečný čas na přípravu zadání a dalších podmínek stejně jako na zpracování soutěžních návrhů. Soutěž však neprodlužuje celkový čas procesu projektovní přípravy stavby. Proces výběru projektanta musí být vždy, a to nejen při organizaci architektonické soutěže, založen na pečlivě a včas připraveném investičním záměru.

Neoddiskutovatelnou výhodou použití soutěže je fakt, že na konci procesu výběru má veřejný či soukromý zadavatel vybraného nejen architekta, ale také kvalitní a dohodnutý návrh řešení předmětu soutěže ve formě konceptu studie. Zadání zakázky bez použití soutěže o návrh dospěje k výběru architekta za kratší dobu, jedná se ale o časovou úsporu jen zdánlivou, protože zpracování a projednávání studie stavby či území na zadavatele a projektanta teprve čeká.

Zadání zakázky na projektové služby a jeho příprava činí jen velmi malou část z celkového času nutného pro veškeré projektování a následnou realizaci stavebního záměru. Časová náročnost zpracování studie (konceptu návrhu) tvoří přibližně 15 % času potřebného pro zpracování všech fází projektové dokumentace stanovené stavebním zákonem.

Zvláště na začátku celého procesu tedy ČKA doporučuje držet se přísloví „dvakrát měř a jednou řež“ a nehledat úspory času (i financí) na úkor kvality. Pečlivá příprava zadání zakázky a zodpovědný výběr projektanta i kvalitního řešení stavby se vyplati.

Kopule dómu Santa Maria del Fiore ve Florencii, Filippo Brunelleschi, soutěž 1418, realizace 1420–1434

Barokní chrám sv. Karla Boromejského ve Vídni – Karlskirche, Johann Bernhard Fischer z Erlachu, soutěž 1715, realizace 1737

Opera v Sydney, Jørn Utzon, soutěž 1956, realizace 1973

Centre Georges Pompidou v Paříži, Renzo Piano, Richard Rogers, soutěž 1971, realizace 1977

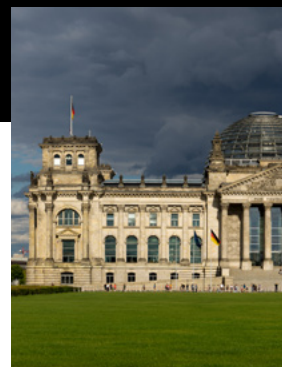

Přednosti architektonických soutěží

- 1 Mají staletou historii** Architektonické soutěže mají dlouhou historii, která sahá až do starověkého Řecka. První doložené soutěže zaznamenáváme v polovině 15. století v renesanční Florencii. Rozmach soutěží nastal od poloviny 19. století. Na podkladě výsledků soutěží byly vyprojektovány nejslavnější evropské stavby, jako jsou pařížská opera či londýnský parlament. První doloženou soutěží na území dnešní České republiky je soutěž na okružní třídu (Ringstrasse) v Brně z roku 1861. Nadčasové a kvalitní stavby, například Národní divadlo, Národní muzeum či Národní technická knihovna, jsou dalšími příklady realizací návrhů vybraných v architektonických soutěžích. Mnohé na základě soutěží vzniklé stavby se mohou pyšnit oceněními z přehlídek, jako je Česká cena za architekturu, Grand Prix architektů či Stavba roku.
- 2 Zaměřují se na kvalitu** Ve většině soutěží je předloženo až několik desítek návrhů, které jsou vypracovány dle požadavků zadavatele. Návrhy zohledňují priority zadavatele a prezentují různá možná řešení předmětu soutěže, která jsou promyšlená nejen z hlediska estetického, ale z hlediska funkčnosti a provozních aspektů stavby či území. Architekti ve svých návrzích zadavateli předkládají své odborné znalosti, zkušenosti a také kus sebe sama. Rozmanitost řešení přináší bohatou možnost výběru.
- 3 Jsou transparentní** Veřejné zakázky jsou v České republice zadávány v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek. Tento zákon nabízí možnost využití architektonické soutěže (v dle zákona se jedná o soutěž o návrh) jako jeden z postupů k výběru architekta. Oproti běžným řízením, kde zadavatel rozhoduje převážně na základě ceny a zkušeností či složení týmu uchazeče, architektonická soutěž nabízí výběr na základě kvality návrhů. Díky svému promyšlenému konceptu, hodnocení návrhů odbornou a nezávislou porotou a díky anonymitě soutěžních návrhů představuje soutěž transparentní proces výběru zhotovitele veřejné zakázky.
- 4 Jsou objektivní** Soutěžní návrhy hodnotí porota složená z nezávislých odborníků a zástupců zadavatele. Požadavkem Soutěžního řádu i zákona o zadávání veřejných zakázek je, že v porotě musí být nadpoloviční počet nezávislých porotců. To je častým důvodem obav, že nezávislí porotci nebudou se zástupci zadavatele komunikovat a vyberou návrh, který nebude zadavateli vyhovovat. Komora jednoznačně prosazuje princip práce poroty jako diskuse nad návrhy ze všech aspektů, v níž musí být brány v potaz názory nezávislých porotců i zástupců zadavatele v porotě a dalších závislých členů. Výběr nejlepších návrhů je možný až po nalezení shody všech členů poroty. Tento způsob hodnocení návrhů je předpokladem zcela objektivního výběru.
- 5 Napomáhají veřejné správě ke komunikaci s občany a jejich participaci** Příprava architektonické soutěže je jedinečnou příležitostí, jak zapojit veřejnost do tvorby vystavěného prostředí města či obce a vzbudit v ní zájem o architekturu a urbanismus. Soutěž má tedy potenciál stát se pojitkem mezi veřejnou správou a občanským sektorem. Participace obyvatel je vhodným a často využívaným procesem při přípravě zadání architektonické soutěže, zejména pokud jde o veřejná prostranství. Hodnocení návrhů a stanovení jejich pořadí je sice úkolem poroty, ale není vyloučeno, aby občanských sektor byl v porotě zastoupen. Již i takové zkušenosti existují.

Vyhlášení výsledků soutěže provází výstava soutěžních návrhů, na níž se může veřejnost seznámit s řešeními předmětu soutěže předloženými účastníky soutěže a názory poroty na tato řešení. Často využívaným způsobem komunikace je diskuse s oceněnými autory návrhů a zástupci poroty v rámci výstavy.

- 6 Přinášejí úsporu financí zadavatele** Uspořádání architektonické soutěže není zadarmo, v přímých nákladech je dražší než běžná forma výběru architekta. Možnost výběru nejlepšího z předložených řešení ale znamená úsporu v následných krocích přípravy stavby. Investice do soutěže se vrátí již v projektování a poté ve stadiu realizace. Jasně formulované zadání a výběr ideálního řešení jsou předpokladem pro kvalitně vypracovaný projekt a ekonomicky efektivní návrh. Rovněž lze očekávat menší potřebu změn během stavby a následné vícepráce. V soutěžních řešeních architekti musí zvažovat i provozní náklady stavby, což je další plus soutěží oproti běžným způsobům výběru architekta.
- 7 Uplatňují zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací** Architektonická soutěž je sama o sobě z hlediska sociálně odpovědného zadávání správnou volbou, protože více než jiné postupy podporuje zadávání veřejných zakázek malým či středním podnikům. Dále lze při hodnocení zohlednit zapojení neautorizovaných osob a studentů, kteří takto mají možnost se podílet na procesu návrhu stavby od samého začátku. Zároveň regulérní soutěž neobsahuje diskriminační kritéria technické kvalifikace. Hledání optimálního řešení z hlediska environmentálně odpovědného zadávání je obsaženo v samotné podstatě architektonické soutěže, která hledá vždy ideální řešení v daném kontextu. Tuto roli doporučuje ČKA ještě posílit odborníky na problematiku energetiky, modrozelené infrastruktury a dalších specializací, jejichž hodnocení je podkladem pro porotu. Požadavky na soutěžní návrh jsou v maximální míře stanoveny jako doporučené právě proto, aby nebránily inovativním řešením. V některých případech v závislosti na předmětu soutěže může být inovativnost řešení stanovena přímo jako hodnotící kritérium.

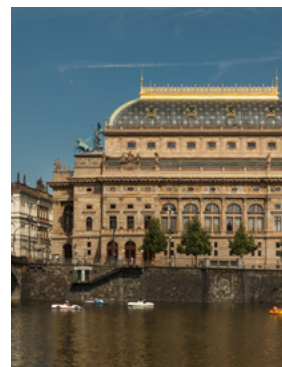
Rekonstrukce a dostavba Říšského sněmu v Berlíně, Norman Foster, soutěž 1993, realizace 1999

Nová knihovna v Alexandrii, Snöhetta, soutěž 1989, realizace 2002

Výstaviště BVV v Brně, Josef Kalous, Jaroslav Valenta, soutěž 1923, realizace 1927-1928

Národní divadlo v Praze, Josef Zítka, soutěž 1865, realizace 1881

Druhy architektonických soutěží

Z hlediska vztahu k zákonu č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek lze rozlišit:

- 1 Architektonické soutěže vyhlášené ve veřejném sektoru** Soutěže charakteru soutěže o návrh, tedy soutěže, které jsou vyhlášeny v souladu s § 143–150 zákona o zadávání veřejných zakázek a zároveň dle Soutěžního řádu ČKA.
Soutěže, které mají charakter soutěžního dialogu na základě zákona o zadávání veřejných zakázek a zároveň dle Soutěžního řádu ČKA. Soutěže v úrovni veřejných zakázek malého rozsahu, které se řídí pouze § 6 zákona o zadávání veřejných zakázek a Soutěžním řádem ČKA.
- 2 Architektonické soutěže vyhlášené v soukromém sektoru** Na ty se nijak nevztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek. Jsou připravovány a organizovány v souladu se Soutěžním řádem ČKA.

Z hlediska předmětu řešení rozlišujeme soutěže:

- 1 Architektonické** Zaměřené na řešení jednotlivých objektů, popřípadě jejich menšího souboru.
- 2 Urbanistické** Zaměřené na nejhodnější řešení urbanisticky významného souboru staveb, veřejného prostoru či území.
- 3 Krajinářské** Jejich předmětem je řešení úkolů týkajících se krajinářské a zahradní architektury.
- 4 Konstrukční** Zaměřené na nejhodnější řešení konstrukce stavby, popřípadě jednotlivých konstrukčních prvků.

Většina soutěží je kombinací výše uvedených typů. Často vyhlášenými jsou i soutěže, jejichž předmětem je výtvarné řešení uměleckého díla ve veřejném prostoru.

Z hlediska okruhu účastníků se rozlišují soutěže:

- 1 Otevřené (veřejné)** Jsou otevřeny neomezenému okruhu soutěžících, kteří splní podmínky účasti v soutěži.
- 2 Užší (vyzvané)** U nich jsou soutěžící vyzváni k předložení soutěžních návrhů jmenovitě.
- 3 Kombinované** Jsou spojením otevřených a užších soutěží, jsou však zásadně anonymní. Tato forma soutěže nemůže být použita u soutěže o návrh.

Z hlediska počtu kol lze soutěže dělit na:

- 1 Jednofázové** Vítěz vzejde z jedné fáze soutěže.
- 2 Dvofázové** Umožňují v první fázi vybrat několik nejlepších návrhů, které jsou ve druhé fázi dopracovány do větší podrobnosti návrhu včetně zpřesnění ekonomických parametrů zvoleného řešení. To vytváří porotě a zadavateli lepší podmínky pro rozhodování.

Z hlediska záměru řešení se rozlišují soutěže:

- 1 Ideové** Slouží k vyjasnění určitých aspektů architektonických anebo urbanistických problémů; vítěz takové soutěže nemusí být pověřen realizací projektu, a proto se jí typicky mohou zúčastnit i neautorizované osoby. Výsledek soutěže může být následně podkladem např. pro změnu územního plánu, k vypracování investičního záměru, studie proveditelnosti nebo pro definici podmínek následné „projektové“ soutěže a pro další úvahy o tématu.
- 2 Projektové** Míří k získání konkrétního návrhu a zároveň výběru zhotovitele následné zakázky na projektovou nebo územně plánovací dokumentaci či územní studii. Na výběr nejlepších návrhů u takovéto soutěže navazuje jednání o uzavření smlouvy s účastníky, kteří nejlepší návrhy předložili. U soutěží o návrh se postupuje většinou formou jednacího řízení bez uveřejnění dle zákona o zadávání veřejných zakázek.

Soutěže z pohledu anonymity:

Anonymita soutěží je nutnou podmínkou u soutěží o návrh, a to u všech jejich typů a forem a také v celém průběhu soutěže.

U ostatních soutěží, které nejsou vyhlášeny jako soutěž o návrh, je vyžadována Soutěžním řádem ČKA anonymita v první fázi otevřených a kombinovaných soutěží. Druhé fáze těchto soutěží a soutěže užší v celém průběhu mohou být anonymní i neanonymní dle potřeb zadavatelů.

Vznik a smysl Soutěžního řádu ČKA

Jedním z velmi palčivých problémů předlistopadové minulosti profese byl nedostatek veřejných i soukromých soutěží. Přestože se několik soutěží uskutečnilo, převážná většina nepřekročila práh projektových ústavů a představovala pouze soutěžení mezi jejich jednotlivými pracovišti či týmy.

Proto také jedním z prvních úkolů obnovy standardní profese bylo obnovit architektonické soutěžení. První pracovní pravidla architektonického soutěžení vznikla ještě prací týmu pod vedením Josefa Pleskota pod hlavičkou Obce architektů, která je rovněž začala uvádět do praxe. Bylo však zřejmé, že k přípravě soutěžních pravidel je nutno přistoupit koncepčněji a uvést je do praxe formou vnitřního řádu, tj. podzákonného právního předpisu, a to co nejdříve po vzniku profesní komory. Spolu s vydáním zákona o výkonu profese a se zahájením činnosti ustavujícího výboru Komory byla tedy zahájena i práce na profesních vnitřních rádech a mezi nimi především na řádu soutěžním, který byl také ustavující valnou hromadou schválen hned v roce 1993 jako vůbec první vnitřní řád Komory.

Pravidla UIA a UNESCO

Pro účel důkladné přípravy byly shromážděny různé podklady jak jednotlivých národních profesních institucí, tak institucí mezinárodních. V mezinárodním měřítku jimi byly a jsou nadále především Revidované doporučení pro mezinárodní architektonické a urbanistické soutěže, schválené na plenárním zasedání na 20. schůzi UNESCO v Paříži 27. listopadu 1978, a Pokyny a doporučení pro organizátory – příloha k předpisům pro mezinárodní soutěže v architektuře a plánování měst, schválené a vydané UIA (Mezinárodním svazem architektů). Tyto dokumenty se následně promítly i do zásadního profesního dokumentu – Doporučených profesních standardů UIA – schváleného po dlouholeté přípravě, na níž se velmi aktivně podílela i ČKA, na Valném shromáždění UIA v Pekingu v roce 1999 (od té doby třikrát drobně novelizovaných). Z těchto mezinárodních pravidel, resp. jimi stanovených principů, také vycházela a vycházejí i vlastní soutěžní pravidla většiny národních institucí (obvykle schvalovaná a vydávaná prostřednictvím profesních sdružení).

„Zdůrazňuje se, že zveřejnění podmínek znamená nabídku smlouvy, kterou je vyhlášovatel vázán. Přihlášením se k soutěži soutěžící tuto smlouvu přijímají. Program (a eventuální odpovědi na otázky soutěžících) představuje právní základ pro tuto smlouvu, která je závazná jak pro vyhlášovatele, tak pro soutěžící.“
Doporučení UIA k soutěžním pravidlům UNESCO, článek 6 písm. c)

„Musí být jasně rozlišováno mezi závaznými požadavky podstatného charakteru a těmi, které umožňují soutěžícímu svobodu výkladu, která by měla být co možná nejširší. Všechny údaje k soutěži musí být předloženy v souladu se soutěžním řádem.“ Soutěžní pravidla UNESCO, článek 11

Soutěžní řád České komory architektů

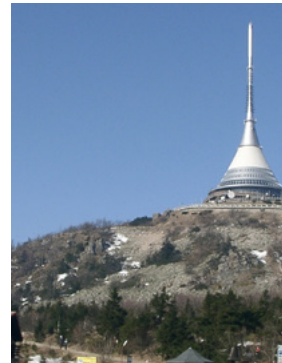
V České republice byl standardní výkon profese obnoven vydáním zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Profesní pravidla pak byla vydána na základě zmocnění obsaženého v § 23 odst. 6 písm. s) a § 25 odst. 4 písm. b) tohoto zákona Soutěžním řádem České komory architektů (ČKA) jakožto podzákonným právním předpi-

EXPO 58, František Cubr, Josef Hrubý, Zdeněk Pokorný, soutěž 1956, realizace 1958

Nová budova Národního muzea (původně Federální shromáždění), Karel Prager, Jiří Kadeřábek, Jiří Albrecht, soutěž 1966, realizace 1973

Televizní vysílač a horský hotel Ještěd, Karel Hubáček, soutěž 1963, realizace 1973

Hlavní nádraží Praha, hlavní budova, Bohumil Fanta, soutěž 1900, realizace 1901-1909

sem. Soutěžní řád je určen pro architektonické, urbanistické, resp. územně plánovací, interiérové, krajinářské a konstrukční soutěže.

V souladu s ustanovením § 23 odst. 6 písm. s) Zákona od té doby do působnosti Komory náleží „... spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení“; toto ustanovení vymezilo jedno ze základních poslání Komory, jímž je obnova důvěry v soutěžení, související úzce s obnovou odpovědnosti za profesi, s obnovou profesního a právního vědomí společnosti, s obnovou důvěry v pravidla obecně sdílená a akceptovaná, protože veřejně kontrolovatelná a kontrolována. Komora pak svou podporou soutěží regulérních a obranou před soutěžemi neregulérními utváří základní profesní i právní rámec individuální i obecné profesní odpovědnosti.

Soulad se zákonem o zadávání veřejných zakázek a dalšími předpisy

Soutěžní řád ČKA bylo nutné uvést do souladu principy soutěžení s principy zadávání (veřejných) zakázek. České komoře architektů se dařilo postupně pravidla architektonického soutěžení a důležitá ustanovení Soutěžního řádu ČKA implementovat do obecné právní úpravy jakožto specifickou soutěž o návrh, která je předpokladem pro zadání veřejné zakázky jednacím řízením bez uveřejnění (podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek). Tato pravidla jsou kompatibilní i s novou civilistickou úpravou, podanou zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Smyslem a posláním soutěží a soutěžení je především

- 1 klientova snaha nalézt takového architekta nebo urbanistu, jehož profesní i lidský názor je svým výrazem klientovi nejbližší,
- 2 snaha architektů a urbanistů poměřit svoji profesní zdatnost a kvalitu s jinými kolegy za podmínek vzájemně srovnatelných a při posuzování výsledků porotci nezávislými a odborně vyspělými,
- 3 klientova snaha účelně a úspěšně zadat zakázku a tomu odpovídající snaha architektova či urbanistova zakázku získat.

Jiří Plos

Pracovní skupina Soutěže ČKA

Česká komora architektů poskytuje vyhlásovatelům odbornou spolupráci při přípravě soutěží. Činnost pracovní skupiny ČKA sestává ze čtyř oblastí: spolupráce s vyhlásovateli, navrhování porotců, propagace soutěží a dohled nad regulérností soutěží a výběrových řízení.

Kontakt: souteze@cka.cz, tel.: 542 211 809

Ke stažení (na www.cka.cz):

- 1 Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- 2 Soutěžní řád ČKA v českém jazyce a v anglickém jazyce
- 3 Vzorové soutěžní podmínky
- 4 Vzorové soutěžní podmínky s metodickými poznámkami

DESET

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na základě výsledku architektonických soutěží organizovaných mezi lety 1992 a 2015

Organizátor soutěžní přehlídky
Česká komora architektů

Redakce
Markéta Pražanová, Monika Pohanková a Kancelář
ČKA

Jazykové korektury
Josef Šebek

Překlad
Becka McFadden

Grafický design
STRAKA OFFICE (Jakub Straka, Barbora Fišerová)

Tisk
Tisk Triangl, a. s.

Náklad
1000 ks

Vydala
Česká komora architektů, 2022

Údaje byly převzaty z podkladů poskytnutých autory staveb.

Fotografie
Vojtěch Filčev (s. 35, 41, 55); Lubomír Fuxa (s. 44); Ester Havlová (s. 24–27, 60–63, 72–75); Karel Kocourek (s. 80, 82); Andrea Thiel Lhotáková (s. 64–67, 68–71); Jan Malý (s. 28–31, 50); Ivan Němec (s. 76–79, 86–87); Petra Ocelková (s. 94); Tomáš Souček (s. 30–31, 48, 51, 84, 86–87); Vasil Stanko (s. 82); Libor Stavjaník (s. 94, 95); Filip Šlapal (s. 40, 42–43, 46–47, 52–55); Dorota Velek (s. 92); Rostislav Zapletal (s. 96–99).

Pokud není uvedeno jinak, pocházejí fotografie z archivu autorů realizovaných staveb, portréty z archivu autorů textů, ostatní z archivu ČKA. Fotografie staveb byly pořízeny v různých časových obdobích.

ISBN 978-80-86790-32-9

www.cka.cz/deset

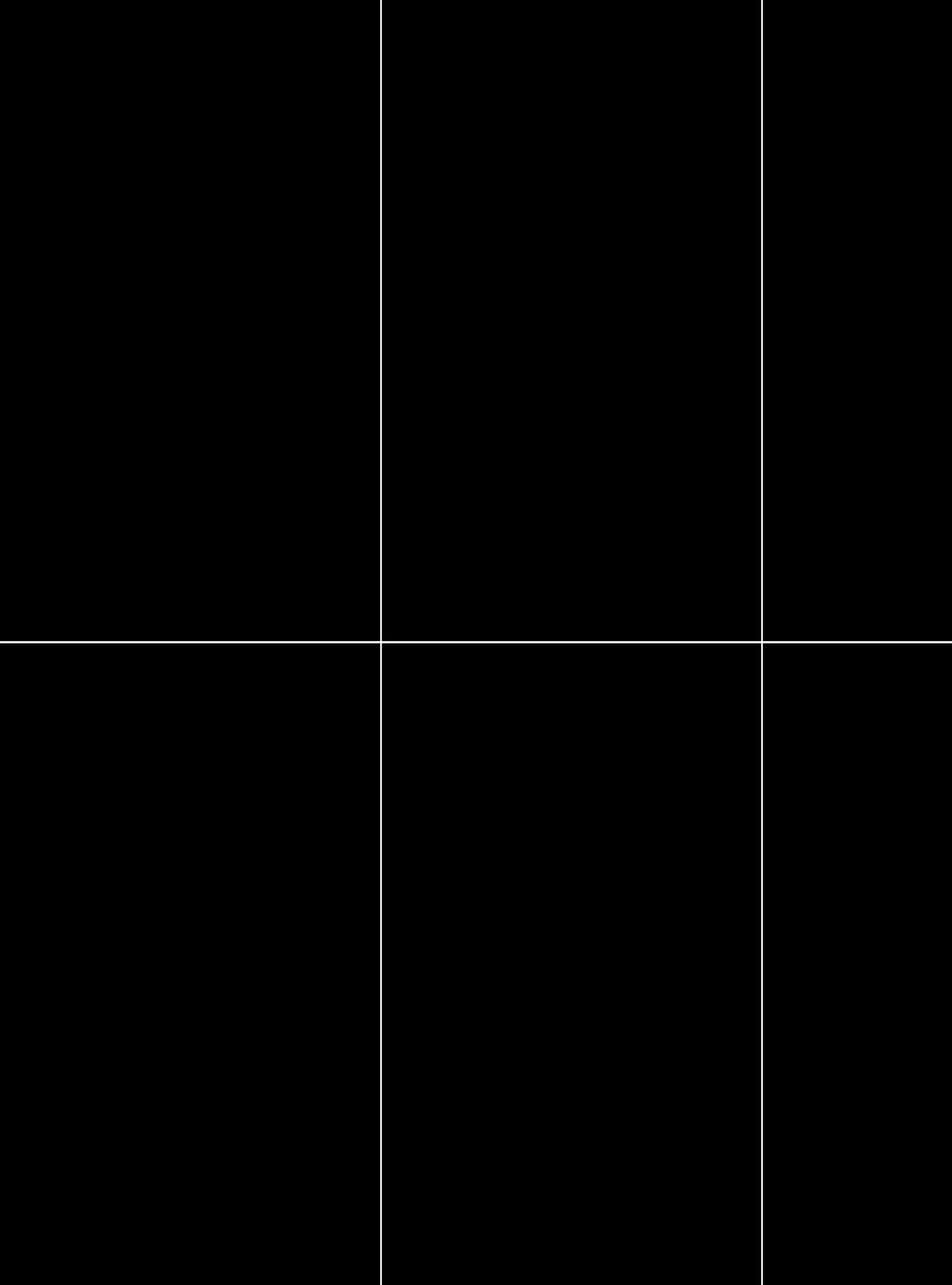
Pulibkace vznikla za podpory
Ministerstva průmyslu a obchodu ČR

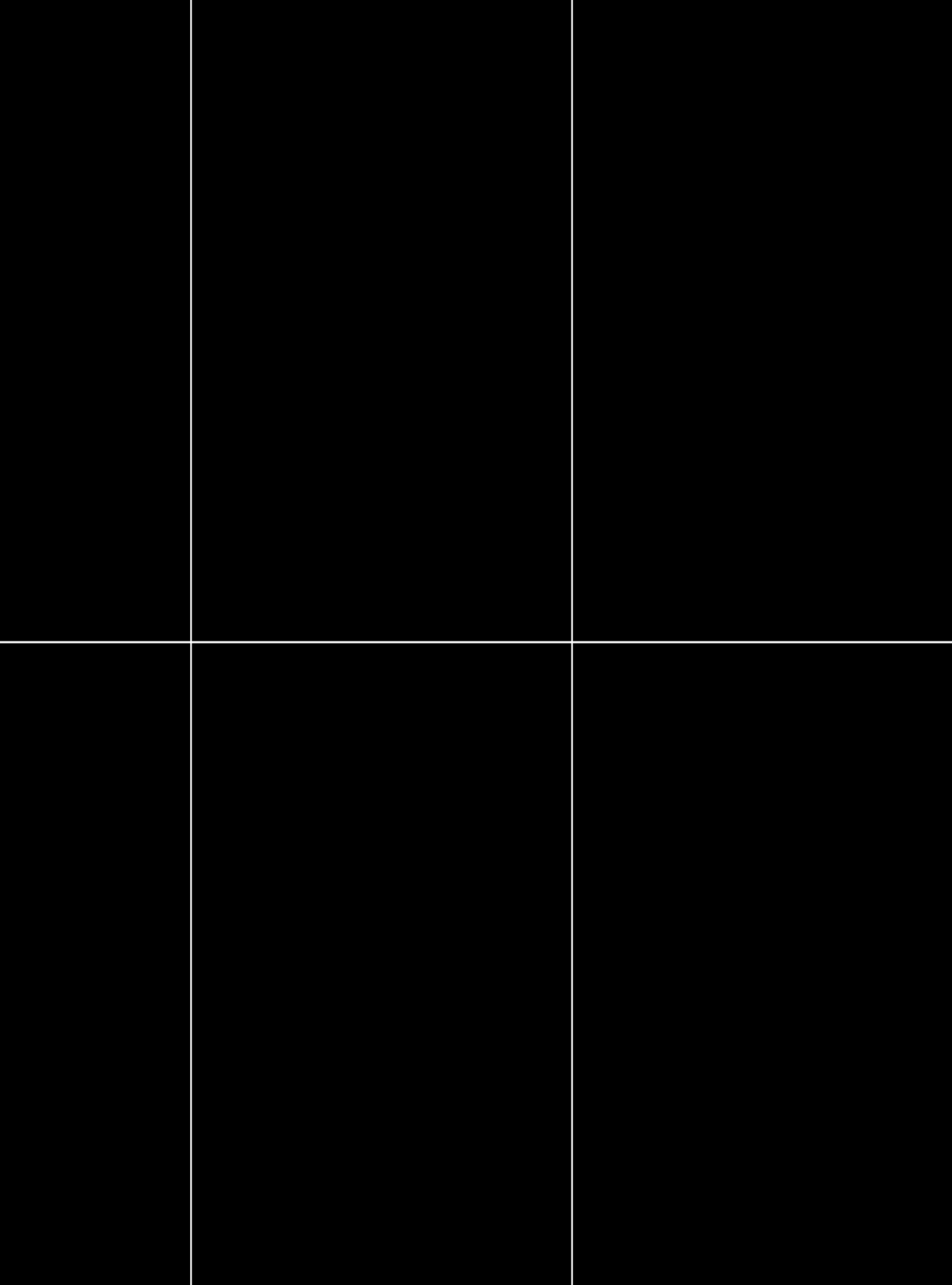

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

TIRAŽ / CREDITS

Soutěžní přehlídka staveb realizovaných na
základě výsledku architektonických soutěží
organizovaných mezi lety 1992 a 2015

A showcase of implementations resulting from
architectural competitions, 1992-2015

